

SOKOL AMERICKÝ

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER JAN. 14TH, 1904, AT THE POST-OFFICE AT CHICAGO, ILL.

ROČNÍK XXXV.

CHICAGO, ILL., 15. ČERVNA 1913.

ČÍSLO 6.

28.
října
1847.

KRUHŮ našich, šiků našich odešel písmák! Všichni jste jej znali a brku jeho sokolského vážili si velice. Za časté psal nám, psal lidu svému svobodomyšlnému a pracoval do chvílky poslední, ač stále churav. Konečně podlehl, zmužilost bývalá jej opustila a dnes

L. J. PALDY

není více. Zemřel v Cedar Rapids, Iowa, dne 9. června, tedy právě při uzavěrci listu našeho. Náhlého skonu jeho želíme, tím více želíme, že klesl tu přítel náš, muž dobrý, šlechtitný pracovník a dobrý Sokol. Palda narodil se ve Vodňanech a čítal let 65. Veliké je dílo jeho, jež v té české Americe vykonal a veliký a hluboký žal náš, nad neočekávanou touto ztrátou

Soustrast' pozůstalým a čest jeho památce!

9. června 1913.

REDAKČNÍ ÚVAHY.

Třetí slet Slovenského Sokolstva odbývati se bude dne 5. a 6. července tohoto roku a to v Luna Parku v Clevelandě, O., jakž již jsme zdělili a protože se naší N. J. S. dostalo vřelého pozvání bratří našich Slováků budeme tu ovšem i zastoupeni. Mimo to Župa Severo-Východní na požádání zvláštní vyšle náležitý počet soudeů svých. Bratři a sestry slovenské jsou našimi žáky, činí se a ukázati hodlají světu, že rozvoj myšlenky sokolské, jenž není jim dovolen doma na Slověnsku nésti se může v zemi této k metám nejvyšším! Vedle tělocviku i o náležitou činnost osvětnou se Slováci hodlají postarati a tu nedivte se, že kde jaká "černá zběř" spílá jim a kalí vodu. Závody odbydou se dne 5. července a v památný náš červenec šestý budou mít tah městem a na Union Square se shromáždí. Po třetí hodině bude veliké veřejné v Luna Parku, Woodland ave. Budou evičiti žáci i žacky, Sokolstvo vübee, Sokolky a dorost slovenský. Z hostů budou tu družstva N. J. S. za Severo-Východní Župu, pak Župa Fuegner-Tyršova, Polské, Srbské a Chorvátské jednoty. Budou znovu evičeni s valaškou a zvláštní body jednotlivých Žup T. S. J. S. Prostná jsou pro slet tento upravená a také evičeni se švihadly Sokolek. Přejeme bratřím Slovákům a sestrám v konání tomto všechn zdar a těší nás, že tu i naši budou s nimi. Župa Severo-Východní pořádá, dne 2. a 3. srpna mimořádné závody v Detroit, Mich., a

borci naši budou tudíž nejen připraveni, ale jako hosté bratří slovenských podají jistě ukázky i zdatnosti své. Takovéto styky vzájemné zejména s vděčnými bratry slovenskými nutno všude navazovati kde se jen poněkud dá a vedle nich hned nutno zváti na naše slety a k našim průkazům práce sokolské hlavně i všechny druhé Slovany, až na bratry Poláky, již kněžstvem svým sfanatizovaní sotva by se dostavili. Sluší podotknouti, že Župa Fuegner-Tyršova odbývati bude sjezd a sice 4., 5. a 6. července t. r. v Racine, Wis. Zástupcům na sjezd dostane se v Racine vřelého přijetí. V Auditoriu pak bude národní slavnost, budou se tančiti národní tance a v neděli pochodovat k radnici. Na sjezdu budeme bráti podílu jako zpravodajové a zástupci N. J. S.

Jednota naše v době poslední získává na členstvu a mnohé nové jednoty přijaty byly do Svazu našeho. Ale na počtu pouhém není dosti a tu bude jen úkolem sjezdu najíti cesty, jak by se dostalo zejména posily náležité bratřím našim a sestrám v Texasu, kde pole, ač půda slibná, jest až dosud nejméně spracované, kde nepřítel všeho pokrokového a volného dovede sáhnouti vůči tomu našemu Sokolstvu ku prostředkům nejhorším. Mimo to v poslední době vyskytl se nepřítel nový, jenž v župním sídle Ennis snaží se vše naší podlomiti a to z choutek osobních a co nejhoršího z choutek zisťných. Pře-

svědčili jsme se sami o kursu župním jak zjištěného a podivného měli tam "čínovníka" v čele jednoty i vyslechli jsme mimoděk rozhovor téhož s členem jistého Řádu a poznali, že tak Sokol nejedná! Záhy přesvědčili jsme se i o jiném i nedivíme se docela, když potom takový "starosta" a jeho spojenci z jednoty vystoupivše obrátí ostří zloby své proti těm, kdož zůstali a po vyhoření dali se znovu do práce. Nezmiňovali bychom se o věci celkem smutné, kdyby proti Sokolu nebylo se vytáhlo na forum veřejnosti. "Ten Výkonný Výbor poslal je sem ze Severu, aby to tady důkladně prohledli, musíme si dát pozor..." Tak radil první "čínovník" a předkládal účet za účtem i za službičky sebenepatrnější! S oprávněným rozhořčením již tehdy jsme vytkli a na místě, jakož i napsali ve stručné celkové zprávě naší. Doufáme však, že se urovná a po náležité očistě půjde se vstříc metám nejvyšším. Tak v Texasu, avšak jest tu ještě Oklahoma, Kansas a Oregon, Kalifornie, kde třeba rovněž činnost zvýšiti a to představujeme si tak, aby pořádaly se všude znovu župní kursy a sjezd mimo to ustanovil společného evičitele, po případě evičitele dva, jednoho pro Východ a druhého na Západ a Jih. Jestli chceme učiniti za dost svému poslání jako nejstarší a největší sdružení sokolské ve Spojených Státech po stránce výchovné musíme nasaditi páky všude kde se dá a působiti osvětně, vzdělavatelně a co hlavního ve všech tělocvičnách našich vůbec. Necht' všem jednotám sdruženým v N. J. S. stejných dostane se v tom ohledu výhod a posily a se silnými jednotami pak i naše veliké sdružení získá.

Jen na výslovnou žádost některých bratří opakujeme tuto slova, která pronesli jsme v řeči při slavnosti odhalení praporu Sokola Oak-parkského: "...Věřím, že z nízké povahy krojem sokolským pouze neučiníme vzor lidské dokonalosti — ale tolik práva máme očekávati, aby každý, kdo v řady naše vstupuje, měl cíle Sokolstva na mysli a není-li spůsobilým k tomu, aby Sokolstvu sloužil ku cti, měl by aspoň o to se přičiňovati, aby nesloužil Sokolstvu k hanbě..." — "...Bratrství! má nám postačiti, pronesou-li jen ústa "bratře" a třeba srdce o tom ničeho nevědělo? Má nám stačiti bratrství takové, které trvá jen po tu chvíli, nežli překročíme práh sokolské budovy — nežli svlékneme sokolský šat — nežli opustíme sokolské shromáždění? Má nám stačiti bratrství takové, které si zajistíme jen laciným pochlebenstvím a které zmizí hned, proneseme-li slovo trpké pravdy?"... Tato slova kladi jsme bratřím oak-parkským na srdce, aby o nich přemýšleli — a nebude škoditi, když o nich časem přemýšleno a uvažováno bude i v jednotách jiných. č.

Víme o jedné veliké objednávkě hraček, jakž stala se americkou firmou, velkoobchodem na Východě u české firmy v Čechách. Objednávka učiněna byla jako důtklivá lanem podmořským! Za tuto depeši platil našinec, jenž tolik si vždy sliboval od navázání obchodních styků se starou vlastí. A víte co se stalo? Na depeši tu, jež poslána byla v listo-

padu minulého roku do dnes nedošla vůbec ani odpověď a zakázka vyřízena nebyla. Jak asi bylo tomu bratru našemu, jenž o věc se staral a zakázku přijal nevíme, ale tolik víme, že dotyčná firma nikdy více z Čech ničeho neobjedná tak aspoň prohlásila k našemu žalu. Nedivíme se nikterak a proto jen těší nás, když čteme v českých listech, že konečně se jedná o zastoupení pro Spojené Státy a Kanadu a náležité kroky učiněny byly ve vývozní kanceláři pražské obchodní a živnostenské komory. Mimo to uspořádána bude druhá národohospodářská výprava do Ameriky na přesrok a to Sokolů, odborníků, průmyslníků atd. vedením br. Dr. Scheinera. Jsou to as důsledky pokynů na těchto místech a návštěvy naší o sletu v Praze.

V Čechách v uzavřeném území jsme několikrát měli příležitost se přesvědčiti jak macešsky se chovají úřední kruhy vůči škole české a matiční zvláště, jak Němci pronásledují své dělníky české, jestli jim nechťi svěriti dítky do "přelejváren" šulfrainských. Tu také jsme viděli obrovskou a krásnou práci Ústřední Matice Školské a školy jí zbudované a vydržované v uzavřeném území a na místech, kde ještě německé továrny a závody všeho druhu vévodí a německé panstvo se roztahuje. Také jsme navštívili místnosti Matice v Praze i přesvědčili se s jakou mravenčí pílí se tu pracuje, jak vede se ta správa školství českého v krajinách ohrožených v té staré vlasti naší z tohoto ústředí a přesvědčili jsme se na kolik jest naší svatou povinností sbírat i pomáhati odtud co nejvíce. Jest nejprvnější instituce národa českého jehož i my jsme příslušníky, jest instituce, jež koná dílo záchranné a my jestli opravdu se hlásíme ku svému rodu, jestli jsme věrnými a dobrými Čechy, syny české matky musíme především pamatovati vždy a za každých okolností a u každé příležitosti na Ústřední Matici. Nám nikdy pouhá slova nestačila, my neodbyvali v Sokolstvu věci důležitých pouhou frází, ale činem a skutkem jsme pomáhali, nezištně pracujeme. A také nyní, kdy osvědčili jsme sílu svého cítění slovanského, osvědčujeme všude i sílu cítění českého a sbírejme znovu a znovu na Matici.

Chicagským ochotníkům vděčíme za diplom a uznání snah našich na prospěch divadla ochotnického, jakž před lety a i dosud jsme rozvíjeli, za to majíce, že "divadlo opravdu jest školou života a v té české Americe vykonalo mnoho dobrého ve svém poslání". Pomáhali jsme své doby dle sil svých nejlepších "na těch prknech, jež svět znamenají" a hlavně v režii i v budce napovědově. A pečující o náležitou úroveň našeho jeviště v kritice radili i posuzovali jsme spravedlivě a poctivě, nikdy nestraňující se pověditi kde co vadilo, kde se zlepšiti mohlo a pravý i silnější posudek byl na místě. Naši snahou nebylo nikdy pouze chváliti a zase chváliti a ku podivu neměli jsme tak mnoho obtíží, protože jednak ti naši starí ochotníci uznávali oprávněnost kritiky opravdové, jednak snahy naše nesly se k povznesení divadla našeho tak jako jejich. A co v těch

dobách prvotních a do dnes ochotníky se koná a konalo téměř ve všech osadách českých po celé Americe, zvláště pak tam kde i naše jsou jednoty a odbory jejich! A radostí jen naplňuje nás zpráva z New Yorku, že Dramatický Odbor Tělocvičné Jednoty Sokol rozhodl se pokusiti se znovu o vzbuzení zájmu pro organizaci česko-amerického ochotnictva, o kterou již po leta a marně usiluje čilý br. J. V. Burian s nímž i na sletě v Praze o věci jsme hovořili. Ku zvýšené činnosti soustavnému režisérskému kursu bude prý povolán a do Ameriky pozván Karel Želenský, dramatický spisovatel a člen Národního divadla v Praze. Jest jen chvályhodný čin, tím spíše protože Želenského jsme rovněž sami poznali jako sílu výbornou a zcela kvalifikovanou prospěti i nám tu za tou vodou. My ovšem známe potřeby své a poměry zde nejlépe a protože známe bude v této otázce, jako na příklad v otázce školství svobodomyšlného, jakž na jiném pravíme místě, nejlépe, když již od nynějška budeme půdu připravovati a ledví své zpytovati v čem učiniti třeba nápravu ve věcech divadla, tak aby host náš nebyl pak opět jen sklaman.

V posledním čísle orgánu našeho poukázal br. Jičínský na možnost zmenšení vydání, spojeného s naším jednacím sjezdem a zástupci měli by také otázku tuto učiniti předmětem jednání. Nejvíce práce mívá sjezd s částí tělocvičnou a provádí vždy změny na základě nabytých zkušeností — ale tyto otázky mohla by hravě vyřizovati technická komise a nebylo by třeba vždy s žádoucí opravou čekati celých pět roků. Ostatní pak dalo by se vyřídit cestou písemní, když by ukázala se toho naléhavá potřeba a tu stačilo by, kdyby jednacím sjezdem byl svolán jednou za 6 neb 8 roků a počet zástupců mohl by býti obmezen tím, že by byli voleni Župami a ne jednotlivými jednotami. Co peněz by tím bylo ušetřeno, jichž mohlo by se použiti k tomu, aby tělesná výchova u nás nezůstávala za novou, pokrokovou dobou a tam, kde by naše těleso upevniti mohlo své základy, abychom bez obavy pohlížeti mohli budoucnosti vstříci.

Již několikrát jsme poukázali na to, že "skauti" pro nás znamenají pouze a jedině zbytečnou součást, jež na štěstí jeví se zatím u živlů zpátečnických, kostelíčkářů všelikých a jiných podobných organizací. Skoro všechno co "skauti" mají v programu konalo Sokolstvo po padesáti let v národě svém a Tyrš dávno znal i k vycházkám do přírody nabádaje, statečnosti, utužení a odvaze junácké prvé vykazuje místo v práci sokolské. Mimo to "skaut" jest takto dosti drahý: "sport" a sotva si může dovoliti mládež tříd chudších a přímý toho následek, že se ujímá hlavně v tak zvaných majetných třídách a bohatších kostelů. Tak jest zde v Americe, kde ovšem táboření, mítění lesů, pozorování přírody a jiné ještě není tak obmezeno jako na příklad v Čechách, kde sotva do revíru páni pustí "skauty" a mládež sokolskou a dorost teprve. Také rozdělení ohnů spojeno tu s nebezpečím, že je hajný udá, aneb četník sebere, jakž dobře vysvětluje br. Hiller ve článku

svém "Skauting a evičení dorostu" v listě sokolském "Tyrš". My pověděli si, že "skaut" bude pro tak zvané lepší třídy záminkou, aby její mládež nemusela evičiti v Sokole s mládeží chudších, dělníka a p. a dnes jsme jen rádi, že dochází na slova naše, že bude se muset v Sokolstvu v Čechách a to čím dříve tím lépe stanovisko vůči skautu vytknouti přesně a tak, aby se nepříznivá tendence skautů poznala jako Sokolu docela nepříznivá doma a nám v Americe ovšem jen jako prostředek jistých vrstev, aby nápodobily něco s anglickou značkou, věreč a "nobl" panstva.

Není dojista třeba, abychom zvláště upozorňovali jednoty naše na povinnost, jež čeká je měsícem příštím, to jest uctění památky mistra Jana Husa, dne 6. července. Kde pořádají se pravidelné tryzny, necht' naši se jich plně účastní, jedná-li se o spolky svobodomyšlné a pokrokové. Jinde kde může Sokol sám, necht' pořádají se přednášky o Husovi, jako velikém charakteru a vzoru, jenž pravdy hledaje dovedl i pravd poznáných hájiti, ba za ně i umírat. Jemu náleží zásluha prvního záblesku osvěty do tmy církví udržované a z toho právě ohledu nám jako svobodomyšlným, lidem rovněž po pravdě jdoucím, přísluší uctění velikého toho českého člověka.

Prospěch zdravotní ze evičení vůbec musí míti na zřeteli každý evičitel sokolský, každá evičitelka. Dle toho odděluje si žactvo, žáčky a dorost a rozvrhy evičební si pořádá. Jako evičí Sokolové sami tak musí i členky a dorostenky evičiti samy, protože tu hlavně po stránce výchovné působuje sloučení, že dorostenky stávají se domýšlivými a všetečnými, jsouce stále mezi dospělými. Mimo to tělo ještě zcela nevyvinuté klade jiné požadavky po stránce evičební. U žactva obého pohlaví a dorostu dlužno hleděti na řádné držení těla a pěknou chůzi. Tu vzorem bud' teprve evičitelové sami i evičitelky, Sokolové i Sokolky. V poslední době a nevíme na čí vrub připsati dře se zde či onde v jednotě pouze a jedině před veřejným, tam před závody a jinde zase ku prostným jeví se necht' až nápadná. Nejnověji zděluje se nám z některých jednot, že dorost hlavně ne a nechce účastniti se ukázek tělocvičné práce sokolské na veřejnosti vůbec, aneb že výhradně se věnuje hrám s míčem i bez a podobně. Jsou to zjevy povážlivé i bude záležitosti na vedoucích, aby se záhy zjedнала náprava a hlavně o prostná vzbudil se zájem, neboť právě tato evičení mají velikou cenu výchovnou a po stránce zdravotní nelze ani dosti oceniti, nejen že vyžadují větší ukázněnost a podřízenost celku, ale napomahají ku proevičení celého těla, aniž by tak unavovaly jako mnohé vrcholné eviky na nářadí. Jak lze tento zájem vzbuditi bude se nás třeba mnohý evičitel, evičitelka dotazovati. Zcela jednoduše, rozdělte si hodiny evičební tak, aby staly se zajímavými, aby jste poskytl evičícímu žactvu, dorostu i členstvu a členkám vždy něco nového a nikoli šablonovitého. Bud' te vždy náležitě připraveni, předstupující před svá družstva, volte něco na nářadí, pak prostná a hry,

různosti a u děvčat učte je různým chodům, krokům a tancům národním, trochu běhu a klusu spíše, nežli podřízeným skokům a namahavým evikům na nářadí. Tak učte je pozornosti a odstraníte vlivy povrchnosti, štěbetavosti a co hlavního naučíte je i eviky rovnováhy, jež k ladné chůzi jsou třeba a lehkými pořadovými doplnit lze. Požadavky ovšem stupňujeme dle schopnosti nám svěřených jedinců, dle jejich vyspělosti, stáří a stavu zdravotního.

Zmínili jsme se na tomto místě o možné výpravě našeho sokolského dorostu k sedmému sletu r. 1917. Věříme pevně — ano jsme o tom přesvědčeni, že výprava taková měla by pro nás význam veliký. Můžeme v mladíku zde zrozeném sice probudit lásku k tělocviku — ale lásku k české věci v hrudi jeho rozdmýchat, to již jest práce obtížnější. Na příčinu toho poukázali jsme již několikrát. Mládež zdejší ve školách veřejných vštěpuje se láska k všemu, co jest americké a vlastní pozorování mládež tu v tom utvrzuje, poněvač my, pouhá větev, nepatrný zlomek, byť i vyspělého národa, nemůžeme v ničem rovnati se národu tak mocnému. Kdyby ale dorostenci naši vlastními zraky popatřiti mohli na ten triumf sokolské práce; kdyby při tom viděti mohli, na jakém stupni umění a pokroku vůbec nalézá se ten národ, z něhož jeho rodiče pocházejí — kdyby vlastními zraky viděti mohli ty krásy našich rodných krajů — hoj, s jakými pocity by se vraceli — jak lepšími Čechy by pak byli — a my bychom způsobem tím mohli si odlehovati řadu těch, kteří s nadšením uchopili by se další práce, až my nuceni budeme s veřejného dějiště ustoupiti, k čemuž není doba již příliš daleká. A jest výprava taková možná? Vše jest možné — je-li jen dobrá a pevná vůle! Již dnes mohly by v jednotách zřízeny býti pokladničky, do nichž by strádáno bylo na „výpravu dorostu“ a každá jednota mohla by pak vyslati ty své dorostence, kteří pilnou návštěvou evičení by si to nejvíce zasloužili a kteří by slibovali býti dobřími, nadšenými a vytrvalými Sokoly. Mluvíme o úspoře na jednacím sjezd — nemohl by letošní sjezd usnět, aby přebytek z fondu sjezdového věnován byl ústředním tělesem jako základní fond na uskutečnění výpravy sokolského dorostu k sedmému sletu? č.

Stále se mluví u nás o opravě toho našeho školství svobodomyšlných, tu a tam se přetřásají ještě náhledy a návody dané prof. Velemínským, napíše se ta či ona zpráva ze schůzí výborů a patronátů a zůstává zase všechno při starém. Od návštěvy učitele a odborníka z Čech mnoho se slibuje, ale práce ta a tvrdíme zcela přímo bude úplně marnou, pakli již od nynějška nebude se jí připravovati pole. Přátelé školství svobodomyšlného znají a vytuší do jista co musí následovati, pakli se nepůjde u věci trochu hloub! Pouhé sestavení čítanek nestačí. Jsou ještě jiné věci, které se rozhodně musí opravit a zlepšiti, má-li školství naše a volná výchova opravdu pokračovati. A kdo nejlépe ví o těchto věcech, o těch nedostatecích a namnoze i smutných poměrech? Jest to

učitelstvo těch našich popelek, těch našich škol svobodomyšlných. To učitelstvo se musí sejíti, za v čas poraditi a na jednotném plánu se usjednotiti jakž nutno postupovati, aby dobře bylo na prospěch výchovy naší mládeže a dorostu. Učitel, odborník a nadšený pracovník promluvil nedávno v tomto smyslu již z Omahy, ale hlas jeho jakž se zdá zůstal hlasem volajícího na poušti. Upozornil na některé vady a nedostatky dosavadní výchovy svobodomyšlné mládeže, jež jsou brzdou ve vývoji jejím, ale návrh jeho, aby svolal se sjezd učitelstva našich škol nenašel nikde milosti ani ohlasu, tak jako mnohý jiný návrh sebelepší v době poslední vůbec. Ano, zdá se nám, že jest všude jakoby zarazil. Jde se opět starými a vyšlapanými cestičkami a mnohý zlořád zůstává. O výchově skutečně svobodomyšlné není na mnoze ani řeči, jinde učitelské síly jsou všelijaké, zde učí věrec protestant, tam učitelka katolička, jinde řídící ramenář, aby si jen nikoho nerozhněval a tomu pak se nadává svobodomyšlná výchova naší mládeže, svobodomyšlná škola! Patronáty a výbory, jež jsou mnohdy dosti skrovných vědomostí, pokud se týče členstva, rozhodují o vyučování, rozvrhu téhož a o čistotě ve škole, o pomůckách a jiném, aniž by vzali poradu s učiteli, aneb učitelkami a tak jde to cestou starého šledriánu dále. Takový výbor, který se dostal do rady „protože žádný jiný to u spolku jeho nechtěl“ za časté překáží jen vývoji školy a hledí prosaditi pouze a vždy choutky své osobní. A co ještě jiného dalo by se uvést i o osadách nejpokročilejších.

Zmínili jsme se minule o zrušení nákladných sjezdů i načrtli jak by se lépe zavésti dalo a učiněti. Tím, že bylo by pouze zástupitelstvo Žup, po stránce technické i povšechné co nejlepší, síly vesměs školou sokolskou prošlé doba porad takové stanovní komise by se hodně zkrátila a výsledky v celku mnohem by byly účinnější. Tím však rozhodně nemíníme, že by tu měla býti nějakého soustředění moci pouze a výhradně jen na několik jednotlivců v komisi zasedajících. Nikoliv. Jsme, abychom tak děli pro referendum, čili, aby každý důležitější krok, každé usnesení komise dáno bylo k odhlasování všem jednotám. Spůsobem tím mnoho a rychleji dalo by se provésti a co hlavního laciněji. Ušetřené peníze pak použily by se ku práci vzdělavatelné a osvětlné a odborů, jež ve Výkonném Výboru zavedeny býti mají.

Bratři naši měli by dnes již věděti, kam s různými dotazy, žádostmi se obracet, čímž uspoří se hojnost času, předejde se možnému zdržování a často i opomenutí. Každý člen náš zajisté ví, že vrchním pořadatelem orgánu jest Dr. Jičínský v Cedar Rapids, Ia., a jemu, že všechny dopisy a příspěvky (vyjma tělocvičných prací) posílány býti mají. Je-li dopis poslán na spolupracovníka Č., musí tento dopis neb příspěvek posílati vrchnímu pořadateli a vydání naše s poštovním obnáší již bez tak značnou sumu každý měsíc, že není třeba činiti je ještě větším. Někdy se stane, že jest nám takový dopis zaslán krátce před vyjitím listu a tu zasíláním téhož

vrečnímu pořadateli, uveřejnění jeho se zdrží až do budoucího čísla. Někdy jsme přímo zaplaveni žádostmi o změnu adres jednotlivých členů a my tyto zase stále musíme posílati výpravčímu, což také zavinuje zbytečné zdržování, zbytečné útraty a zbytečné plýtvání drahým časem. — Kdyby jednalo se jen o zbytečné vydání, nezmiňovali bychom se o tom, neb dollar nám k srdci nepřirostl a už nikdy nepřiroste—ale zdržování působí mnohdy nepříjemnosti, při tom návalu práce často mnohé se opomene a tomu všemu by se předešlo, kdyby bratři si vždy připomenuli patřičná místa, kam různé ty věci zasílány býti mají. č.

Česká svobodomyslnost v Chicagu dostala minule opět šikovných pár pohlavků. Vdávala se dcera výrobce "hořkého vína", člena Národní Rady, Tiskové Kanceláře, svobodomyslníka, vlastence "non plus ultra" a co hlavního i Sokola. Proto, že se s "hořkým" dělá humbuk po leta a doporučuje způsobem přímo dryačnickým musela se i "oznamovati" tato svatba a od soudce šlo se do kostela ku Prokopu. Bylo by nám celkem lhostejné a jako věc novomanželů soukromá třeba by prošlo, kdyby se z takového a podobného "oznamování" nevytloukal kapitál na druhé straně, jež se musí a jistě jen právem takové zásadnosti "našinců" smáti do hrsti. Jest vidět, že to stále nabádání některých našich vůdčích sil k tak zvané "snášlivosti" nese již šikovné ovoce. V Chicagu objevilo se v plné nahotě a nyní "zahořklo" docela tak, že bychom se nedivili, kdyby v příštích číslech roztomilého a pokrokového našeho tisku volného vyskytly se oznámky s následujícím ohlavením: "Slavný italský lékař, o němž minule psal veskerý tisk anglický, učinil veliký objev, že naše "hořké" hodí se výtečně na kuří oka, jako má cenu ve všech chorobách nezhojitelných žaludku i plíc." K tomu by pak mohl nějaký veliký umělec český namalovati flašku, ten žaludek i ty plíce a konečně i — střeva.

Padesát let práce a přičinění, padesát let od té doby co první Sokol v St. Louisu, Mo., rozpjal perutě své budeme slaviti za krátko, to jest za rok a půl! Jak se připravíme? Jak zachová se u věci této naše nejvyšší důležité sjezd náš v Baltimore, Md., a co učiní i druhá pokroková sdružení sokolská jako D. A. S. a zejména i sjezd Župy Fügner-Tyršovy, jež odbývá se příští měsíc v Racine, Wis.? Necht' jest jakkoli zájem nutno vzbuditi všeobecný a proto jen těší nás, když br. Tříška již dnes vzpomíná a br. Paskovský, první nadšený činovník a druhý evičitel T. J. S. St. Louis, píše jak následuje: "Za krátkou dobu jednoho a půl roku slaviti bude jednota St. Louiská padesátileté jubileum svého trvání. Půl století práce pod praporem sokolským, práce obrozující, práce ku prospěchu a vzdělání lidu českého vždy přímo směřující. Jest záhodno, aby den, kdy v nové naší vlasti vztyčen byl poprvé prapor sokolský důstojně byl oslaven. Tři pouze léta po založení mateřské jednoty Pražské, zanesena ozvěna nového hnutí sokolského za dalný oceán a nalézla ohlasu

v nadšených srdcích věrných synů národa českého, kteří poznávše význam a důležitost myšlenky sokolské nemeškali, a dne 14. února 1865 založili prvou jednotu sokolskou v Americe. A tak Sokol St. Louiský není pouze prvním v Americe ale zároveň jedním z prvních jednot sokolských vůbec. Nuže, chystejme se k oslavě, která má býti svátkem nejen českého St. Louisu, ale svátkem všech jednot sokolských a všech Čechů svobodomyslných a pokrokových v Americe. Připravujme se, abychom důstojně mohli oslavit den, který zasluží zapsán býti na význačné místo do dějin amerických Čechů, neboť práce kterou vykonává Sokolstvo v ohledu mravním i fysickým zasluží toho v plné míře. Ukažme živlům zpátečnickým v plné síle své, že celá svobodomyslná Amerika cítí v srdci svém povinnost oslavit den, kdy poprvé na břehu veletoku Mississippi zavlál prapor sokolský, pod nímž shromažďují se ti, již síly a práci svou nezištně a obětavě věnovati chtějí svému národu."

Pěkný kus práce vykonán a co nejlepšího přitom bez zvláštního našeho přičinění a to jednotlivcem, nadšeným bratrem, jenž nelekaje se obtíží cest a různých nahodilých nesnází jezdil od místa k místu a apoštoloval, čili ve známost nejširší uváděl výsledky práce sokolské o šestém sletu přednášeje a živé slovo obrazem pohyblivým doplnil. Br. Raf. de Szalatnayı vděčíme za počín jeho krásný, šlechetný a bratrský. Všude kde o sletu mluvil před jinými národy byl vřele přijat a také do českých osad zanesl ty mnohé krásy sletové. Na universitách, kolejích a jiných ústavech, zejména v atletických klubech vzbudil pravou sensaci tím co oku předváděl z pláně Leténské a anglické přednášky pak doplnily. Ještě jednou díky bratru dobrému, díky všech nás, již známe obtíže a strasti, jichž ani on u nás ušetřen jako host náš nebyl. S tím však vědomím loučíme se s ním při jeho návratu do Prahy, že valná většina našich konala svou povinnost a zdar celkem jest patrný. Jemu díky a vřelé pozdravy necht' tlumočí všem těm tam doma s nimiž byli jsme před rokem hájící barvy sdružení našeho.... Na shledanou!

JAK POVSTALI KATOLIČTÍ "ORLÍCI".

Za naší návštěvy v Texasu přesvědčili jsme se, jak vlastně povstali katoličtí "Orlíci" čili také "Sokolové". Vyšetřili jsme si důkladně a dnes můžeme prohlásiti přímo a nepokrytě, že stalo se tak z ohledů zcela zistných člověka, jež kdysi patřil k Sokolu a protože mu páni páteři katoličtí zaopatřili pěkný "job", jednoduše "zaprodal za dollarovou čočolici to své "Sokolství" i dal se do psaní a agitace pilné a zakládal "katolické Sokoly" nejprve v Texasu a pak již pronikl vlivem katolického štvavého tisku na Sever ku "větší cti a slávě boží"! Prvého požehnání dostalo se mu ze St. Louisu, Mo., od "Hlasu" a pak již pomáhali Benediktini v Chicagu a jiní "černí páni", již znajíce obtíže se směšnými a strakatými uniformovanými spolky svými sv. Jiří, Václava, kadetů a jiných takových a podobných orga-

nisací "nemoderních", obrátili pozornost svou k Sokolu, jehož jméno mělo nejen doma ve vlasti, ale i zde za tou velkou vodou v kruzích amerických již dosti dobrý zvuk... Počítalo se takto, že mládež katolická, česká mohla by po případě v těch kterých osadách zablouditi do Sokola národního a oetnouti se mimoděk mimo dosah pánů páterů, mimo dosah měšce kostelního a farních příjmů! Na myšlenku zakládati katolické Sokoly, přišlo se u "Hlasu" a jistý člověk, jenž slyší na jméno Malec, byl v Texasu po zajištění pochybné existence k "bohumilé práci" najat, aby podle toho, co naučil se v našich řadách sokolských, pomohl budovati něco, čemu se říká také Sokol, ale jest "Orlíček", podivného peří, nad uhel černého a ještě horších snah. Vše, co bylo sokolské, knihy, díla technická, časopisy sokolské, brožury a pokyny, se jednoduše vybrakovaly a docela i hesla sokolská narazila se na katolické brdo. Ani posvátné jméno naší organisace "Sokol" se neušetrilo, ač pták to volný a symbol vzletu, jarosti a pokroku, jako nedbalo se celkem, že "křížem a ve jménu toho na kříži" zneuctil se náš sokolský monogram, ukradl se nám náš modrý kroj, jako kradou se nám stále a po stránce technické nejlepší naše myšlenky, sestavy a práce na veřejná našich cvičitelů a pracovníků i spisovatelů. Tak děje se beze studu, ba objedná se na cizí jméno i náš časopis, aby se mohlo v tomto pirátství pokračovati drze dále...

Co nás se týče, my prohlásili již několikrát na těchto místech, že jsme a budeme vždy pro utužení každého člověka, českého člověka a jeho bratra slovanského zvláště. Jako celek svobodomyšlných lidí českých po přijetí zásad našich volných na památném sjezdu N. J. S. v St. Louisu, Mo., nepřekáželi jsme nikomu v členství naší jednoty, nikdy jsme nikoho nevyklučovali pro jeho přesvědčení náboženské a politické. Jestli se dnes živly zpátečnickými jinak tvrdí, nesrovnává se nikterak s pravdou, jako litujeme, když i naši v Čechách v tom smyslu o nás píšou na základě špatných informací a nepochopení našeho upřímného, poctivého a přímého prohlášení se našeho CELKU, naší N. J. S. a našeho stanoviska zásad svobodomyšlných...

"Sokol" pražský napsal mezi jiným, jakž známo: "Američtí Sokolové si odhlasovali za podmínku přijetí do členstva naprostou svobodomyšlnost. Žádný člen jejich nemá býti zapsán v obei náboženské. Jednání poctivé, ale myslíme, že rychlé, předbíhající příliš pomalý vývoj myšlenkový. Nám se zdá kromě toho, že jest upřímným, také nevhodným a obtížným. Kdyby toho nebylo, nebylo by dnes v Americe Orlů a Lasallů českých a rozhodně také více zájmů pro sokolskou myšlenku."

Vyvrátili jsme již a těší nás jen, že v tom ohledu předběhli jsme dobu, že dovedeme býti zásadními naprosto, že ve volné zemi této učinili jsme aspoň v tom ohledu značný pokrok v tom našem Sokolství! Avšak k věci vlastní. Co povídají naše stanovy o členství v naší jednotě?

"Členem jednoty k Národní Jednotě Sokolské patřící, může se státi každý řádný muž či žena, který jest české neb slovanské řeči mocen a je-li nej-

méně 18letý, žena 16letá, je-li občanem Spojených Států, aneb se jím státi hodlá."

A jako to občanství země této nemůže býti kamenem úrazu, ba nesmí překážeti nám v provádění našich zásad, tak i následující slova v zásadách N. J. S. nejsou toho druhu, aby jako poctivé přiznání barvy, jako zásadnost naše a upřímnost naprostá mohla škoditi věci naší, vlastnímu pokroku, jedincům a celku zvláště:

"My Sokolové česko-američtí, sdružení v Národní Jednotu Sokolskou ve Spojených Státech, chceme se o duševní a tělesný vývin mládeže, žen i mužů zasazovati a dle zásad občanských a svobodomyšlných pracovati na pokroku a vzdělání lidu svého."

A nebýti tohoto usnesení, že by v české Americe "Orlíků" nebylo, či takových katolických "pasokolů"? Chyba lávky, jen přečtěte si, co napsal ten jejich, kdysi náš Malec, jsa inspirován "Hlasem" ze St. Louisu, Mo.:

"Mezi Sokolem katolickým a Sokolem nevěreckým má a musí býti zcela jasno a sloučení těchto dvou protiv zcela nemožno, jako se ukázalo v minulosti a jsme toho svědky v přítomné době a i budoucnost nám to dokáže, že totiž nelze si mysliti práci společnou v této vlasti, na níž by braly podíl obě strany, katolická i svobodomyšlná..."

Slova ta dokazují, že se jednalo o založení "Orlíků" za každou cenu, za každý kousek toho chleba Malcova a za každý prospěch kněží katolických, jež v té české Americe potřebovali něco novějšího, co by spíše hnalo na jejich mlýny, čili účel tu znovu světil prostředky a nám jen líto, když bratři čeští prohlašují, že k výluce této nemělo prý u nás tady dojítí a zatím doma v brožurce "Vari" přímo skvostně odbývají "smírlivý" ton "Orlíků" schytralých. Nám se povídá:

"Proč by nemohlo americké Sokolstvo rozumně zaujmouti totéž stanovisko jako my doma, když by z toho kynul všeobecný prospěch? (Jaký prospěch šiků nezištných a po pravdě jdoucích, na ramenářství nezvyklých?—Pozn. sazeče.) Dnes je tím vznik aspoň všech protisokolských jednot v Americe zcela odůvodněn. Příslušníkům katolického náboženství nezbyvá, než vlastní život. V Americe byli jako katolíci vyloučeni ze Sokola a o to jest postavení českého živlu v Americe stíženo. K této výluce nemělo dojítí a dokud nebude nalezen prostředek ke smíru, nebudou její výsledky nikdy tak zdařilé a všestranné..."

Kdyby tohle napsal "Národ" aneb chicagský "Katolík", nedivili bychom se a ještě jednou zdůrazňujeme, že u nás nikdy a nikde žádný katolík, člen Sokola, aneb o členství se hlásící vyloučen nebyl pro to své katoletví a přesvědčení náboženské a jiné politické a p., jestli byl řádným člověkem a slíbil plniti naše stanovy. Ba mnozí jsou ještě dnes s námi, kteří "neradi přiznají barvu", do kostela nechodí, svobodomyšlní v pravém toho slova smyslu nejsou a nikdy nebyli a náleží k Sokolu z "businessu" a na faru chodí u té či oné příležitosti složití svůj "harač". Jestli, taková havěť se nám u nás

nelíbí, jestli i sami poctiví katolíci a jiní věci prányřují, kdož mohl by se diviti?

Jako zde, tak v Čechách "Orlové" jsou udržování uměle a jen na prospěch kostelů a vedením správců "oveček", jež ostříhány býti musí stůj co stůj, od nejmenších až do největších, od drobných Sokolíček až k Sokolicím větším a bujnějších tvarů k zálibě panáčků a "náčelníků farních". V Čechách bratři volají v brožurě "Vari" mohutné své "Z cesty!" a nám zde s podobnými překrucovači pravd, hanobiteli všeho hellenského a ničiteli vlastního rozumování radili by smír?

A tu zase voláme my své "Vari", zrovna tak mohutné a zrovna tak spravedlivé, jako ono bratří českých, jimž v tomto ohledu, žel, primát ponechati při nejlepší vůli nemůžeme...

Jen slyšte, jak sami prozradili u nás cíle vlastní ti, kdož "Orlíky" nám tu nasazovati počali za heslem: "Kdo není s námi, proti nám jest":

"My víme, že katoličtí mladíci a mužové bývali a jsou vítáni v řadách lidí protináboženských a tam ovšem zbavování své víry, přispůsobovali se svému okolí. Podobným úkazům zabrániti, jest účelem hnutí v zájmu katolického Sokolstva... Chceme se státi pány hnutí a budeme je snadno ovládati a řídit k vlastnímu prospěchu."

Tak a zde jest celá ta komedie "Orlo-sokolská" vyložena nejlépe! Páni páteři chtějí ovládati celé hnutí a řídit k vlastnímu prospěchu i toho, kdož za ně napsal aneb kterému byli, jak napsati, nakukali. Pochopujete dojista a přečtete-li sobě dějiny české, dějiny vlasti naší staré, poznáte ihned, že toto "čertovo kopýtko" vždy se prozradí tam, kde jedná se o nějakou součinnost v práci jakékoli živlu pokrokových s věci a katolíky zvláště.

Nechte katolíků jíti vlastní jejich cestou, přejte jim trochu utužení na těle, aby mysle jejich, ty mozky jejich později po případě samy chápati dovedly, jestli zázraky takové jsou možné vůbec. Nepřekázejte jim, nespílejte pro jejich přesvědčení, jestli poctivé, ale nedovoďte nikdy a nikde, aby prznili snahy naše, aby hanobili zásad našich, aby kradli nám to, co naše jest a založeno na základech velikého národa hellenského velikým Tyršem naším, jenž žádnému zpátečnictví vzejíti nedovoloval a tak šíky své k pokroku nabádaje, vedl cestou pravdy...

Na kolik jako Čechové od katolické církve a od klerikálů vůbec můžeme očekávati, řekli jsme již, najdete v dějinách našich, jako najdete v těch našich začátcích spolkového života našeho v Americe a v prvních těch pokusech na založení Sokola v St. Louisu, Mo., nyní již skoro před 50 lety...

A podle toho název Sokol jim nepatří, nemůžeme dovoliti a neměli bychom! Necht' zovou se "Orly", litujeme toho ptáka — ale celkem nám nevadí. Budou-li "v bázni boží" prospívati, dobrá, ale toho práva jména Sokol bráti nadarmo, jim rozhodně upíráme.

Přišli jejich lidé zlí a naseli mnoho mizerného bejlí do dobré setby sokolské. Z bělostného ptáka volnosti spáchali stvůru spíše krkavci a černému havranu podobnou, nežli orlu a na vlastním učení,

že tělo ničím a nesmrtelná duše všecinko, se zpronevěřili měrou úžasnou, jako jim každá lež a každé překrucování našich snah a falšování citátů vítanou vždy pomůckou, když se tu či onde proti těm "nevěřcům" zlopověstným vytáhne.

Co nám na tom, jestli před sjezdem v Baltimore přistoupili jejich zástupcové své doby ku stolu páně, nežli se dali do jednání; jestli nad evičenci a jejich evičenkami vládne hbitá ruka nejdůstojnějších pastýřů; jestli evičení zahajují modlitbou a náčelníci mají "na to kord" a šerpy; jestli u Prokopa v Chicagu žáci, kteří ráno poprvé přistoupili k přijímání, odpoledne byli opatřeni svatými škapulíři; jestli bývalému členu a evičiteli našich řad darovaly vděčné žačky jeho vlastní podobu v rámei a pohárkem šikovným na "to pěnlivé" aneb snad ještě silnější "trunk", odměnili jej jeho katoličtí žáci někde v Chicagu, a jestli konečně nějaký ten jejich lékař z New Yorku, jenž dobře as rozumí "businessu", promluví k nim "jako lékař a jako katolík" a tak tu svou "professi" oznamuje. Do toho všeho nám ničeho není, at' dělají si "Orlíci" církevně co a jak chtějí, ba mohou si pro nás a za nás v kostele třeba kolena ušoupati, ale štváti zúmýslně a hanobiti a v Texasu docela dopouštěti se činů nezákonných a pak v Chicagu povídati, že není jejich vinou, že se roztržka stala, že byli z našich řad vyštvaní, toho by neměli. Taková lež křesťanu nesluší, jako nesluší jim mluvit o nás jako "fanatických nevěřících, již se zvrhli a odhodili šlechtěné zásady svých zakladatelů..." Náš Tyrš Helladu nám dává vzorem čili ty muže, již ctili kalogathii, soulad síly s krásou a dobrem a byli pohané, zpátečnictví a tedy klerikalismu nás zrazuje a filosofickými výklady svými vede nás k pokroku, volnosti a hledání pravdy! Jestli k tomu všemu může s dobrým svědomím se hlásit katolík, nevíme, ale tolik víme, že kněžstvo s postupem doby a to bez rozdílu věr všech brzy hledá to a zase ono, co by nahnalo mu nejvíce oveček a stád celých do ovčinečů a krámů páně. Stříhání vlny, tot' ten hlavní jejich úkol — potřebují dollárce, potřebují od biskupa až do nejsprostšího pastevece katolického, protestantského a jiného vůbec. Klerikálové do nás třískali po celou dobu desíti let, co jsme v pořadatelsví tohoto listu a my neuznali ani jednou za hodné odpovědi. Nestálo nám za to, protože víme, že boj s klerikalismem jest všude stejný a naši kněží čeští v Americe zrovna tak potrefní, jako jejich bratřkové v Čechách, na Moravě a ve Slezsku, zvláště ti "bojovní kohouti u novin". Jsme rádi, že můžeme jít vlastní cestou lidí svobodomyšlných a pokrokových. Jestli jim úspěchy naše překáží, práce naší výsledky píchají do očí, jaká porada! Avšak tolik jest jisto, že před sjezdem bylo nutno si uvědomiti, bylo nutno si připomenouti, jak vlastně povstali "Orlíci" a kdo začal vodu kalit, kdo v té vodě pak zkalené ryby a rybičky loví...

Zlatou "prostřední cestu" vynalezli ti, jimž šlo o to, aby otevřeným projevem svého přesvědčení nepoškodili si svůj obchodní prospěch.

Elbert Hubbard.

SOKOL AMERICKÝ

ČASOPIS NÁRODNÍ JEDNOTY SOKOLSKÉ VE SPOJ. STÁTECH.

Published monthly by the NATIONAL PRINTING & PUB. CO., 2146-50 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

Official Paper of the United Bohemian Gymnastic Associations.

Vychází 15. každého měsíce v Chicago, Illinois.

Peřadatelé:

DR. J. RUDIŠ-JIČÍNSKÝ, CEDAR RAPIDS, IOWA.
JOSEF ČERMÁK, 1641 Millard Avenue, CHICAGO, ILL.
Tel. Lawndale 1974.

Editors:

Veškeré dopisy a práce pro "Sokola Amerického" buďtež zasílány hlavněmu pořadateli za list zodpovědnému:

Dr. J. RUDIŠ-JIČÍNSKÝ, Cedar Rapids, Ia.

SUBSCRIPTION - - - - - 75c per year
Předplatné 75 centů ročně - - - - - Do Cech \$1.00

Kdo z Evropy zasílá předplatné mezinárodní poštovní poukážkou, sděl tak rovněž i výpravčímu listu našeho, aneb jednateři V. V. Předplatné, jakož odevzdání do listu příjímá jednateř Výkonného Výboru N. J. S., aneb ustanovení jednateřové zvláštní.

JAN ČERNÝ, 431 E. 71st St. New York City, jednateř Výkonného Výboru.

Redakce zodpovídá pouze za své vlastní práce. Příspěvky a dopisy do listu, články, ilustrace, návrhy k této a jiné musí býti v rukou hlavněho pořadatele do 1. dne měsíce, v němž mají být uveřejněny a to ještě s výhradou, že práce pilnější a důležitější vždy mají přednost. Rukopisy se nevrací a neschovávají déle nežli od čísla k číslu.

Přestěhování oznámí výpravčímu každý přesídlivší se bratr sám, a sice možno-li do posledního toho kterého měsíce, a podotknutím, ku které jednotě náleží. Nové, odstoupilé a vyloučené členy oznamuje tajemník aneb účtovní jednot výpravčímu každý měsíc.

Tiskárna a výpravčí listu:

Národní Tiskárna, 2146-50 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

MŮŽE NAHRADITI PROCHÁZKA TĚLOCVIK?

"Bratře č! V dubnovém čísle "Sokola Am." pravíš, že ti, kteří v našich tělocvičnách nenaleznou takové obrození tělesné, jaké hledají, budou vyhlašovati, že procházka ve volném ovzduší nahradí jim tělocvik. Nemyslíš, že jest tomu tak? Já sám kloním se k náhledu, že procházka nahradí cvičení v tělocvičně; ano byl jsem v tom i jinými lidmi utvrzován. Na zdar! J. F."

Milý bratře! Na tuto Tvoji otázku, může-li procházka nahraditi hodinu v tělocvičně, mohli bychom odpověditi: ano i ne! Záleží na tom, jak si cvičení v tělocvičně představujeme. Kdykoli mluvíme o cvičeních tělesných, máme na mysli cvičení taková, která jsou dobře volena s ohledem na stáří, pohlaví, tělesný stav cvičenců; která obrozují nejen tělo, ale i ducha — která provádíme v místnosti všem zdravotním předpisům vyhovující. V tom případě řekli bychom vždy, že procházka tělocvik nikdy nahraditi nemůže.

Kde ale slabý začátečník jest na místě pozvolného sesilování nepřiměřenými cviky vysilován, jsou-li začátečníku působeny smrtelné úzkosti tím, že ho za pomoci několika až příliš ochotných bratrů vysadíme na vysokou hrazdu a on strachy při tom se třese, nevěda, zda-li dráv dostane se dolů (z čehož ostatní bratři mají veselou zábavu) — pokryjí-li se slabému cvičenci (neb cvičence) líce při dosti malé námaze nápadnou bledostí a on (neb ona) jest při tom povzbuzován: "jen evič — tahej — vzpírej —

běhej — to je ti zdravý!" — jsou-li cviky tělesné prováděny v mracích prachu, který zvíříme při poněkud rychlejším kroku, běhu — neb který vyvalí se z žíněnek při každém doskoku — pak bychom také byli v pokušení říci: "nežli za takových okolností cvičiti, pak raději věnuj tu dobu procházce ve volném ovzduší."

Řekli jsme ale, mluvíme-li o výchově tělesné, že máme na mysli výchovu takovou, jakou výchova tělesná býti má: cviky volené tak, aby přiměřeny byly stáří, pohlaví, tělesné vyspělosti, tělesnému stavu cvičenců — cviky působící jak na tělo, tak na ducha — cviky prováděné v tělocvičně čisté — a tu odpovídáme, že procházka hodinu v tělocvičně strávenou nikdy nahraditi nemůže.

Věnuješ-li úvahám našim jen trochu pozornosti, zajisté jsi sobě povšíml, že klademe vždy důraz na to, že tělocvičná hodina nemá působiti jen na tělo. Naše výchovná práce nezabývá se jen jednou polovicí člověka — ona zabývá neb zabýváti se má člověkem celým. Jdeme-li do tělocvičny s tím úmyslem, abychom tam nabyli osvěžení, obrození, musí nalézt je nejen tělo, ale i náš duch. Ty jsi na příklad člověkem tělesně silným — ale nepostřehl jsi, že tíží-li něco tvoji mysl, že i sval ti vypovídá službu? Jsi-li sklíčen na duchu, nezdá se ti, že ti ubylo značně tělesných sil, že jsi pozbyl veškeré energie? Nezdá se, že ti, abychom tak řekli, všechno z ruky padá? Vidíš, jak duch a tělo tělesně spolu souvisí! — A nyní otažme se dále: Stačí tělesné cviky pouze, bez ohledu na duševní stránku cvičence, aby poskytl obrození tělesné i duševní? A na to odpovídáme se vši rozhodnost, že nikoliv!

Pohlédneme jen na cvičící děti: provádějí z pravidla prostná nedbale — ohlížejí se při nich na vše strany, nejeví o ně nejmenšího zájmu a nejsou-li pozorovány, i v cvičení ustávají. Čím to jest? Cvičitel při sestavování prostných nepočítá s živým temperamentem čilých dětí. A pozorujme děti při prostných, kde cvičitel ví, že jen takové cvičení má žádoucí účinky, které jsou s to hned při samých počátcích vzbuditi zájem dítěte: vidíme vyjasněné tváře, kamkoli se obrátíme, vidíme úsměv — a z těch veselých očí zírá na nás přímo dychtivé očekávání cvičení dalšího. V cvičení prvním nenaleznou děti obrození ani tělesného ani duševního — v cvičení druhém naleznou obé. A to musíme míti na mysli i při cvičeních dospělých — ovšem že zde jiným způsobem snažíme se účinkovati na ducha, nežli u malých.

Představ si sebe, bratře, že něco tíží tvoji mysl; máš starosti — jisté obavy; takových věcí přináší život každému smrtelníku i za nejpriznivějších poměrů nekonečnou řadu. Jdi do tělocvičny — prováděj jednotvárná cvičení, naslouchej stále stejným, den co den se opakujícím povelům, které na tě svojí stejností tak působí, že si jich ani více nevšímáš — prováděj prostná, která tvého již tak dost vysíleného ducha ještě více unavují — zapomeň v takové cvičební hodině svoji tíseň, své obavy, své starosti? Nikoliv — ony ducha tvého budou tížiti stále, poněvač nic nebylo s to tě rozjařiti — nic nebylo s to

ty "pavučiny" z duševní schránky tvojí náležitě "vyměsti" a ty vracíš se domů právě tak sklíčen na duchu, jak jsi tam byl přišel.

Ale vstup do tělocvičny, kde vše jde rychlým tempem, kde v každé hodině překvapen jsi něčím novým, kde dobře volené cviky celým tělem krev rozproudí a do všech částí nový život zanesou — kde při cvičeních, at' už prostných, pořadových neb na nářadí, vzbuzován jest v tobě pocit radosti nad pěkným a při tom lehce pochopitelným sestavením a následovně i vzorným provedením — a uvidíš, že v takové cvičební hodině naleznesh nejen osvěžení tělesné, ale ty posílíš se i duševně — a ty tvoje nesháze, starosti, obavy nebudou se ti zdát ani z polovice tak těžkými, tak nepříjemnými, jak ti je tvůj ochablý, pokleslý duch stále představoval.

A takovou cvičební hodinu procházka ve volném ovzduší nahraditi nedovede.

A proč?

Jdeš na procházku samotén a tu, kamkoliv svých kroků obrátíš, tvé starosti, tvé někdy jen i domnělé svízele tě provázejí při každém kroku. Ty si nemůžeš pomoci a přemýšlíš o nich — a čím více o nějaké nepříjemné věci přemýšlíme, tím více fantazie naše ji zvětšuje — a duch náš při tom čím dále tím více ochabuje. A čím více duch ochabuje, tím beznadějnějším se stává náš boj s těmi nepříznivými okolnostmi — poměry — a my, na místě abychom nabrali nových sil k vzdoru, vracíme se domů hotovi boje úplně se vzdáti. Nečteme dosti často, že zoufalec, vrátiv se z procházky, sáhl k revolveru?

Tak, milý bratře, představujeme si my výchovu tělesnou! Ne stále jen učení umělým cvikům na nářadí — ale nalíti do ochabujícího těla nového života — osvěžit ducha a posílit ho k nezdolnosti, vytrvalosti — jinými slovy: učiniti ze slabého, málomyslného člověka novou, zdravou, silnou bytost — bytost silného těla a zdravého, veselého, nepodajného ducha — učiniti z každého št'astnou bytost, pohlížející směle, bez bázně budoucnosti vstříc.

Tak my pohlížíme na výchovu tělesnou. Víme, že jsme v tomto názoru svém posud osamoceni — četní odborníci až posud holdují raději jen tělocvičnému umění — zapomínajíce při tom pravého účele výchovy tělesné. Ze slavnostních tribun volá se k lidu, aby s námi se tužil, své zdraví oceloval, tělo a ducha sílil — a jako ukázkou výchovy tělesné ukazuje se tomu lidu vreholová vyspělost na nářadí. Voláme matky a dcery do tělocvičen — a jako ukázky té tělesné výchovy ženské lid vidí akrobatické cviky na nářadí, divoké závodění žen (jako v některých zdejších vyšších školách a universitách), závodění o ceny v bězích, skocích, výstředních hrách! Cviky účelné, každému přístupné, na základech hygienických založené, cviky, které samy o sobě již v každé ženě vzbudí touhu též jich se účastniti, — takových cviků veřejnost nespatri — poněvač my pachtíme se jen po okázalosti, hlučné pochvale, obdivu, vítězstvích! Lid chce se bavit — a my i tu vznešenou ideu výchovy tělesné snižujeme na zdroj zábavy pro zevlující, jen po zábavě toužící davy!

Opakujeme, bratře — jsme posud osamoceni — ale to nás nezaráží, neodstrašuje. Když zaujali jsme jisté stanovisko v tělesné výchově žen, uvítaly nás zde i za mořem pochybnosti — odmítání — ba i výsměch! A dnes? Jedna z předních činovnic na poli ženského tělocviku v Čechách píše nám z Prahy: "Vzpomínáme často a jsme povděčny za pokyny Vaše, jichž s poyděkem používáme. Potěší Vás zajisté, když Vám zdělím, že směr, který Vy uplatňujete, dochází stále větší oblíby a pochopení. Všechno nasvědčuje tomu, že ujmeme se cvičení, které vzbuzuje pocit radosti ze života a touhu po krásném pohybu..."

Všimni si, bratře, poznámky: "cvičení, které vzbuzuje pocit radosti ze života..." Slova tato nás zvláště potěšila. Jest pravda, že zdraví své tužiti jest přímo povinností každého člověka — ale volá-li nás do tělocvičny jenom povinnost, to nám nepostačuje. K lékaři nás také často volá jen povinnost. Volá-li nás do tělocvičny jenom touha po okázalosti, vyniknutí, to nás ani dost málo neuspokojuje, poněvač tu touhu má jen nepatrný zlomek lidu. Cvičíme-li s vytrvalou houževnatostí jen proto, abychom slíbené ceny dobyli, neb abychom veřejnosti zábavu připravili, to těžce neseme, poněvač jest to důkazem, že nejsme ještě tak dalece pokročilými, abychom bez těchto umělých pomůcek byli s to mládež v tělocvičně udržeti. Ale št'astným cíti se chce každý a jakmile "cvičení vzbuzuje v nás radost ze života" — jinými slovy: činí nás št'astnými a proto také lepšími — "vzbudí-li cvičení v nitru našem touhu po krásném pohybu" — učinili jsme první krok, vedoucí k tomu pravému cíli a jakmile učiněn jest krok první, budou ostatní jistě následovati.

A proto, bratře: procházka ve volném ovzduší není s to nikdy nahraditi nám hodinu cvičební — t. j. ne takovou, která probudí v nás touhu po kráse, která probudí v nás lásku k životu! ě.

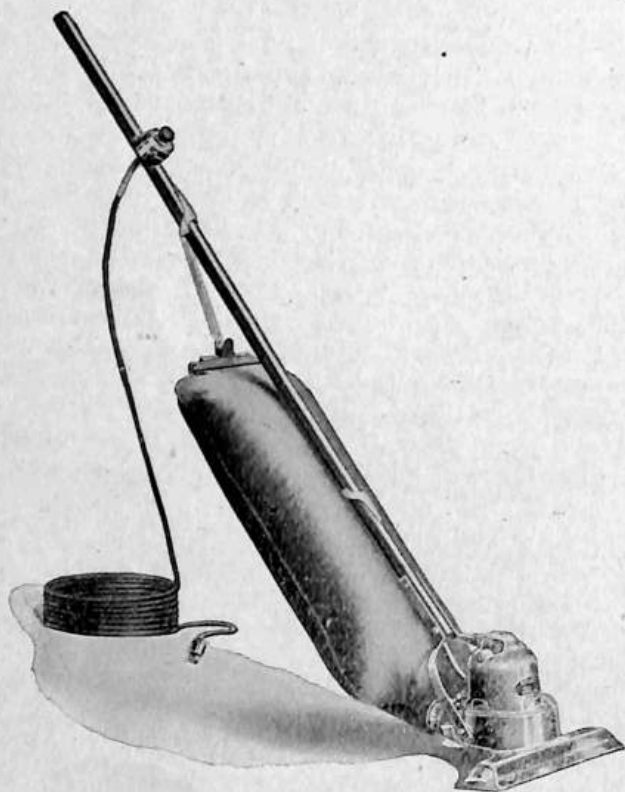

"NA JAŘE ČISTÍ SE DŮM!"

Tento chvályhodný zvyk jeví se téměř po celé zemi a co hlavního, že má velice mnoho co činiti s veřejným zdravotnictvím. V některých nemocech, jimž dá se předejiti, jakož i v mnohé nákaze hraje toto výroční čistění domu velmi důležitou úlohu. Stačí uvést jen několik případů. Tak zjištěno jest nad veškeru pochybnost, že zvýšená úmrť malých dětí ve větších městech zavinují hlavně nemoci žaludeční a střevní a ty vznikají po většině ze špatné potravy, špatného vzduchu a nečistého okolí. Jakou úlohu hraje moucha v horké nemoci již několikráte jsme zdůraznili na místech těchto, že komár zavinuje malarii rovněž víme, jako že přenáší žlutou zimnici, blechy a krysy šíří mor, kdežto veš přenáší tyfus a špína i nečistota jsou tu zajisté jen v úzkém spojení s těmi malými potvůrkami. Mimo to takové všeobecné jarní čistění domů má vliv výchovný a učí lid znáti, že čistota půl zdraví a zdraví nade vše! V některých městech větších i menších také různé jednoty a spolky v práci této napomahají a děje-li se

tak téměř všude, zdaliž nenapadá vám ihned, že takové jarní čištění nutno provést ve všech našich domovech i v našich Sokolnách! Veškeré předměty nutno zbaviti prachu, špíny a nečistoty. Pouhé občasné otření a vyvětrání budovy nestačí, tu musíme pravidelně konati to co jinde snad jednou za rok činí, to jest musíme poklízeti a čistiti ten dům náš svědomitě, umývati a upravovati tak, aby vyhovoval účelům svým výchovným.

Z každého koutěčka musí zeti na nás naprostá čistota, nářadí nesmí býti prachem pokryto a podlaha musí se jen lesknouti, tak jako zdě nutno prachu zbavovati a kde jen poněkud lze umývati, ob čas přebíliati a natírat. Totéž platí o skříních, nábytku a všech jiných potřebách jakž v Sokolně se nacházejí mimo obrazů, soch a jiných výstupků na zdech pra-

Obr. 1. Elektrický přístroj na čištění žíněnek.

chu na pospas nejvíce vydaných. Šatny musí se větrati dosti často a při takovém a podobném všeobecném čištění horké vody a mýdla se tu šetřiti nemusí, zejména jsou-li skřínky kovové. Umývadla, sprchy a vany, jakož i plovárny musí se náležitě vydrhnouti, kdežto v záchodku použijeme dosti často desinfekčních prostředků a dosti vody stále tekoucí. Také topení ústřednímu věnuje se náležitá pozornost, aby vše na zimu bylo i tu v pořádku, kdežto tam kde mají kamna pouze a v menších jednotách nutno se přesvědčiti, zdali dobrý jest tah a dosti ventilace. Neméně důležité a v Sokolnách našich žel hodně zanedbáno bývá zásoba čisté a pitné vody. Čerpatí ji někde z rour, jež vedou k umývadlům, aneb do záchodků, někde za bárem a podobně nemělo by se dovoliti a místnost, kde pitná voda se nalézá musí být rovněž čistá, vzdušná a světlá. Jestli jest studně na blízku, přesvědčmež se, zdali poloha

její jest vhodná a není-li tu nějakého znečištění kalem a odpadky, aneb nejde-li voda na povrch vypumpovaná zpět do studně — znečištěná. Jestli jsou v budově kuchyně, místnosti spolkové a zejména bary musí tu hlavně panovati čistota veliká a místnosti od tělocvičny necht' jsou řádně odděleny. Disinfekční prostředky jsou tu v první řadě na místě, zvláště po zábavách a p., jako nutno i k tomu přihlížeti, aby výpary z kuchyně nešly do Sokolny, ba ani ne do předsíní. Odpadky se spalují aneb odváží v pokrytých, plechových nádobách, kdežto plivátka se čistí denně a to pečlivě i desinfektují. Vždy musí obsahovati trochu vody, tak aby tu chřehle neusýchaly a nebezpečí nákazy se předešlo. Tam kde jsou jeviště v Sokolnách nutno pozor zvláštní míti protože

Obr. 2. Čištění nábytku.

c zkouškách mnoho bláta, prachu a nákazy se za jeviště i na jeviště zanést může z ulice a stopy této neopatrnosti vyzorujete i někdy za deštivých dnů a nepohody na podlaze tělocvičny . . .

Kde jest nábytek plyšový a jiný toho druhu, koberce atd., lože i sedadla také tu musí se důkladně čistiti a pochybujeme, že lepšího způsobu tohoto čištění stává až dosud na přístrojky elektrické, jež prach z předmětů čistěných přímo vyssají a to tak důkladně, že jiným způsobem a tak rychle sotva lze docíliti. (Obr. 1.)

Pro nás však zvláště zajímavé, že přístrojkem tím lze výdatně vyčistiti žíněny daleko lépe, nežli pouhým vyklepáním. Ty ovšem čas od času se docela mají rozebrati a žíně proházeti a na slunci vysušiti, načež se mohou znovu vyčistiti přístrojkem, jakž jsme pověděli to jest v celku. Jestli taháme žíněny po evičírně po podlaze nasbíráme do nich

ještě více prachu a špíny. Po evičení nutno je uložit na místo a to pomocí zvláštního vozičku a p. Jak žíněnky se u nás zanedbávají, na kolik se v tomto případě hřeší při evičení na náradí, skocích, zápasu atd. na zdraví borců, evičících vůbec a mládeže obého pohlaví i Sokolek jest každému z nás dostatečně známo a proto náležité občasné vyčistění žíněnek jest úkolem nutným rozhodně. Strojek elektrický připojí se jednoduše k vedení jak v budově zavedeno a tam kde není elektřiny lze si pořídití strojek ruční. Jest na tyči upevněná krabice a v té motor, jenž zařízen jest na přímý aneb střídavý proud, pak jest tu vějíř, jenž jest spojen s motorkem a točí se as 4,000krát za minutu i způsobuje tak velice silné a mohutné vysávání na přilehající hřebenu

Obr. 3. Čistění koberců. (Vacuum Cleaner.)

kovovém, jenž rovná se tlaku as 60 čtverečních stop vzduchu. Prach a špína letí vysávajícím rourkovým hřebenem a strojkem přímo do vaku, jenž umístěn jest v zadu na tyči, na níž nalezá se knoflík ku stisknutí, když proud do strojku poslati míníme a zahájíme vlastní čistění. Vak sám jest dvojitý a z látky pevné i co možná nepropustné vůbec. Na nábytek, polštáře, koberce a p. jest zvláštní část strojku upravena a to s hadicí, jež se na stroj upevniti dá. (Obr. 2.) Celý přístroj jest velice lehounký a práce s ním snadná. Tímto způsobem vyčistění jest důkladné a prachu zbavíme i nejstarší žíněnky. Rozumí se, že těchto strojků, jež zoveme "Vacuum Cleaners" (Obr. 3.) jest v trhu již několik a jestli doporučujeme našim, činíme tak jen proto, že máme na zřeteli hlavně zdraví našich evičenců a evičenek, že uznáváme čistotu za hlavního činitele tam, kde jedná se o výchovu těla i mysle . . .

Přístrojky ty nejsou již drahé a může si i nejchudší jednota pořídit. Peněz takto vynaložených věru, že nikdo litovati nebude . . .

"PO AMERICKU".

Cheeme s tebou, bratře Sokole, promluvití jednou čistě "po americku". Mluvíme k tobě dlouhou řadu let "po sokolsku" — ale zdá se, že všechna ta naše upřímně míněná slova mají takový účinek, jako dle známého rčení "házení hrachu na stěnu". Horujeme o kráse těla — ale ty patrně nejsi marnivým a proto slova naše tebou příliš nepohnou. Anebo máš třeba o kráse těla zcela jiný pojem, nežli my. Znali jsme v dávných dobách takového taky-Sokola, který nepřestával se chlubit, jak mu utěšeně přibývá na objemu. "To koukáš, co?" říkával, hlade si s nemalým uspokojením své objemné tlíko. "Ještě asi pět palců a budu chlapík!" Vzpomínám toho "Sokola" zde jenom jako doklad, jak různé názory jsou u různých lidí o "chlapietví"; čeho se jeden přímo hrozí, na tom si druhý velice zakládá. Nu a jelikož máš třeba o kráse tělesné také zcela jiné názory, nežli my, mluvíme k tobě o pevném zdraví. O tomto se mluví a píše, že jest nejcecnějším pokladem na světě. Ale to jsou již přežilé názory, není-liž pravda? To se říká také o cti. Ničím tak lid hříšně neplýtvá, jako tím nejcecnějším pokladem — zdravím — a ničím v světě tak hanebně se nekramaří, jako tou vychvalovanou ctí. A jelikož ty jsi člověkem moderním, tedy s horováním o tom "nejcecnějším pokladu" také si na tebe nepříjdeme.

Zkusíme to tedy dnes jinak.

Mívám často toho Kecala z "Prodané" v poděření, nežli vstoupil do personálu naší národní opery, že musil strávit nějaký čas v Americe — neb jak jinak by mu mohla napadnouti slova:

"při tom však počítá,
při tom však počítá,
co mu to — vynese . . .!"

To je tak "echt" americké, že často jsme si lámali hlavu uvažováním o tom, jak se to do ryze české opery dostalo. Nebot' zde—at' začneme to neb ono — vždy počítá se napřed: "zda-li to . . ." aneb "mnoho-li to vynese . . ."

A tu cheeme s tebou promluvití na základě tohoto "vynášení" — čili jak jsme shora poznamenali, čistě po "americku".

Jedna z největších obchodních firem v Chicagu, která snad celé Spojené Státy zásobuje vším možným, od šněrovadla až k automobilu, shledala, že péče o zdraví dělníků a dělnice jest první a hlavní podmínkou zdaru v obchodě. Firma ta má své lékaře, kteří bdí nad zdravím zaměstnaných, má svoji nemocnici, své lékárny. Ale to není vše. Říditelstvo firmy té věří, že lépe se vyplácí, čili že "více vynáší", když se pečuje o to, aby v lidu zaměstnaném všem možným chorobám se předešlo a proto—všimni si toho dobře, bratře milý — zřídila pro své zaměstnance krásná hřiště — a nádhernou tělocvičnu. Vy-
broušení ti obchodníci počítají takto: onemocní-li

zkušený, obratný dělník, musí býti nahrazen jiným — nezkušenějším — neobratnějším. To znamená již pro firmu ztrátu — a zaměstnává-li firma několik tisíc lidí, jde ztráta v takovém velkoobchodě při špatném zdravotním stavu dělnictva do tisíců. A tu ti ředitelé toho obrovského závodu shledali, že i při tom vydání na nákladná hřiště, při tom vydání spojeném s jich vydržováním, při tom velikém vydání na prostrannou tělocvičnu — ještě získají, poněvač předně: dělníci i dělnice těší se pevnějšímu zdraví a nestávají se tak často k práci nespůsobilými — a za druhé (všimni si zase dobře!), jsou-li pevného zdraví, pracují s lepší chutí, s větší energií, z čehož při takovém množství zaměstnaných lidí musí vyplynouti firmě veliký zisk.

Praktické zařízení, není-liž pravda?

A tu, bratře, umínili jsme si otázkou se tebe: neosvědčilo by se takové počítání i u jednotlivce? My pevně věříme, že pevné zdraví, které dovede vzdorovati všem chorobám, jest kapitál, který přináší štěstí majiteli hojně úroky. Dejme tomu, že vyděláš — nebo jsi schopným vydělati — dva tisíce dolarů ročně. Jsi-li pevného zdraví, vyděláš plnou sumu. Ale je rozdíl v zdraví a zdraví. O tom jsme se na tomto místě také již jednou rozepsali. Není zdravým člověk jen proto, poněvač není právě nemocným. Je-li poněkud silnější průvan s to přivoditi tobě chorobu, zmokneš-li a následkem toho již musíš poslati si pro lékaře, sebe menší otřas duševní učiní-li tě k práci nespůsobilým — nemůžeš o sobě říci, že těšíš se pevnému zdraví. Člověk pevného zdraví snáší nepohodu, rány osudu, jako dub. Nic se ho nedotkne — nic ho nezkrusí — nic ho nepovalí. To jest kapitál, který přináší tak znamenité úroky. Staneš-li se několikrát do roka k práci nespůsobilým, ztrácíš tolik a tolik na mzdě — čímž trpíš ty, neb tvoje rodina. Neztrácíš ale jenom na mzdě, máš také zbytečné vydání za léky, za pomoc lékařskou. A pak — s jakými pocity pohlíží vstříce budoucnosti člověk silný, zdravý, jehož žádné mraky nelekají — a s jakou úzkostí a bázní pohlíží do budoucnosti člověk, jehož každý větřík povalí. Praví moudrý Democrités: „Jest jen jediný způsob, jak veliké zlo lze učiniti zlem nepatrným a to jest: pohlédnouti mu směle v tvář!“ Ale to nedovede člověk těla slabého, nezuživého — neboť tělo má přímý vliv i na ducha. Nebezpečí, nepřízní, zlobě — neb chceš-li „zlému osudu“ — směle, neohroženě dovede čeliti jen člověk, vědomý si své síly, své nezdolnosti. A vidíme-li někdy nešťastníka, žijícího v stálých úzkostech, v stálém strachu, bázni — věř, milý bratře, že bychom s takovým neměnili ani za veškeré poklady světa! A ubohá ta rodina, jejíž budoucnost závisí na takové třtině!

Ulož si, bratře, ten svůj kapitál — zdraví na lepší jistotu, tak abys na vždy mohl bezpečně počítati. Upevni si zdraví své pravidelným cvičením. Vždyť není třeba, abys sobě osvojoval nějaké umělé eviky na náradí. Sestavte si družstvo takové, které nebude se pokoušeti o tělocvičné umění — ale bude prováděti jen eviky účelné, každému přístupné — jimiž celým organismem rozproudíme okysličenou

krev — a záhy seznáš blahodárné účinky cvičení takových. Pevné, všem nepříznivým vlivům vzdorující zdraví tvé bude výtečně uloženým kapitálem a záhy budeš moci s blahým uspokojením vypočítávati, jak tobě i tvé rodině takový kapitál přináší hojně úroky.

Promluvili jsme si s tebou jednou „po americku“ — a jsme zádostivi, zda-li jako Američan dovedeš také tak prakticky počítati, jako onen shora zmíněný velkoobchod a přijdeš k náhledu, že pevné zdraví jest kapitálem nejlépe uloženým. Č.

POMĚR MUŽE A ŽENY.

V životě sokolském, díky přičinění předních pracovníků a hlavně našich zakladatelů, žena s mužem jsou již dávno rovnocenní. Protože u nás uznávalo se utužení obou, aby posilněn byl český člověk a jeho pokolení příští, každé nové hnutí, každá nová myšlenka na ozdravení společnosti lidské doznávala jen vřelého přijetí a s takového i stanoviska pohlížení třeba na snahy jistých vrstev dobrých lidí, již o zdravá, silná a vzorná pouta manželská usilují, čili náležitý výběr vždy dvou bytostí, jejichž poměr vzájemný byl by co nejlepší. Dle toho bytost ženy i její individualita má vedle oné muže býti rozvitá, samostatná, tak aby žena nalezení mohla své ženství a je uplatňovati v nově založené rodině a prospívati tak celé společnosti, aniž by musela zmnožiti řady mužů, utvrditi mužský princip, uznávající dvojí prvek, dvojí princip v životě. Tým ovšem se musí vzájemně hledati, pronikati, doplňovati a zmnožiti. Tomu říká Mayerder prohlubování a pokrok, který se uskutečňuje na základě zkušeností a bádání! Ženská individualita byla potírána po celé věky a křesťanství žen zakřiklo způsobem přímo barbarským. Odstrénilo ji zcela a teprve v novější době se usiluje, aby individualita její byla uplatněna, teprve nyní uznává se potřeba urovnati vzájemný poměr muže a ženy v jeho nejužším vztahu a hned odtud i jejich poměr ve veřejnosti. A ten nejužší poměr tkví ve vztahu pohlaví. Tolik si uvědomivše poznáme ihned jak důležité tu úkoly hraje zdraví nejdříve a pak teprve sňatky.

Francouzský spisovatel Millet napsal knihu s názvem: „Megal-Anthropogenesis“, čili umění ve výchově velikých mužů. Dílo jeho vyvolalo své doby pravé rozechvění a pojednou kritika, jakoby jedním rázem theorie jeho odstraniti měla. Napsalo se: „Zajímavý předmět, jen škoda, že Milletův otec neměl příležitosti knihy té si přečísti.“ Prvý hlasatel hnutí tak zvané eugeniky prozatím nepochodil, neboť theorie, že výchova dobrých jedinců lidských dala by se zaříditi po způsobu chovu dobrých kusů dobytka vypadala sice pěkně na papíře, ale ve skutečnosti nešlo to s tou či onou račou koně, býka a psa, které posílali jsme na výstavy o první ceny! U člověka nesmí pustiti se zřetele mysl vedle těla. Ano, stalo se, že nepatrných rodičů dítě bylo geniem v letech pozdějších a aby věc stala se ještě zajímavější — dítě nadaných a vynikajících rodičů zvrhlo se docela i při péči nejvyšší. Z toho důvodu snahy eugenické,

ač předmět studoval se po celé století jsou přece jen ještě theoretické podle požadavků vědy a dle toho třeba na ně nazírat. Při tom ovšem nesmíme zapomenouti, že sama příroda, jsouc dle vývojového pojmání věčným pokrokem od prostinkých a jednoduchých tvarů ku tvarům a formám vždy složitějším a dokonalejším kráčela a v lidském druhu jako pokrok od typu k individualitě směřovala. Soubor vlastností, z nichž každá může náležeti muži i ženě, vytváří se zvláštním sloučením osobní zvláštnosti. Čím výše stojí jedinec, tím více žije vlastním životem a rozdíly pohlavní jsou pouze relativní a nikoli absolutní pro úkoly jeho, jakožto bytosti rodové.

My jako lékaři u věci této můžeme nyní aspoň v jednom bodu zaujati určité stanovisko, dovozuje Spitzka. Nemůžeme sice povídati muži a ženě jak se mají k sobě družiti, aby se docílilo pozitivních tvarů a typů jejich splozenců, ale můžeme a to zcela určitě a bez jakékoli rezervy prohlásiti, že v poměru muže a ženy padá na váhu, jestli ten či ona jistými chorobami trpí, aby rozhodně nevěcházeli ve sňatek, aby neuzavírali manželství, neboť potom trpěti by musely dítky jejich, zdraví těchto a štěstí a s nimi celá společnost.

Obecní a státní úřady měly by fakta tohoto si povšimnouti, ano i vláda a vlády vůbec měly by míti na zřeteli. Musí se pokračovati pravda jen pozvolna; neboť pravdy ne hned se uznávají a svoboda pláštěm bývá a omluvou pro tak lecos záhubného. A proto, kde zákony jen poněkud dovolují mělo by se dbáti toho, aby zabránilo se sňatkům tělesně zubožených, nemocných a myslí chabých. Každý kandidát ženitby a každá nevěsta, nežli se jim vydá povolení k sňatku měli by podati lékařské dovědčení o zdravotním svém stavu, že netrpí totiž ani žádnou poruchou těla i mysle. A jsou to poruchy, nemoci a choroby následující hlavně na které dlužno míti pozor největší:

1. Šílenství. (Choromyslnost konstitucionalní neboli celková.)

2. Dva druhy pohlavních chorob; příjice a kapavka — prvnější jako zřídlo nebezpečí oběma stranám, jež vejíti chtějí ve stav manželský a jejich splozencům, čili dětem, jež z manželství takového vzejíti mohou a druhá jako nebezpečí těm, kdož se vzali.

3. Pokřiveniny, které mohou býti spojeny s poruchami nervovými, jako páteř rozštěpená, vybočená a zakřivená, patro rozštěpené, hermafrodit—obojňák—atd.

4. Padoucnice více jak jednoho pokolení.

Lékařské statistiky dokazují, že v poměru tří z každých pěti dítek narozených z rodičů slabomyslných jistě postiženy jsou choromyslností a že sňatek takových nešťastníků jest neštěstím celých pokolení. Příjice pak jde od pokolení k pokolení! Každý takový nemocný, jenž se ožení, aniž by choroba ta strašná nebyla zcela ze soustavy jeho tělesné vymýtěna jest vinnen zločinu na společnosti lidské spáchaného.

Padoucnice se rovněž přenáší ač ne ve všech případech. A tu mohlo by býti zatím pravidlem, že každý padoucníci stížený — epileptik — o němž se

ví, že jest prvním v jeho rodě, jenž byl postižen a nejsou-li záchvaty příliš vážné z počátku a jestli vyléčení se docílilo, může se oženiti po případě. Však padoucníci stížení synové a dcery epileptických rodičů neměly by dostati dovolení k sňatku vůbec. Prozatím však dětem tuberkulosních rodičů nemusely by se klásti žádné překážky.

Tolik po této stránce stínné a nyní k veselejší. Romantická láska, ideální, a náležitý poměr muže k ženě jsou pro společnost lidskou činiteli nejdůležitějšími. Takové vztahy vzájemné udržují člověka nad zvířetem v sexuálním životě. A od něho odvislým jest nazírání muže na ženu a to nazírání bylo a jest namnoze ještě žel nízké. Teprve ženy badatelky, které jdou cestou vědeckého bádání a sloučí je s citem a porozměním pro mysl ženy, mohou nalézt vše to, co zůstalo jednostranně rozumově vyzbrojenému muži skryto. Se stoupajícím vzděláním stejně obou pohlaví, utužením a ozdravením za příznivých podmínek životních a volnějších poměrů společenských počíná se jednotlivec vyvíjeti ve svém způsobu. Věda není s to, aby na veliké většině ústrojí, jež slouží vlastnímu životu, dokázala pohlavní odlišnosti a zvláštnosti, jež souvisí bezprostředně s rozplodovacími úkoly, a tu lze nazvati pouze teleogickým pohlavním rozlišením. U muže útočný temperament, u ženy pasivní. V tom jedině jest specifické mužství a ženství a láska romantická, ideální a čistá proto hraje tu úkol nejvyšší!

Dítky těch, kdož se zamilovali hluboce, kde láska jest mohutná a ryzá jsou z pravidla mravné i myslí nejlepší. Nemanželské děti, jakž zjištěno jsou dokonalejší děti manželství, kde nebylo lásky. Příčina tu na snadě. Erasmus z Rotterdamu a veliký Dunois, levoboček francouzský jsou nejlepšími toho doklady, jak vřelá, horoucí láska romantická působí. třeba později vzhledem na poměry a prostředí i zde následovala degenerace v tom či onom pokolení.

Čím dříve se žena emancipuje z domněnky "sňatek za každou cenu", čím méně bude sňatků pro peníze, pohodlí a přepych, titule a p., čím lépe ustálí se poměr muže k ženě a láska pravá hlavním bude činitelem ve spojení dvou bytostí, tím lepší budou pokolení příští a také vlivy lepší výchovy, utužení, posily a ozdravení musí následovati — lepší život...

A o vše to usiluje muž i žena stejně a poctivě v tom našem Sokole. A musíme usilovati jako žáci a žáčky Tyrše, jenž Sokolu uložil: "Bud' věčným nespokojencem! Neměj nikdy dosti dokonalosti, nikdy dosti vzdělání, dosti lásky..."

U nás žena, kteréž příroda již do jejich ústrojí vložila neustálé střídání, podmiňující také časté různění nálad — jde s námi a opovrhující zhýčkaním a výchovou, jež činí ji méněcennou a malichernou, nechť utužení těla i mysle za úkol si bere a tak prospívá nám i našim budoucím...

Ideál a láska!

Kdo nemyslí samostatně, jest pod vlivem druhého, jenž myslí za něho. Dávati svoje myšlení komukoli do moci, jest mnohem více ponižující otroctví, než někomu odevzdávati do moci své tělo.

Tolstoj.

NÁŠ CÍL A SMĚR.

Pokusili jsme se na tomto místě nejednou zdůraznit, že cíl, jehož dosáhnouti chceme, ukáže nám vždy cestu, kterou se brátí máme. Chceme-li vypěstovati dokonalého člověka po stránce fysické (nezapomínajíce při výchově té též na stránku mravní), bude ten cíl náš majákem, který naznačovati nám bude již z daleka směr, kterým ku kýženému cíli brátí se musíme. Je-li cílem a hlavní snahou naší vypěstovati gymnasta, tělocvičného umělce, pak voliti budeme cestu jinou, jiný způsob výchovy, brátí se budeme za vytknutým cílem zcela jinou cestou, bez ohledu na to, zdali ti, z nichž umělce tělocvičné vychovati chceme, na všestranném svém vývoji tělesném újmu utrpí anebo ne. Nářad'oví borci z pravidla všestranným, dokonalým vývinem tělesným se nehonosí — o tom nás přesvědčí snadno pohled na shromážděné gymnasty, mezi nimiž krásné, souměrně vyvinuté tělo bývá skoro vzácností. A ti, kdož dospěli až k nejvyššímu stupni umění tělocvičného a honosí se pěkně vyvinutým tělem, ti zachovali si je přes to, že pěstovali jen cviky takové, které souměrnému, ideálnímu vývinu těla našeho jsou spíše na závalu, nežli ku prospěchu. Jinými slovy — jsou výjimkou.

Mluvíme-li o ideálním vývinu tělesném, nemáme na mysli pouze skupiny mohutného svalstva, které obyčejně bývají předmětem obdivu. My chceme viděti hrdě vzpřímenou šíji, chceme viděti klenu-tou hrud' — chceme viděti silný, ale při tom pružný sval, chceme viděti svižný, lehký krok, zdravé srdce, zdravé plíce, houževnatou vytrvalost. Nechceme viděti ohromné svalstvo na pažích a ramenou, sehnutoú šíj, plochou hrud', vysedlé lopatky; nechceme viděti těžkopádný krok, jako by nohy nebyly s to nésti tu spoustu svalů, jimiž obložena jest hořenní část' kostry; nechceme viděti svalnatého Sokola, jehož běh neb chůze po schodech, slézání nepatrného vrchu v malé chvíli přivádí na pokraj únavy.

Proto navrhli jsme před nějakým časem na tomto místě, aby odbornými znalci vypracována byla tabulka ideálního vývinu tělesného, k jakému český člověk za panujících poměrů dospěti může pečlivou výchovou tělesnou — a k tomuto cíli pak aby dospěti se snažil každý náš chovanec. Poukázali jsme zároveň na to, že stávají tabulky podobné, ale tyto že založeny jsou na vzorech starých soch řeckých a nemohou býti vodítkem nám, kteří žijeme v jiných dobách, za jiných poměrů, nežli jak žila a vychovávána byla již od nejútlejšího mládí mládež hellenská.

A proč toto dnes opět vzpomínáme?

Poněvadž k velkému překvapení a zároveň potěše naší se dočítáme, že dr. R. T. McKenzie, profesor tělesné výchovy na universitě Pennsylvanské, v nedávné konvenci učitelů tělocviku přimlouval se za totéž, zač my přimlouvali jsme se v "Sokole Americkém" již roku loňského. I on poukázal na to, že nelze v dobách nynějších pomýšleti na to, abychom mohli jen z daleka přiblížiti se k vzorům, jaké vytvořila slavná Hellada, že nutno počítati s tělesnými vlastnostmi různých národů a že na této

straně oceánu musíme vytvořiti si sami vzor ideálního vývinu tělesného typického Američana.

Jest to tedy v podstatě totéž, co psali jsme na tomto místě o půl roku dříve, nežli dr. McKenzie svůj názor vyslovil. Náhledy pronesené tedy jsou totožny — jenom výsledek bude jiný. Mý pronešený náhled přečteme a odložíme, kdežto v Americe počne se nyní pilně pracovati na tabulkách, na nichž označen bude dokonalý tělesný vývin amerického muže — americké ženy — a učitelům tělocviku pak dávány budou pokyny, jakých cviků, jakých prostředků, jakých cest voliti, aby k cíli tomu co nejvíce se přiblížili. Takového přestupku, abychom v něčem byli před národy ostatními, my se ve své ostýchavosti a vrozené skromnosti dopustiti nesmíme.

Tímto pokusem naznačen bude tělesné výchově ten pravý směr. K vrcholi tělocvičného umění dospěti může jen několik vyvolených jednotlivců — at' už jsou to muži nebo ženy — cesta k tomuto cíli jest obtížná, veliké většině lidu dokonce nepřístupná a proto stále a stále u nás se tuží a nadále tužiti se bude jen nepatrný zlomek lidu. Ale souměrný vývin, pevné zdraví, to jsou věci dosažitelné pro každého, to jsou věci, po nichž každý touží, to jsou cíle, k nimž cesty jsou snadny, každému přístupny — a na této cestě bychom se záhy sešli se všemi českými ženami a muži — tato cesta teprv mohla by vésti k uskutečnění hesla: "Co Čech, to Sokol — co Česka, to Sokolka!"

Víme, že v tomto nazírání na tělesnou výchovu jsme posud v ohromné menšině — nejsme-li dokonce mezi námi až posud úplně osamoceni — ale to vědomí osamocení není s to přesvědčiti nás, že stanovisko naše není správné. Každá nová idea, každá reforma měla vždy většinu na straně odpůrců a hájena byla jen hloučkem nepatrným, někdy jen jednotlivci — ale přec zvítězila a my pevně doufáme, že i u nás nastane doba, kdy ten pravý cíl výchovy tělesné ukáže nám na tu pravou cestu, kterou se k pravému cíli brátí máme. č.

Vác. K. Trška:

JAK SE PŘIPRAVUJEME NA NAŠE PADESÁTILETÍ?

Právě si připomínám, jak Sokolstvo ve vlasti naší přešlo polovici století svého žití, jaké důstojné okázalosti, jaké milé vzpomínky a oslavy odbývány, co průkazů práce nezištné a jak se vzpomnělo roku založení 1863 Pražského Sokola. Jaký postup, rozvětvení, tak že dnes ani v malé probudil dědině neschází sokolská jednota; jak postupem času a během 50 let Sokol rozepjal své perutě po vlastech českých!

Přemýšlím, že i my zde v dálné Americe za krátko budeme mítí též první počátky založení prvního Sokola v St. Louis a to v roce 1865. Zajímám se hlavně o to, co vlastně bylo příčinou založení Sokola v této zemi a vždy přijdu k náhledu, že nebyl rozhodně žádný obchodní zájem, aniž vyspělý cit národní, ale zájem o společenský život několika nadšených a volných rodáků, neboť to Sokolstvo v Čechách bylo ještě v plenkách, aniž by se vědělo, jakého dosahu, jaké existence se domůže, jakého významu bude mítí v budoucnu na utužení dobrého českého člověka pokrokového!

A co vlastně přimělo v letech těch i ty naše k založení Sokola? Proud vystěhovalecký ovšem byl odkázan většinou na města přístavní a tu zajisté musel každý starostlivý otec

pomýšleti na upravení své budoucnosti a ovšem hlavně domácnosti a teprve pak pohlížeti na vedlejší spolkový život.

K založení první jednoty Sokola přispěl vydatně časopis "Pozor", v letech těch v St. Louisu vydávaný. Tu také první provolání k českému lidu uveřejněno a zde již čtete jména, jako: M. Kovanda, K. Procházka, J. B. Erben, Jar. Vostrovský a více jiných. Zajisté nikomu z nich tehdy ani nenapadlo, že během doby Sokol rozlétně se po krajích Čechy obydlených, po městech a osadách, jak možno dnes seznati a při tom v poslední době tvoří se i různé třídní frakce sokolské, jedněm známo, že tělocvik je hlavní pomůckou ku vzdělání a k bystření, osvěžení mysle a udržení zdraví, kdežto druhým je prostředkem k účelu pouze. Tak jako ve vlasti zmohutnělo Sokolstvo v mocnou Obec Sokolskou, též i zde za mořem Sokolstvo v poměrně krátké době zmohutnělo v Národní Jednotě Sokolské.

Dnes má každá sokolská jednotka nejen v Národní Jednotě zastoupená, ale i v jiných sdruženích, pomýšleti, že doba 50letí založení Sokola v této zemi jest již krátká a nejen jednoty sokolské, ale i snaživí, upřímní a věrní Sokolové měli by uvažovati o tom, jak oslaviti rok 1865 a den 14. února co nejokázaleji, vzpomenouti těch prvních pracovníků, kteří v dobách těch prvotních vedle starostí rodinných věnovali i společenskému životu, zvláště Sokolstvu, v němž nikomu zisk slibován nebyl a také nikterak podpůrným se nejevilo. A to padá jen na váhu. Dnes má Sokolstvo pouze jednoho ze zakladatelů Sokolstva z roku 1865, jest J. B. Erben, který dosud žije v St. Louis, Mo., výhradně jen sobě, stáří, kterého dosáhl, čítá na 79 roků.

Měl jsem nejednou příležitost býti společníkem Erbeny a po každém setkání jsem hleděl dostati to z něho, o co jsem se vždy zajímal, ale skoro vždy jsem se marně namahal; různé vzpomínky na mládí, jeho nestálé poměry a konečně smrt drahé a milé mu choti, pohřbily v něm vše, tak že dnes žije v ústraní. Vím, že po celá leta různí výboři našeho Sokola se přičiňovali, aby přiměli Erbeny opět k návratu do středu Sokolstva, ale nepodařilo se. Jen jednou, když odjížděli Sokolové na V. slet do Prahy, přišel na chvíli, avšak vzpomínky na leta minulá v sobě utlumil...

Mimochodem jaksi a prodléním doby mně bylo přece jen umožněno seznati částečně život jeho v letech dřívějších, tak že dnes sám Erben se diví, když jsem částečně popsal jeho doby v časopise "Svornosti" chicagské.

A doufám, že nebude z místa, když některé črty, ač velmi sporé, zde uvedu. J. B. Erben v letech 1848, bouřlivých to dobách, jako studující účastnil se s druhými studenty v Praze neblahých výtržností, tak že v pozdější době byl mu pobyt ve vlasti dosti trpký. Seznámil se s jedním soudruhem na školách, jistým Krausem, jehož otec A. Kraus bydlel v Hamburku a tak každého roku společně u něho náš Erben trávil prázdniny. Kraus ovšem byl Němec a zároveň byl prostředníkem jakési německé sekce v Cincinnati, Ohio v Americe. V pozdější době, as tak v letech 1858, nabídl místo Erbenovi u společnosti té jako kazatel se služným \$900 ročně. Bylo trpké, smutné pro Erbeny svoji rodnou vlast opustiti, avšak, nucen poměry, místo přijal. Po uplynutí jednoho roku zatoužil duch jeho po českém životě a r. 1860 odjel do St. Louis, kde pracoval jako spoluredaktor časopisu "Pozor". Jsa sám povahy přesné, nezištné, nemohl snéstí výstřednosti a hrabivosti některých "také vlastenců", po nějakém čase odstoupil a věnoval se zaměstnání vychovatelskému. Když však vypukla válka Severu proti Jihu, kde musel každý důstojník vojenský účastniti se, byl povolán na místo do německé university, kde vyučoval v době té Francis Siegel, jenž jako důstojník musel nastoupiti službu. Erben místo přijal; tehdyž jako znalec německého jazyka vyučoval latině, řečtině a jiným vědeckým předmětům se služným \$1.800 ročně. Později opět změnil místo vychovatele v jisté anglické rodině, kde setrval až do roku 1870. V roce

tom dostal místo blíže Dubuque, Iowa, později v Marine, Ill., kde pobyl 9 roků a konečně v Simore, Ind., kde pobyl 18 měsíců. V době té dostal jakýs krční neduh a z této i jiných vážných příčin navrátil se opět do St. Louis. Po několik roků pak se věnoval opět vychovatelskému, konečně pak dostal stálé místo v městském oddělení pro kladení stok. Místo to zastával po několik roků ku spokojenosti všech a ochotně vždy podával vysvětlení v oboru tomto. Úsudek jeho byl vždy cenný.

Před 5 roky dostal místo tajemníka v městské strojojně, úřad velmi zodpovědný. Neraď zaměnil místo a konečně setrval již jen krátký čas, neboť jeho nevy mnoho trpěly a byl nucen na radu lékaře místa zanechat, a tak žije dnes jeden z těch prvních buditelů v ústraní u své dcery v St. Louis. Ačkoli se neschází s krajany, vždy rád slyšel o pokroku Čechů v této zemi, říkával mně, že většinou sice svůj život v této zemi strávil mezi národem jiným, však přes to jednal vždy jako upřímný Čech, třeba již mnoho nemohl pro ně učiniti. Též se mně kdys Erben zmínil o tom, že pokud byl mezi Čechy v St. Louis v letech 1866 až do roku 1870, měl i několik českých přednášek; pamatuje se zvláště na den 6. července 1866, kdy měl mluvit při slavnosti Husově v Union Parku, jak se katolíci proti němu spikli, sypali po ulici oves a pak, opatření kameny, zaujmuli první sedadla v parku. Byl prý varován, aby nemluvil, že bude kamenován, nedbal toho, řečnil o Husovi 2¼ hodiny a katolíci prý seznávše, že neurážel církev jejich, zticha odtáhli.

Tot' as vše, co zatím za zmínku stojí o Erbenovi. Americké Sokolstvo mělo by se již nyní připravovati na oslavu založení a padesátiletí našeho i učiniti národní sokolský svátek všude, kde Sokol je domovem, hodným toho jména.

Naše jednotka Sokol v St. Louis učinila již předběžné kroky ku oslavě té a zvolený výbor zajisté ze všech sil se přičiní, aby své práci plně dostál.

Bude též záležeti na příštím sjezdu N. J. S. a bylo by nutno, aby zástupci věnovali též trochu času záležitostem této. Jest jisto, že při sjezdu bude předléhat důležitá otázka sloučení všeho Sokolstva v Americe, neďá se ovšem hned uskutěčnit, a bude opět nějaký čas, ale do roku 1915 by záležitost tak důležitá zajisté našla cestu a porozumění. Měli jsme v St. Louis jubilejní sjezd N. J. S., necht' v roce 1915 uskutěční při oslavě založení a padesátiletí prvního Sokola v St. Louis konečně sjezd všech sokolských sdružení. Budiž nám všem heslem spojení, co dobrý Čech, dobrý Slovan, to Sokol. V St. Louis zrodil se prvý Sokol, necht' též po době 50 let zrodí se Slovanské Sdružení Sokolstva v Americe.

Sokolové, přemýšlejte. Dobrému výsledku mé Na zdar!

SLAVNOST SOKOLA OAK PARK.

V neděli, dne 25. května uspořádal Sokol Oak Park (Chicago) slavnost odhalení praporu, který jednotě jmenované věnovaly čilé Sokolky — a ačkoliv každá slavnost podobná měla by vždy zaplašiti chmury, které povstávají při pohledu na tu netečnost, jakou celek jeví často vůči snahám svých jednot — slavnost Sokola Oakparkského nutiti nás musí k velice truchlivým úvahám. Když viděli jsme v prostorné síni Sokola Chicago takovou slabou účast členů ostatních jednot chicagských, tu maně vzpomínali jsme s některými upřímnými Sokoly doby založení jednoty oak-parkské — vzpomínali jsme, jak usilováno bylo oběma sdruženími sokolskými o to, novou jednotu získati — a vzpomínali jsme při tom, jaký jasot rozlehl se v táboře našem, když nově založená jednotka rozhodla vstoupiti v kruh náš. A nyní přemýšlejte o tom, Sokolové: Když podařilo se nám novou tuto ratolest uvést do tábora našeho, není povinností naší pevně při ní státi, v těžkém boji o své bytí jí co nejvíce pomáhati — na každém podniku jejím vělou účast bráti? Či

máme za to, že dostali jsme povinností svým, když podařilo se nám jednotu onu získati, třeba ji nyní ponechávali svému osudu? Jest to ono vychvalované bratrství sokolské, když vůči nejmladší jednotě, která dosti těžce zápasí o své bytí, ukážeme takovou mrazivou nevšímavost? Pohledme do Čech, bratři, jak tam pečují o jednoty v ohrožených územích, kde jednoty s bídou svoji existenci uhájeti mohou — jak pečlivě starají se jednoty silnější o to, aby slabá, ohrožená jednota mohla býti pro celek zachována! To jest to pravé bratrství, které mluví skutky! Slova byt' sebe krásnější, nikomu neprospějí, nenásledují-li za nimi činy! A kdyby jednotlivý zástupce silné místní jednoty provolal sebe nadšeněji "třikrát hřímavé Na 'zdar!" — co prospěje takové hřímavosti slabé jednotě, když "ten hřimavý pozdrav" ze sta neb několika set členů přinese jí — člen jediný? Méně planého "hřimání" a více lásky, více opravdového bratrství — více činnorodé vzájemnosti jest, co by našim šikům nemálo prospělo! Jednota oak-parkská proto jen k slavnosti své zvolila prostornou síň Sokola Chicago, poněvač očekávala velikou účast' místních jednot — a jak výboru, jmenovitě obětavému, neunavnému starostovi bylo, když spatřil, jak ti ostatní bratři stkví se svojí nepřítomností, lze si snadno domysleti. Budeme se opět horšit, až nám někdo vyčte, že pečujeme jen a jen o pěstění svalů a ničeho jiného? — — —

Slavnost odbyta byla za obvyklých obřadů a pisatel přednesl krátkou řeč. Když byl prapor po obvyklých řečích odevzdán praporečnickovi, zakončila slavnost zábavou, která potrvála až pozdě do večera.

JOHANNES EVANGELISTE PURKYNJE.

Napsal Russell Burton Opitz, M. D., na universitě v Bratislavě.*)

Na štítu velkolepé budovy náležející lékařské škole university v Bratislavě, vlající černo-bílý prapor pruský, zvěstuje světu, že tu nový domov či alma mater všech ústavů fyziologických. Stará "Universitas Bratislaviae" s pýchou pohlížela na minulost svou a dějiny, kdy zaujala vynikající místo v řadách ústavů vysokého učení. Bratislava může býti zvláště hrdá na úkol, kterýž hrála v pokroku fyziologické vědy. Již roku 1811, stávala' na tamní universitě stolice fyziologie — prvé v Němcích vůbec. Roku 1839, kdy Purkyně byl profesorem prvá fyziologická laboratoř založena byla, a práce vykonaná na tomto místě prvých jeho pokusů vždy zaujímali bude vynikající místo v dějinách výzkumů fyziologických vůbec.

V prvých letech tohoto století fyziologie nikterak nezařadila důležitého místa u vědách. Považovali se spíše za jistou část anatomie (tělovědy) a jako této nevěnovalo se jí mnoho pozornosti na universitách německých. Jen tu a tam vyskytl se muž, jako Albrecht z Hallerů, jenž vědě této věnoval zvláštní pozornost. Spůsoby a metody při výzkumech různých udajů života našeho byly tehdy nedostatečné, neúplné a nesoustavné. Fyziologické výzkumy sotva byly více, nežli pouhá, neúspěšná vivisekce. Ani lučba, ani silozpyt nemohly přijíti na pomoc, prvnější poněvač sama teprve octla se na vědeckém podkladu, poslednější jaksi teprve získával jisté vědomosti o galvanismu, kdežto síly

elektro-magnetické, rozptýlení jich a jiné pozdější objevy byly celkem ještě neznámy. Na výzkumy fyziologické se ani nevzpomělo. Kdežto anatomista provázel přednášky své ukázkami, lučebník předváděl názorně fakta svá různými pokusy, fyziologista obmeziti se musel pouze na teoretický rozbor. Přednášky fyziologické pozůstávaly jen také z většiny z pouhého předřikávání několika zlomkův učiněných objevů. Tělovědě, pathologii a fyziologii vyučoval též profesor na universitách, vyjma Vratislavy. Teprve r. 1831, druhá německá universita, následovala příkladu Vratislavy, založivši též neodvislou stolicí fyziologie.

Od 1811 až do 1821 pán z Bartels přednášel fyziologii ve Vratislavě. Když odešel, aby přijal pozvání na vysoké učení v Maxburgu, dva kandidáti hlásili se o uprázdněné místo. Jedním z nich byl neznámý Čech, muž vědy, předmět této vzpomínky — Johannes Evangeliste Purkyně. Okolnost, že doporučen byl Humboldtem, Goethem a Rustem dostatečně podává svědectví, že Purkyně, v oněch dnech již pro skvělou kariéru určen byl. Goethe zvláště zdál se býti nadšen původností Purkyně. 1822 psal: "Pan Purkyně nás dnes navštívil, podav rozhodné svědectví znamenitých vloh spolu s oddaností, schopností a snahou v pokusech přímo ojedinělých." Jak šťastným byl výběr university v Bratislavě ustanovením Purkyně, ukázala leta pozdější. Ani za necelých dvacet let po ustanovení svém Purkyně zaujal jedno z nejvýznamnějších míst v kruzích vědeckých. Vliv jeho na pokrok vědy fyziologické těžko lze náležitě oceniti, avšak výsledky práce jeho nemohou ani dost pochváleny býti. Pakli jméno jeho nestkví se snad dosti jasně, tož vinou toho jen časy bohaté na vědecké objevy, kdy méně pozornosti věnuje se záznamům historickým.

V chaloupce chudého českého rolníka ve vesničce Libochovicích, Purkyně spatřil světlo světa 1797. Jan jsa pouze 10 let, ztrativ otce, dán jest na výchovu mnichům. Dorůstaje, v klidu klášterního žití znamenitou měl příležitost naučiti se výtečně jazyku německému. Německá filosofie upoutala jeho pozornost a Fichte zvláště zdá se, že značný měl vliv na Purkyně. Necht' jakkoliv, v 21. roku jeho shledáváme se s ním na vysokém učení pražském, kde filosofii studoval. Za krátko počal studovati lékařství, sotva jsa stár dosti, vzhledem k druhým. Studie jeho byly výmínečně skvělosty. Pojednání jeho při promoci lékařské "Beiträge zur Kenntniss des Sehens in subjectiver Hinsicht" (1819) uvedlo jej ve styk s nejznamenitějšími muži té doby a přivodilo ustanovení jej profesorem anatomie v Praze. Na místě tomto setrval až do roku 1822, kdy povolán jest na stolicí fyziologie na vysokém učení ve Vratislavě. Přijav místo toto učinil Purkyně o krok více na cestě k věhlasu. Neshledal se však v Němcích s činy povzbuzujícími a pozoruhodnými. Věda fyziologická v zanedbaném byla stavu a navzdor tomu, že kandidatura jeho podporována byla muži jmen zvučných, jakž řečeno, lékařská fakulta v Bratislavě uvítala nového kollegu svého způsobem ne právě přátelským a sice proto, že přání její při ustanovení tom byla ignorována. Krátce na to, když Purkyně započal u konání svých povinností ve Vratislavě, dána v oběh petice jeho kollegy, již omlouvali tento krok svůj úplnou prý neschopností Purkyně v přednášce. Nelze upříti, že Purkyně z počátku sotva věděl se zdál, jak předmět svůj zajímavějším učiniti. Z počátku přednášky jeho, pozůstávající z rozborů fyziologických záhad, byly dosti navštěvovány, avšak počet posluchačů stále se menšil, až posléz přednášel takřka prázdňným sedadlům.

V prvých letech svých Purkyně hoře stěžuje si na teoretickou, porovnávací stránku fyziologie tehdejší. Považuje místo přednášejícího za pouhý stroj, jímž dávné a staré theorie starých mistrů stále a stále se jen opakuji. 1824, proto, rozhodl se doplniti přednášky své pokusy demonstračními, tak aby fyziologie stala se posluchači zajímavější. Peněz k účelům tomu potřebných z vlastní dal kapsy, připraviv

*) Journal A. M. A., 15. dubna 1899. Náš překlad. — Veliký Purkyně byl jedním z těch, kdož pomahali našemu Tyršovi klásti prvě základy vědecké pro ten náš soustavný tělocvik sokolský. Jako veliký vzor učence českého, o němž celý vzdělaný ví svět, jako Sokol prvého rázu, jenž i evičoval, čili od slov pouhých vždy ke skutkům přecházel, zaslouží si našeho obdivu a dorostu našemu připomenouti třeba. Pochybujeme, že lépe pak by se mohlo státi, nežli použijeme-li statě z pera eizého, však odborného.

se o umenšení již tak dost skrovného honoráře svého. A tak za časté se stalo, že slušné vyčerpáno bylo dříve, nežli je měl. Konečně po mnohé námaze povoleno jest vládou \$35 ročně na výlohy spojené s praktickým během. Pokusy praktické a demonstrace děly se v malé místnosti vedle síně anatomické.

A tak 1824, povstal ve Vratislavy první pokusný běh fyziologický. Rok ten rovněž jest památným, že Liebig založil v Kissingách prvou lučební laboratoř. Jak důležitým byl tento krok Purkyně, jen ti náležitě dovedou oceniti, již nepouští se zřetele pozdější, veškeré znamenité objevy pokusné vědy vůbec. Na základě pokusné fyziologie Traube a Virchow založili pokusnou pathologii. Později, vznikly z počáteční práce Purkyně farmakologie a praktická hygiena. Ano právem lze tvrditi, že nynější vynikající stanovisko lékařské vědy německé povstalo přednáškami v pokusné fyziologii zavedenými Purkynem 1824. Fyziologové tomu ani snad se nezdálo, že ze semene zasetého ve Vratislavy jednou a to poměrně v krátké době, tak mohutný a skvostný vyrostl strom vědy dnešní.

Děle trvající nepřátelství s profesorem anatomie přimělo Purkyně, aby přednášel ve své pracovně, avšak i tu stíhaly různé překážky mladistvou vědu pokusnou. 1831 žádal Purkyně správu, aby zbudovala zvláštní budovu pro fyziologii a od té chvíle, počínaje touto žádostí, započínají i dějiny fyziologické laboratoře.

Že fyziologie přestane býti učením pouhé domněnky a stane se pokusy skutečnou vědou pevných základů Purkyně byl si jist. Nemělo ani v úmyslu, aby klidně vyčkávala výsledků lučebních a fysických pokusů. Mělat' býti zcela neodvislou, státi na vlastních základech a kliditi ovoce své vlastní. Na čas, však, odpověď správy universitní na žádost jeho, zhatila veškeré pěkné naděje. Poradili mu, aby uskovnil se v požadavcích svých. Skvostné idee jeho v budoucno vědy považovány jsou za klamný sen. Ztratil několik členů své rodiny cholerou. Dítka, jemuž zapotřebí bylo péče a ochrany laskavého otce, nedostalo se péče jeho. Nebylo místečka v domě jeho, jež nebylo by přeplněno čůrkami, přístroji a organickými látkami. Zdraví rodiny jeho bylo tím uvedeno v nebezpečí. S hlubokým obdivem dlužno pohlížeti k životu muže, jenž obětoval nejen vše co měl, ale celé své bytí zájmům zbožňované vědy. Takové oběti dojísta zasloužily si, aby konečně korunovány byly zdarem.

Ve vlastním domově, za nanejvýš nepříznivých poměrů, Purkyně položil základ moderní fyziologii. Dávno před dobou Schwanna, on a jeho žáci vynalezli drobnohlednou anatomii. Ačkoliv drobnohled stával již téměř po celé století, Purkyně nebyl šťastným vlastníkem jeho. Jet' nanejvýš zajímavé, že veškeré důležité objevy Purkyně až do 1830 staly se pomocí jednoduchých čoček. Toho roku požádal universitu, aby opatřila mu drobnohled nákladem padesáti dolarů. Odmítli, nechtíce věnovati tak značný obnos na prospěch jediného profesora; proto pořídil si jej Purkyně sám, za pomoci přátel svých. Drobnohled ten záhy stal se znamenitým, a dosud spatřiti jej lze v laboratoři ve Vratislavy. Jevit' známky stálého používání, avšak čočky jeho dosud jsou jasné a silné, jako v onen památný den, kdy Purkyně pomocí jich objevil buňku mozečnou, jež dnes jménem jeho se označuje.

Na vzdor četným nezdarům, Purkyně ukázal vědě novou stezku. Počet jeho posluchačů rok od roku vzrůstal, a přednášky jeho těšily se značné návštěvě. Konečně jako na skrovné uznání platných služeb jeho, zvýšili mu slušné o \$200 s přídavkem \$150 ročně na práce pokusné. V uznání této štědrosti dotyčných autorit, poslal jim Purkyně pamětní spis as o 20 stranách, v němž podrobně vyličil potřeby svého odboru. Hlas jeho nebyl tentokrát hlasem volajícího na poušti, povolili a sen žití jeho měl dojíti splnění. 1839 stal

se Purkyně vůdčí silou, říditelem první fyziologické laboratoře. Ačkoliv vlastní budova nebyla ještě zcela důkladnou, Purkyně byl spokojen, neboť' zbožné přání, aby věda jeho vlastní měla stánek, konečně se vyplnilo.

A ku podivu, od té chvíle práce Purkyně přestala býti tak znamenitou a účinnou. Veškeré jeho objevy značné ceny udály se pod střechou jeho domova, tedy v době nanejvýš nepříznivé. Příznivá hodinka pokroku a daleko vítanější poměry neposkytují žádného většího objevu. Kvetoucí doba jeho genia, jeho annus mirabilis, spočíval v době minulé. Ducha svého odkázal budoucnu. Nikoliv bez žalu seznalť vážnou tuto změnu, vida slunce své zacházeti na obzoru. 1844 napsal: "Od té doby co dosáhl jsem cíle tužeb svých, veškeré síly tělesné i duševní jsou vyčerpány, ač mnohé slibné pokusy čekají dosud chvíle, kdy znovu získám ztracené lásky ku práci své." 1850 byl ustanoven profesorem fyziologie v Praze. Vláda rakouská postavila skvostnou laboratoř, poskytla mu schopného asistenta a značnou odměnu. Avšak, Purkyně nikdy více nezískal již dávných sil svých jako vědecký badatel.

Tázáte se, jaké že příčiny byly tohoto obratu? Jednu příčinu snadno lze najíti. As 1850, Purkyně začal se zajímati zcela přirozeně o národní hnutí všeslovanské, jsa nadšen myšlenkou o velikosti Slávů. Stal se ovšem vlastencem, Sokolem, avšak i snilkem. Víc a více zapomínal vědy své. Po návratu do Prahy účastnil se činně politiky a byv zvolen do sněmu zemského, stal se záhy vůdcem strany své.

Purkyně zemřel 1869 v stáří 62 let. Poslední doba žití jeho pro Němce je méně zajímavou. V Německu však rádo pohlíží se k oné době, kdy národní synové jejich shromáždí ujíce se kol Purkyně, pomáhali mu v tvorbě nové vědy. Avšak ani Čechové nezapomněli svého rodáka. Celý národ slovanský položil na hrob vynikajícího syna svého palmu uznání a obdivu. Smrtí jeho ztratili v Německu muže, jenž v nejlepších letech žití svého povzněl a zvelebil vědu německou.

Práce Purkyně lze rozdělit na dva oddíly. Prvý obsahuje příspěvky o psychologických předmětech, druhý práce morphologické. V první řadě hlavním dílem jeho jest: "Ueber das Sehen in subjectiver Hinsicht". S pozoruhodnou jasností a přesností Purkyně tu popisuje udaje a změny vyvolané elektrickou a mechanickou stimulací oka, jakož i známé vědecké faktum, jež zove se v době nynější: "Phenomena Purkyněna."

Purkyně znal, že paprsky z předmětu nějakého v prostoru soustředí se na retině (mázdřice v oku). A tvorba obrazy, že spočívá zcela na působení se refraktivní síly oka. Vzáte si za úkol měření záhybů čoček očních a rohovky, používaje při práci té drobnohledu. Obraz vytvořený plamínkem, nalezájícím se před okem naším, jest v díle tomto reprodukován. A přec, čtrnácte let na to, Sanson v Paříži objev tento připsán jest, co zatím Helmholtz později na základě těchto výzkumů položil základ epochálním objevům ve fyziologické optice. Nynější ophthalmoscope jest pouhým doplněním idee dávno Purkynem pronesené. Vynález tento stal se předmětem veliké pozornosti, avšak nikdo ve spojení s ním neuvádí jména vlastního původce, Purkyně.

Studie jeho "O závratí" následovány byly 1823 pojednáním, nadepsaným: "Commentatio de examine physiologico organi visus et systematics cutanei". V díle tomto poukazuje na atomické působení na oko, podle čehož zaříditi lze způsob, jakým lékař pokračovati má, chce-li zjistiti normální stav orgánu toho aneb nějakou odchylku.

Purkyněova práce v morphologii ještě většího má významu. Pilně a stále pracoval na přípravě a uchování histologických ukázek pro sbírky. První microtone používán byl v této práci, kdežto kanadský balsám prvně jím zaveden k lepšímu zachování jednotlivých řízků toho kterého tkaniva. Jiná metoda stále v laboratoři používaná spočívala v tom,

že drobnohledné obrazce tkaniv zvětšené a pomocí Drummondova kalciového světla předváděl názorně žactvu svému na bílé stěně.

Počátek blahosné kariéry jeho, jako št'astného badatele stal se objevem símě, buňky ve slepičím vejci (1825). Za krátko na to spis jeho o předmětu botanickém značně došel chvály v Paříži. Za pomoci proslulého drobnohledu svého, učinil několik dalších, velmi užitečných objevů, položivších základ nynější histologii a to na deset let před Theodorem Schwannem. Mimo jiné popsal složení kostí, chrupavky a krevních cév, žláz žaludečních, jakož i cév žláz potních. Vrcholu slávy dosáhl 1837 v Praze. Ve shromáždění vědecké společnosti, překvapil posluchače oznámením, že objevil vlastní osu nervových buněk, jakož i tím, že prokázal a demonstroval buňky různých částí střední soustavy čivní. Purkyně vyslovil touhu dobou domněnku, že nitro mnohých orgánů sestává z buněk a jádra těchto, fakt dokázaný později vyšetřením Schwannovým.

Za časté Purkyně vykázal cestu mnohým objevům, co zatím nebylo mu přáno dosti času, aby sám označenou cestou u míře větší pokračoval. Nebylo dojista nikoho, kdo předčil by jej a lépe byl kvalifikován ku povzbuzení nové a původní myšlenky aneb určení cest a způsobů k rozluštění vědeckých záhad. Jsa povahy nanejvýš skromné, nedbal mnoho o to, jak značné pozornosti práce jeho doznávaly i nedovedl nikterak těžiti z vlastních objevů, čímž ovšem i pověst jeho poněkud trpěla. Již 1850 zdá se, jakoby jméno jeho bylo v nezasloužené upadlo zapomenutí. Toto nesprávné odstranění, pokud znamenitých jeho prací se týče, stalo se i mnohdy nevědomky, jakž začasť sledujeme v nové literatuře naší odborné, kdy metody jeho a různé objevy označeny jsou jmény "moderními". Aspoň částečně, aby tato chyba napravena byla a skvělá pověst, neoprávněně odstraněného vědátora, znovu zazářila jasně svým, budiž tato vzpomínka. Čest' komu čest'! Jméno Purkyněovo povždy musí se ctíti a památce jeho zasvětit skvostný list v dějinách pokroku vědy tohoto století.

31. TURNFEST SEV. AMER. TURNERBUNDU

v Denver, Colorado, počínající 25. a končící 29. června.

Tento měsíc pořádá německý Severo-americký Turnerbund svůj 31. Turnfest, pro který vyvoleno bylo město Denver, ve státu Colorado. Jest to snad ponejprv, co za místo turněského sjezdu zvoleno bylo město na tak dalekém Západě, neboť i z Chicaga bude trvati cesta téměř dva dny — ale Západ žádal, aby Turněři jednou svými závody v krajích těch Turněrství poněkud povzbudili a žádosti jejich, přes veliké oběti, jaké vyžadovati bude vyslání družstev z měst východních, bylo vyhověno.

Z města Chicaga vyjede se společně v neděli večer a cvičení započne následující středu, dne 25.

Dne 26. (ve čtvrtek) závody na cvičišti a odpoledne slavnostní průvod ulicemi městskými. Po průvodu schůzka starých cvičitelů a večer koncert a ukázková cvičení.

V pátek 27. června závody, počínající v 7 hodin ráno. Závody sborů pěveckých. Odpoledne ukázková cvičení místních jednot. Prostná cvičení školních dětí. — Večer: Ukázková cvičení přespólních družstev, mužských i ženských.

V sobotu 28. června: Pokračování závodů. Zkouška na cvičení starších (činkami). Zkouška na prostná cvičení žen. Zkouška na cvičení Turněrá (tyče, které přinášíme v tomto čísle).

Ve 4 hod. odpoledne: Provedení všech shora jmenovaných cvičení. — Večer v 8 hodin v místním Auditoriu ukázková cvičení hostů.

V neděli: Dokončení závodů a výlet, projížďky po městě a okolí, prohlášení vítězů a odevzdání cen; vyjížďky do romantického okolí a na Pike's Peak.

Jak vidět, jest program opět velice pestrý a jak se nám zděluje, pokusí se pořadatelstvo překonati i sjezd cincinnatský, který prohlášen byl za nejvelkolepější, co jich až posud Turněři v zemi této pořádali. Zejména ukázkových cvičení slibována jest dlouhá řada. Prostudovali jsme důkladně všechna cvičení, pro tento Turnfest připravená a netajíme se, že o zdar cvičení žen chováme jakési obavy. Jsou to cvičení, v nichž taneční kroky převládají a tu obáváme se, že při takovém množství nebude možno udržeti žádoucí zákryt, ba obtížno bude i v takových cvičeních dodržeti přesný čas. Jsme na provedení cvičení toho žádostivi a zdaří-li se, pak jak ženám, tak i vedoucím bude dlužno vzdáti všechnu čest.

V. Novák:

ŠESTÝ SLET SLOVEM A OBRAZEM.

Br. R. Szalatnay, známý nadšený činovník na poli sokolském, jenž koná po Americe české i anglické přednášky o loňském všeslovanském sletu s doprovodem pohyblivých obrazů a obeznamuje takto způsobem neúčinnějším americké kruhy naše s českým národem a tělesné jeho výchovy sokolské, se právě vrátil ze Západu, kde svou přednáškou velká sokolská věc nabyla opět pravé triumfy. V neděli, dne 25. května v 8 hod. večer pořádal přednášku v Denver Athletic Clubu v Denver, Colo. Ačkoliv sezona pro pokročilou roční dobu byla pro podobné zábavy a přednášky vůbec nepříznivá, přece se sešlo členstvo klubovní v hojném počtu i bylo potěšitelným úkazem všeobecného zájmu, že mnozí členové přivedli své dámy i děti. Vystavené fotografie sletu v klubovní dvoraně slibovaly přece mimořádnou podívanou. A také se v tomto očekávání nezklamali, ano byli daleko předstiženi. Po obvyklém uvedení jedním z členů vyložil br. Szalatnay, jenž ovládá plynne jazyk anglický, organizaci sokolskou vůbec, nastínil v krátkosti naši snahu a práci a přešel k sletu samotnému. A tu již stihaly slova jeho skutky — na bílém plátně slavnostní průvod a hold Sokolstva — ty massy našich Sokolů, ten les našich standardů jednotlivých jednot, to imposantní shromáždění 32.000 Sokolů — to bylo znamení k počátku souhlasných projevů uznání a obdivu, jež se stupňovaly s postupem projektovaných obrazů pohyblivých. Jednotlivé výkony závodů českých boreů byly zvláště odměňovány bouřlivým potleskem, ale když konečně došlo na prostná cvičení — když objevily se první proudy, valící se z obou stran na sletišť, když nastal pravidelný nástup a z pouhé kostry objevil se celek — přes 11.000 Sokolů — vše ve vzorném pořádku hodinového stroje, když toto živé pole počalo pracovat a prostná cvičení mihala se v červeno-bílém osvětlení na plátně, úkaz to i v pohyblivých obrazech dobře vystižený — tu dostoupila manifestace nadšených Američanů, kteří něco podobného nikdy neviděli, svého vrcholu. Br. Szalatnay musel výklad svůj přerušit, by dal nerušeně průchod bouři potlesku, jež se snesla v cvičební dvoraně, a se srdcem chvějícím děkoval za tyto projevy uznání i upřímného obdivu cizího národa, jenž dovedl ocenit, uznat a pochválit práci českého Sokolstva.

Po přednášce předseda klubu, Mr. Darwin, děkoval zvláště br. Szalatnay-mu za vskutku vzácný požitek, který byl členstvu svou ilustrovanou přednáškou připravil a vyslovil nelíbený svůj obdiv obzvláště prostných cvičení, jich přesné provedení i celkové sestavení a litoval, že nebylo toho více. Tak slavila sokolská práce triumfy v Denveru.

Dalším důležitým místem byl Lincoln, Nebraska, kde se dostalo br. Szalatnay-mu eti přednáseti ve státní universitě. Přednáška konala se v tamním Templu, dne 28. května.

lesnou mezi veškerý lid. S takovýmto přesvědčením on si byl jist, že s přípravným vzděláním zabrali bychom místa učitelů tělocviku v prvních řadách. Učinil jsem poznámku, že zkušeností máme daleko více; ano mohu potvrdit toto v mnohých případech. A proč se asi takto rozepisují, vždyť neměl jsem ani zdání výše uvedené řádky psát? Poněvač rád bych viděl naše schopné síly mezi Sokolstvem uplatnit se v širších kruzích lidu Spojených Států, to' moje odpověď, neb takových příležitostí, jakých mně osud poskytnul, jest více. Začátek se zdá trochu odstrašující, však později není to tak strašlivé. Pamatuji dobře, když asi před 4 roky měl jsem tolik chuti chodit do školy tělocvičné, tedy odborné, ve Philadelphii. Svěřil jsem se s tím br. Dr. Jičínskému. Jemu takéž zamlouval se onen plán. Jak všem asi známo ze zkušenosti, člověk mnohokrát plánuje, ale nestaví. Až konečně loňského roku nashromáždil jsem dosti odvahy odbočiti na cestu jinou a na té cestě hledím pokračovati až doposud a doufám, že tak bude i v budoucnosti.

Věda jedno a to jest, že nemožno co ztratit, když člověk něčeho nemá, vydal jsem se na cestu mého ideálu, do Olivet College, Mich. Zaražen byl jsem dosti, když volán byl můj cíl, Olivet. Město a kolej jsou 3 míle vzdálené od stanice a poněvač rychlovlak zde jen málokdy staví, nečekal zde žádný povoz, který by mne dopravil dále. Po hodině čekání přijeli tři potahy z města ku vlaku, který právě přijížděl od druhého směru. Abych si zajistil místo ve drožce, domluvil jsem se s majitelem již napřed. Poslal jsem telegram z Chicaga, aby mi někdo přijel naproti, ale telegram byl asi někde opomenut o 24 hodin, neboť došel až druhý den. Ptá se mně drožkář: "Kam vás mám zavést?" Já mu na to pravím, že jedu do školy a nejdříve budu muset hledat byt. "Nemohl byste mi poradit?" — "Byty jsou asi všechny zaplněny studenty, ale moje stará," praví on, "nechala si o jednu světnici více tento rok, aby měla více místa a pohodlí. Není doma tento týden a proto než se budeš moci poohlédnout, můžeš přespát v té světnici." Měl jsem ulehčeno aspoň na chvíli.

Prof. Miller, můj jediný známý, byl na rybách a proto byl jsem nucen hledat si presidenta kolleje. Bylo již kol 6. hodiny a já tu kráčím směrem ku škole. Ani půl cesty jsem neušel, když spatřím staršího pána s jedním mladíkem, jak mne pozorují. Zhlédl jsem v ten směr trochu asi podezřele, neboť již vidím, jak ke mně se blíží. "Nejsi ty ten a ten?" táže se starší muž. — "Nu, ano." — "Já jsem Dr. Lancaster." Tedy president. Ihned jsem byl pod jeho ochranou a hostem u večeře. Mezitím byl obeslán také Dr. Miller, který s jeho manželkou přišli v čas s námi si pochutnat. Dr. Miller a já probírali jsme tak ty krásné chvíle zažité v Čechách, zatím co druhí pilně naslouchali. Po večeři ihned zasedli jsme k účtování mého vzdělání. Otázka za otázkou mi kladena, za kterými dosti uspokojivé odpovědi následovaly. Pak druhý den již nastoupil jsem moji vykázanou cestu.

Přiznám se, že skoro litoval jsem v začátcích mé změny, poněvač strachoval jsem se onoho učení. Nyní již pohlížím na vše trochu jinak. Jak asi čtenářům známo, ihned v začátcích mého působení na poli "foot-ballu" (kopané) byla mi zlomena noha. Trochu mi selhala naděje stát se hvězdou oné hry. Ačkoliv nebezpečná to hra, souhlasím s br. Čermákem, který praví, že mnoho dobrých vlastností kyne z takové, třeba i divoké hry. Takový jednotlivec je s to překonat snad veškeré pohromy a svízele životní, kterým mnozí slábí, neudatní podlehnou. Po mém zotavení začal jsem evičiti družstva v tělocvičně. Kázeň v pravdě sokolskou zjednal jsem si mezi studenty. Možná, že nová práce je jaksi vábila a těšila, což příčinou, že tělocvična vždy naplněna bez jakéhokoliv nucení. Kázeň studentů mne až překvapila. Mohu směle říci, že by mohli v kázní zápoliti i se sokolskými šiky. As před týdnem obdržel jsem od ji-

stého anglického sdružení tělocvičného psaní následujícího obsahu: "Těšiti nás bude zvědět od Vás, jakých náhledů a návrhů byste podporoval ku všestranné výchově tělesné mezi kollejnými a universitními studenty." Bylo podotknuto, že jaksi s nechtí lnou studenti ku pravidelnému soustavnému tělocviku v tělocvičně. Těchto několik řádků platí i mezi našimi sbory, neboť to samé ruší tu pravou náladu u nás. Věřím, že cvičení naše mají býti trochu zábavnými, ne jen pouze to dření na náradí. Věřím, že evičitelové by měli věnovati mnohem více času běhům, skokům, tedy závody atletické by měly obdržeti více pozornosti a nejen závody, nýbrž i přípravy celkem, více času by mělo býti věnováno našimi evičiteli různým cvikům atletickým.

"Dejte více rozmanitosti studentům, nedejte jim příležitost ani chvíli k nějakým směšným výtržnostem, držte je v napjetí, jenom takovou cestou zjednatí možno pozornost." Tak asi zněla moje odpověď na onen dotaz. Taktéž mezi námi, br. Sokolové, musíme nahlédnouti trochu dále; ohled třeba bráti na ty, které rádi bychom zařadili v naše šiky, kterým schází to nadšení, ten cit sokolský. Takovým nutno přijíti vstříci jinou cestou. Nemyslím, že třeba měniti náš závodní řád k docílení toho, po čem toužíme všichni, to jest, zasáhnouti mezi české mladíky zde narozené, kterým náš řád zdá se trochu nudným. Tímto chci podotknouti, že vše aneb aspoň nejvíce zodpovědnosti spadá na evičitele. Nyní evičím na venku běhy, skoky, vůbec pouze atletiku. Přípravujeme se na 5 různých atletických závodů. To znamená hodně práce, ale hoši s chutí jdou vstříci, tedy očekávám skvělých výsledků. Tak zvané "Athletické závody uvnitř" jsme vyhráli, což asi mi pomohlo k místu pro příští léto. Budu totiž na letním kursu v Battle Creek, Mich., učiti nářadové cvičení a zároveň bráti podíl na kursu sám. Omylem se stalo, že v jejich oznámkách jest podotknuto pod mým jménem "Německý nářadový tělocvik". Doufám, že bratři Sokolové mne dosti dobře znají a ujist'ují, že se postarám chybu tu napravit. Osmého května evičím v Jackson, Mich., ve Y. M. C. A., kam mne pozval můj starý známý, kde působí co evičitel.

Ještě jednou rád bych se zmínil o tom našem závodním řádu a to jest: přimlouvám se za náš starý řád, poněvač věřím, že v krátkém čase možná, že druzí budou následovat nás, místo abychom my nápodobili jiné. Věnujme více pozornosti atletice a třeba i rozdělme atletiku od nářadového cvičení tak, aby k uspokojení i těch zasloužilých byly dány ceny, avšak mimo toho nerad bych viděl odchýliti se od našeho pravidelného řádu. —

Noha moje trochu se lepší, ale skákat mi ještě není možno, však s chutí hledím vstříci příštím závodům sokolským, abych mohl opravit můj 5 stop 8 paleů vysoký skok o nějaký palec.

K uvážení bych rád připomenul br. zvoleným do sjezdu, jak miní naložiti s bratry, kteří cvičí na anglických školách aneb jinde. Doufám, že bude i zde výjimka. — Dále házení oštěpem aneb diskem by nemělo býti opomenuto na sjezdu. Škoda, že nemám více času trochu podrobněji se rozepsati, ale jenom at' každý svoje zde přednese, aby výběr pro zástupce byl trochu větší. Zda-li některý z bratrů přál by si nějakých vysvětlení, týkajících se onoho letního kursu, milerád posloužím.

Na zdar!

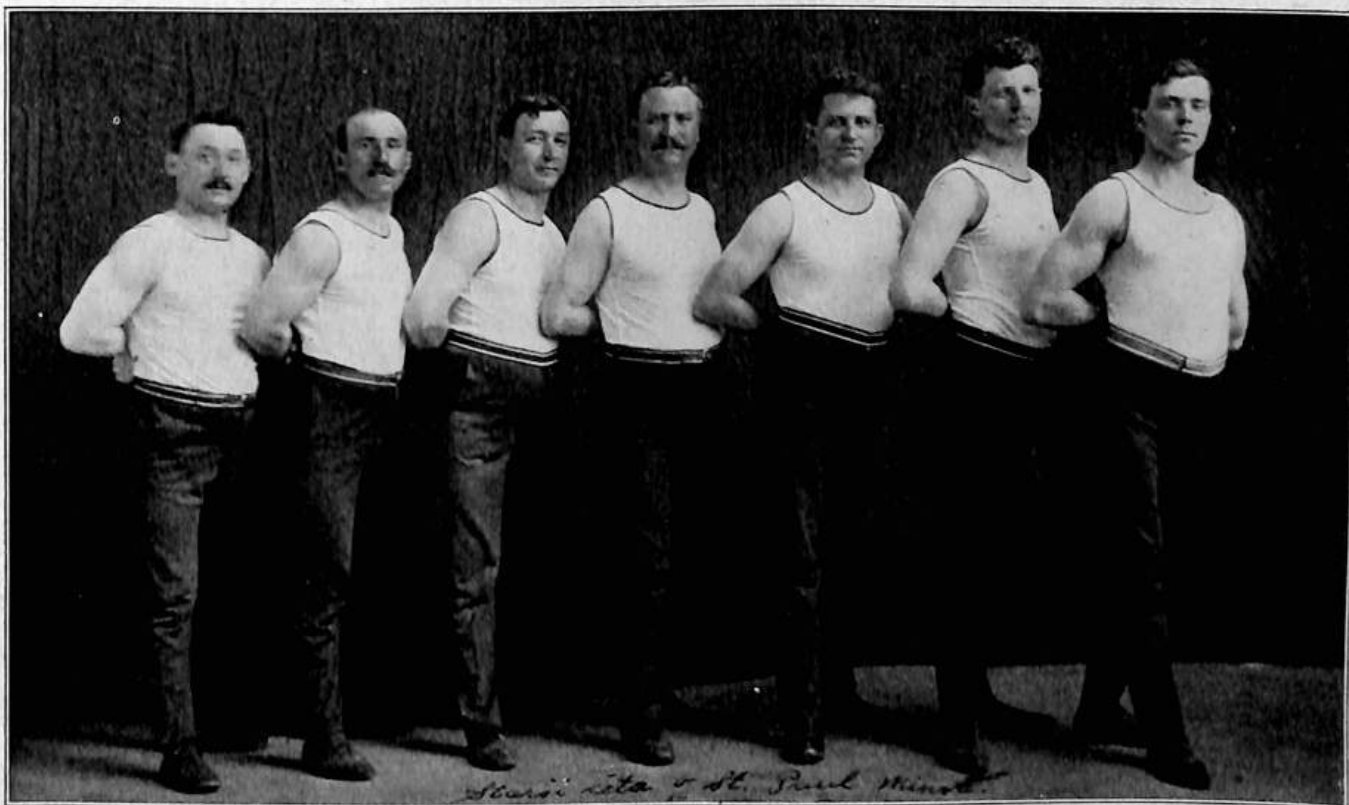
Rudolf Novák.

Pozn.—Aby bratři lépe pochopili, jak dostal se br. R. Novák na jmenovanou kolej, podávám následující vysvětlení: Dr. Miller, který s námi loňského roku konal cestu do Čech, nejednou na lodi vyslovil se, že by některého člena našeho družstva, který by měl aspoň jakýsi základ k dalšímu vzdělání, získal jako evičitele pro svoji kolej za následujících podmínek: Že by musil nastoupiti jako žák a při tom ve volných hodinách evičiti. Později promluvil o tom s br.

Novákem—a tu učiněn byl počátek. Sám jsem br. Novákovi myšlenku schválil, neboť otevřeno jest zde českému Sokolu veliké pole působnosti a dosti těžce nesu, že naši Sokolové i Sokolky své odborné vědomosti v cizích kruzích tak málo uplatňují. Br. Novák tedy po návratu z Čech nastoupil jako posluchač i jako evičitel Olivet College, ale stihla ho záhy nehoda, že mu při fúot-ballu byla zlomena noha. To ale ho neodstrašilo, což mu slouží ke cti, a hned po svém uzdravení vrátil se opět na své působiště. A že získal si jako dobrý evičitel již jméno, o tom svědčí okolnost, že byl získán jako evičitel nářadového tělocviku v letním učitelském kursu v Battle Creek, Mich., kde i jemu poskytnuta bude příležitost odborně se též vzdělávati. Přeji br. Novákovi hojně zdaru a projevují vřelé přání, aby příkladu jeho následovali i ostatní naši Sokolové. Tělocvik se šíří — ústavy soukromé

se nemůžem dostat. Někdy by se nějaké divadlo zahrálo, úlohy se rozdají — když přijde ke zkoušce, vždy někdo schází, tak z divadla sejde. Ted' se začli Sokolové evičit ve zpěvu, doufám že brzy budeme mít i pěvecký sbor. Potřebujem zde nějakého energického všeučelce, který by z národní ochoty vzal na se úkol řídit pěvecký a ochotnický spolek. Musil by však mít Jobovu trpělivost. Snad by si pak ti čeští rodičové vzali s dětmi práci, aby se naučily nějakou tu píseň aneb úlohu si samy přečíst dovedly. Není to tak těžké jen dobrá vůle. Známe zde děcko mluví obě řeči stejně, a jeho rodiče jsou již v Americe rození. Je vidět, že pouze na rodičích záleží. Musím se také zmínit, že Sokolky pořádaly velikonoční zábavu, která se dosti hezky vydařila. Naše bývalá předsedka si vzala velkou práci k okrášení síně chvojím a barvenými vajíčky, pomeranči a

STARŠÍ ČETA V ST. PAUL, MINN.

V. Ševčík,

J. Kadlec,

L. Shvanharjer.

J. Šiler,

A. Trojan,

K. Kocian.

Fr. Drassal.

i veřejné školy volají po schopných silách, jenom my Čechové se bojíme ze svého úzkého domácího kruhu vystoupiti. —

Portland, Ore., 10. května.

Ráda bych svůj úkol již dávno vyplnila jako dopisovatelka, kdyby bylo něco potěšitelného psát, ku příkladu jak ti naši Sokolové a Sokolky se tuží. Jest smutné, že tomu tak není a že musím naříkat s ostatními. Sokolů se přece každý týden několik ku evičení dostaví ale Sokolky úplně přestaly. Slibuji, že ted' v létě zas začnou, tak nevím, zda-li opět se vzpruží. Potřebovali bychom zde trochu více národního nadšení a dobré vůle. V Portland je málo Čechů a z těch jen několik se drží víc pohromadě a přijdou navštívit ty naše zábavy, že výtěžek by byl malý, kdyby nepřišly jiné národnosti. Několik těch činných členů hledí vždy nějakou tu zábavu uspořádat, by se něco vydělalo k uplacení dluhu na síň. Pravda — je to vždy zábava jen taneční, na jinou

ořechy. Bylo to něco nového a síň vypadala velmi hezky. Pro prvně snad jsem napsala dost, doufám že podruhé budu moci psát něco lepšího. Na zdar!

T. V. Babkova.

New York, 14. května.

Již po velkou řadu let žádné závody v městě New Yorku pořádané nebyly (za mé paměti snad jediné župní závody, které tenkrát se potkaly s velkým úspěchem) a přec jednota naše právě proto, že jest nejsilnější na členstvo i na členy evičící, potřebuje toho, aby vzpomenuť na nás v příštím sjezdu bylo, že i my potřebujeme trochu té vzpruhy v největším městě Spojených Států. Aby však, když již velkým našim tělesem zapomenutí jsme, trochu nevšedního života v nás opět vzplanulo, bude jednota naše pořádati závody všech vůkolních jednot združených a k závodům pozvány budou i Dělnické Tělo. Jednoty a slovanské jednoty vůbec. Pořádáme závody, dne 17. srpna na svoje vlastní vydání, bez ohledu na finanční výsledky a vydání s pohostěním všech

borec, s platem soudců, s cenami a různými velkými vydá-
jemi, jak při našich hlavních závodech zvykem bývá. Dou-
fáme, že vzpruží nejen naše vůkolní jednoty ale i jednoty ne-
sdružené a pak-li toho dokážeme, že snaha naše bude oce-
něna a že všady se s chutí evičiti začne a to všech nás vše-
lým přáním. A věru, že radost jest dnes vejít do naší So-
kolovny, když je evičení členstva. Většinou samá mladá
zdravá těla! Mezi nimi vidíme našeho Pavlíka, Štefka, Gre-
gora, Váně, jak našemu náčelníku Kiovskému jsou k ruce
a příkladem svým udržují a učí kázni bratry naše mladší,
nadějně, poslušně, však (kdo by jim to měl za zlé) i trochu
bujně. Rovněž i čekanců hojně přibývá. Byli jsme téměř
uvyklí viděti evičitele čekanců úplně obleknutého v límci
i v botách, ale nynější evičitel má kroj evičební, který v
tělocvičně a mezi svými svěťenci se jen pěkně vyjímá. A
ani na chvíli mu nezáleží, bude-li hledět si svého povolání
jen jako evičitel tu můžeme si všichni blahopřáti. Na jednu
důležitou záležitost chci upozorniti naše mladé evičící členy.
Není doba daleká, kdy každá škola obecní, veřejná, každý
ústav, zavede tělocvik jako povinný úkol, aneb předmět a
vy bratři, kteří od mládí v naší škole tělocvičně jste vcho-
vaní, evičte a zdokonalujte se dále, vy lehko docílíte míst
takových, že za 3 neb 4 hodiny denně dostanete více služ-
ného, nežli zručný a dovedný řemeslník za 8 hodin. Máme
příklad na br. Jos. Čermáku v Chicagu a u nás Martin
Klein má pěkné místo jako evičitel a mnoho jiných a jině
snad. Není fráze, přijde brzo a přijíti musí, že se ve školách
všech evičiti bude. A vy mladí bratři tu nejlepší příležitost
vám jednota naše nabízí. Třeba jsme vás po čase ztratili
jako borece, naší radostí bude, když budete mít vhodná
místa jako evičitelé ve prospěch lidstva veškerého. Necht'
náčelník a evičitelové často jim v paměť uvádí...

Naši čtyři zástupci do sjezdu byli již zvoleni v první
schůzi květnové, jsou to: br. Jos. Modr, Fr. Bartůněk, Hrbek
Karel, V. W. Vojtíšek. Z desíti navržených byli oni zvoleni
a my s důvěrou se spolehneme na ně, že zájmům našim i celé
N. Jed. Sokolské plně se věnovati budou.

Nepříjemnosti které máme aneb snad i na dále budeme
mít s naší Svob. školou nejsou urovnány jak jsme za to měli
naším dopisem, alebrž se ještě zostřily. Nu jakáž pomoe!
Jest vlastně vina naše. My do veřejných těles těžko zástupce
zvolíme, kdežto jiné spolky nám nepřátelské všude mají plno
svých lidí a tím ač neprávem nás soustavně tlačí a porážejí.
Trochu obětavosti by u nás neškodilo. Kdyby jednota naše
byla patřičně všude zastoupena, muselo by být lépe, ale
takto máme dosti zásadních nepřátel i kdybychom vše ob-
tovali bylo by vždy málo. A protože víme již předem půjde-
me jednoduše dále svou vlastní cestou. Již v zápisu onoho
sdružení náš dopis byl tak převrácen, že není divu. Nu,
vždyť jsou naši přátelé! Ostatně opis dopisu chovám u sebe
a bude-li třeba uveřejním jej v čísle červencovém.

Výkonný výbor N. J. S. bude se příštím sjezdem v Bal-
timore znovu voliti. Uznají-li zástupci, že mnohaletým po-
ctivým jednáním v New Yorku vše přesně a s dobrou sprá-
vou se dělo, tu jsme ochotní k další práci a budeme hrdi na
to, bude-li New York opět za hlavní sídlo N. J. S. zvolen.
Panují-li ale dost malé pochybnosti, že by V. V. N. J. S.
svou povinnost neplnil, nuže necht' jest přeložen jinam. Po-
ctivější a bedlivější správy sotva kde se najde.

Na zdar!

Michael Kafka.

Omaha, Neb., 19. května.

Rád podávám zprávu o naší Těl. Jed. Sokol Omaha s
myšlenkou, že každý rád dočítá se, jak v jiném městě se
pracuje. Sám vždy toužebně očekávám každého patnáctého
našeho "Sokola Amerického", kterého pilně pročítám. S ra-
dostí podotýkám, že máme u naší jednoty ještě dosti upří-
mých činovníků, kteří ačkoliv náležejí k několika spolkům

mimo Sokola však žádnému tolik lásky a účasti nevěnují
jako sboru sokolskému, jsouce přesvědčení, že tento zaslouží
pro své v první řadě tělocvičné snahy nejučinnější podpory.
V posledním dopise v "Sokole Americkém" podal jsem ob-
šírnější zprávu o novoročním evičení v So. Omaze a ve Y.
M. C. A. v Omaze a těší mně velice, že jako obvykle po ve-
řejném evičení neochablo, ale dále prospívá.

Dnes se zmíním trochu o našem vystoupení, 19. března
o Českém dnu na výstavě nebraského průmyslu a programu,
který většinou vyplněn byl našim Sokolstvem. Evičili So-
kolové, Sokolky a také všechny tři kolony "Besedy" tvo-
řily vesměs Sokolové a Sokolky. Vedením br. evičitele Boh.
W. Bartoše provedly Sokolky evičení s tenisovým pákami.
V družstvu Sokolek evičily: Alby Pátkova, Marie Trejba-
lova, Bessie Trejbalova, Tillie Trejbalova, Emma Vitoušova,
Lydia Turýnkova, Bessie Turýnkova, Marie Laštovicova a
Helena Laštovicova. Vzorné družstvo Sokolů tvořili bratři:
Fr. Křeček, evič., Arthur Křeček, Frant. Říha, Jan Říha,
Rud. Zikmund, Jan Holoubek, A. C. Holoubek, Lad. Koláčný
a Fr. Pospíchal. Besedu tančili v první koloně v českých ná-
rodních krojích: Frank Říha, Tillie Kmentova, Fr. Křeček,
Mamii Kmentova, Jan Holoubek, Ella Spičková, Method G.
Hruban, Olga Spičková. V druhé koloně: náš zasloužilý br.
Josef Mík a K. Stěničková, manželé Ondráčkovy a dr.
Dienstbierovy. V třetí koloně: Karel Vrána, Rosie Šrámkova,
P. Pecka, Tillie Koubova, Louis Dvořák a Pavlíková a Albie
Pátkova. Anglické časopisy přinášející referáty o českém
dnu shodují se v tom, že český den byl největší okazalostí
na této výstavě a právem píše "Osvěta Americká", že hlav-
ní zásluhu o "český den" mají Těl. Jed. Sokol Omaha a
Sbor Omažských Sokolek, neboť obstarali hlavní část pro-
gramu a nejlepší čísla.

Bez evičení Sokolů a Sokolek a bez "Besedy", která
rovněž provedena byla Sokoly a Sokolkami, býval by ten
program chudíčký, poněvač řeči, vzhledem k tomu, že pa-
noval tu stále ruch, ztratily mnoho na svém významu. —
Každý asi četl o tornaду, které zasáhlo město naše, Omahu,
v neděli, dne 23. března o půl šesté hodině večer, kdy v ma-
lé chvíli přišlo 136 lidí o život a na 500 k vážnému pora-
nění. Tornaдем byla Omaha přefízována na dvě části, ne-
bot' všechny budovy byly v pravém slova smyslu rozmetá-
ny a to na 4 blocky do šíře a 6 mil dálky. Škody jsou od-
hadnuty na několik millionů dolarů. Za pomoci veškerého
lidu omažského a zvláště obchodníků a úřadů městských za-
hájena byla akce, kterou částečně pomozeno bylo postiže-
ným. Jako vždy, tak i tentokrát, naše Těl. Jed. Sokol šla
příkladem krásným napřed. Hned svolána mimořádná schů-
ze, v níž darováno \$100 postiženým. Ve prospěch tornaдем
spustošeného Národního hřbitova sehráno dramatickým od-
borem naším divadlo "Marjánka, matka pluku", a čistý
výtěžek \$93.75 věnován hřbitovnímu spolku.

Po dlouhém čase sbor Omažských Sokolek uspořádal,
dne 2. dubna pozvánkový ples a vskutku vydařil se zname-
nitě. Celý pořad nalézal se v rukou pečlivého výboru, který
přísně střežil vchod nepovolaným. Jiná, celkem neznámá
věc nás překvapila, že totiž nikdo z přítomných účastníků
nekouřil. Byl většinou výkvět mládeže naší. Zábava byla
příjemná, postrádající všech u nás obvyklých způsobů a pro-
to není divu, že každý těší se na druhou. Přísný pořádek,
upřímnost, přátelské chování a pospolitost zajišťuje existen-
ci těchto znamenitých večírků. Musí se každý radovat z to-
ho, že aspoň někde dovedou se bavit bez čmoudu a protivného
zápachu tabákového! Velmi mnozí by toho nedovedli, ti
musí vždy překážeti svým bafáním všude, i v zábavách i ve
schůzích, inu všude. Slet Západní Župy konati se bude ve
 dnech 15.—17. srpna v Plattsmouth. Konají se pilné pří-
pravy a závody i Sokolky se účastní.

Na zdar!

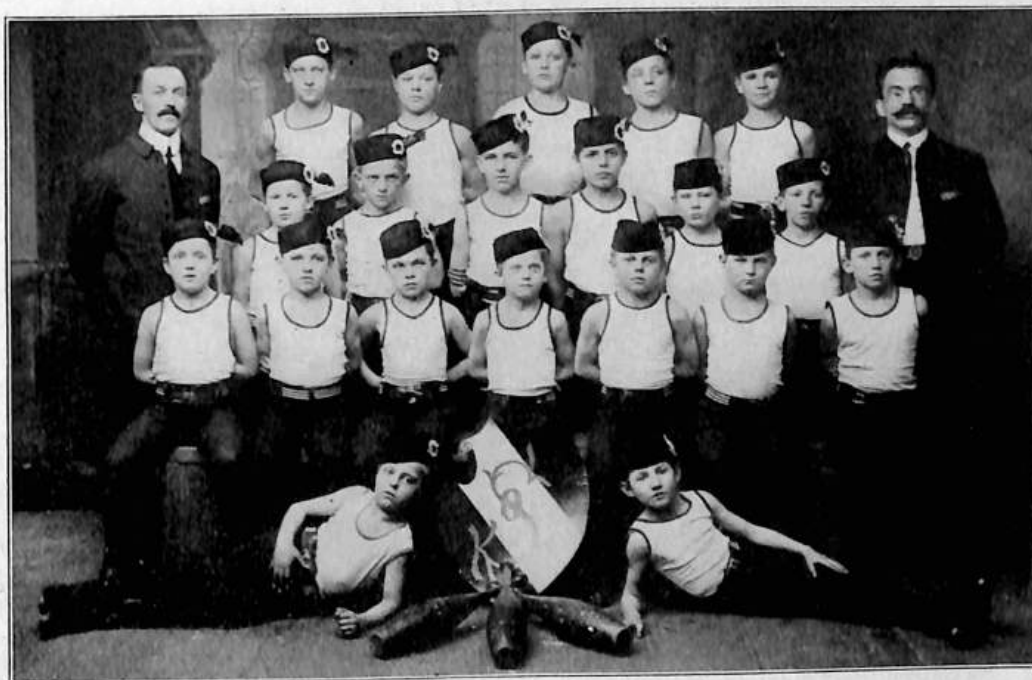
A. O. Holoubek.

Chicago, Ill., 21. května.

Již uplynula delší doba, co jsem nenapsal ničeho do našeho "Sokola". Protož dnes něco od T. J. S. Prahy. Nyní se u nás pracuje v tělocvičně veseleji; cvičenců, Sokolek, jakož i malých káňat nám v hojném počtu přibýlo, tak že jest radost do naší evičirny se podívat. Ovšem, větší zásluha jest našeho evičitele Karla Koleno, který se přičiňuje, aby jednota nezůstala pozadu za jinými. "Gymnastická Unie" pořádá veřejné, na kterém se budou podílet i naši žáci. — T. J. S. Praha jest oblíbena i u jiných národností, na důkaz toho, že byla požádána správou Davis Square Parku, aby též brala účastenství na slavnosti, kterou pořádají, dne 25. května; doufám, že náš evičitel se zahánbit nedá. Jak jsem se doslechl, naši cvičenci zamýšlí zařídit též evičitelský sbor. Tot' opravdu chvalitebné. Měli sice schůzi, ale nedozvěděl jsem se prozatím ničeho, na čem se usnesli. — Divadelní odbor Sokola Prahy pořádá, dne 27. dubna divadlo "Bordinkáři", které se jak náleží vydařilo, prostorná síň byla přeplněna obecenstvem, tak že museli se

la, probudila se z dlouhého spánku, připravuje se k činnosti, aby oživila všechno, co na této zemi působí. Prožil jsem sám, chápu se péra, sedám ku svému stolku, abych napsal pár řádek do milého listu našeho. Rok již minul, právě tento měsíc. Oznamoval jsem všem milým bratrům a sestrám vítězství naše, tehdy naši hoši zvítězili na závodech na státní universitě v Minneapolis, Minn., dobyvše dvě první ceny a III. na všem náradí. Ale tento rok nemohu se pochlubití ničím, neboť naši hoši odnesli pouze diplomy; bylť letos velice slabí, bylo znáti, že spali na vavřínech dobytých, slabě evičili a za druhé, hlavní borci nezávodili. Br. Karel Kolář byl soudcem, br. Josef Panuška byl předsedou ve výboru závodním, br. Josef Zikan odcestoval a tak odnesli první ceny borci z university státu Minnesota, Turnverein St. Paul, St. Paul Y. M. C. A. Po závodech seznali jsme, že se musíme chytit práce, tak abychom v příštím roce čestně obstáli — chráníce zdatnost Sokola českého a sílu jeho. Věřím ve vás, bratři, a doufám, že se tak stane. Ukázka toho byla dne 4. května na našem veřejném. Oči mi zářily,

T. J. S. PHILADELPHIA.

Žáci a jejich vedoucí.

lidé vracet, neboť nemohli již žádných lístků koupit. Protože členové Sokola Prahy viděli, jak naše obecenstvo si přeje viděti tento kus chicagského života, odhodlalo se družstvo pořádat a to ve prospěch České Nemocnice ještě jednou, a to dne 18. května. Návštěva byla pěkná, ale ti, kteří již jednou viděli, podruhé nepřišli. Bylo vidět, jak dobré účely jsou našimi občany podporovány, ale nedivte se, pořád jen jedny a ty samé tváře spatřujete v našich zábavách: odpusťte jim to!!! Již máme konec divadel, nyní nám nastává doba, kdy si také můžeme vyletět do volné přírody. Naše jednota pořádá, dne 8. června výlet do krásné zahrady River Grove ve Willow Springs k br. Ant. Čulíkovi. Musím se též zmíniti, že se od nás odebral tam, odkud není návratu, náš dobrý pracovník Jan Čulík. Čest jeho památce! — Podruhé vám napíši více. Na zdar! Jak. Janeš.

St. Paul, Minn., 26. května.

Jest krásný den májový, příroda se usmívá, takže mílo jest venku pobýti, neboť slunko mile zahřívá. Příroda oživ-

když jsem na vás hleděl a myslel si v duchu: takhle to měli brát hoši na závodech; nu, doufejme, když vy ne, tak naše medvědí četa jistě. Dále, milí bratři a sestry, oznamuji vám radostnou zprávu, neboť den 4. máje zůstane dnem radostným a zapsán v srdcích všech dobrých občanů st.-paulských, kteří byli přítomni, uznávající píli a činnost našeho Sokola St. Paulského. A což ty matinky, když viděly své miláčky, jak tuží těla svá. Každá matka s pýchou pohlíží na deeru neb syna, pěkně urostlého, ušlechtilého jak duševně, tak tělesně. A kdo může dát? Kdo může poskytnout? táží se. Vy, matky drahé!! Vy matky myšlenky sokolské! Dobře poukázal br. Fr. Svoboda v řeči své, kam dítě patří, a kdo může dítě nejlépe vychovat — Sokol! Cvičení šlo hladce, vykony zdařilé, bylo se radost dívat na ten malý dorost, vedený br. evičitelem Fr. Drassalem, jemu patří srdečné díky a uznání za jeho píli a námahu; však byl odměněn nejlépe, to jest dobrými výkony svých žáků. A což ty naše Sokolky, ty se rovněž činily; napřed evičily kužely a pak na náradí vzorně, upoutavše na se pozornost obecenstva

zeela. Cvičitel br. Vojta Šmolík zářil radostí a zasluhuje úplného uznání. Pak přišla naše stará četa, vedená cvičitelem br. Fr. Drassalem; cvičili jsme prostná jen 4 oddíly a to prostná ze závodů státní university. A teď jsem u bodu, o kterém vlastně mám psát; sezнали jsme, bratři, že jest nejvyšší čas, aby starší Sokolové více všímali si cvičení, předně jest pro jejich vlastní otužení a zdraví a za druhé pro posilu mladších Sokolů. Každá sokolská jednota měla by mít starší četou ve středu svém. A ti bratři, kteří již cvičit nemohou, tak by měli aspoň občas navštěvovat cvičení a býti nápomocni aspoň radou. Však k věci. Pak vystoupili Sokol St. Paul a Minneapolis společně, vedeni bratrem náčelníkem Fr. Lincem. Cvičili prostná s tyčemi 8 oddílů; vše šlo dosti hladce, následovalo nářadí, tu obecnostvo napjalo zeela pozornost svou, hoši se tužili a jak by ne, mělit' borce svého Josefa Zikana ve středu svém. Náš Josef zase ukázal, co dovede, a družil se činili též, aby nebyli pozadu. Dále podána ukázka prostných cvičení šestého všesokolského sletu v Praze. Byla skvostná a provedena bezvadně, neboť sám profesor cvičení, obě. H. N. Watson, z university po skončeném cvičení přistoupil a bratřím potřásl pravicí a pravil: "Navštěvuji všechna cvičení jinonárodní, ale vy Češi máte nejlepší soustavu cvičební. Gratuluji vám, jsem velice spokojen; jak pravím, dobrá vůle zmůže všechno." Úplné uznání zasluhuje br. náčelník Fr. Linc i doufám, že jej posílá k další práci. Jen, bratři a sestry, chutě navštěvujte cvičební hodiny, neboť v té Sokolně jest ten pravý chrám posily a budoucnosti naší, a konajíce úkoly své správně, tím spíše pak se můžeme hlásit pod prapor sokolský. Pořad zakončil společný pochod, vedený starší četou, kterou Vám zasílám na obrázku, jsou to známí bratři a vesměs starší Sokolové: Fr. Drassal, cvičitel, Karel Kocián, Anton Trojan, Jos. Šiler, Leopold Shvanhauser, Jan Kadlec, Václav Ševčík, (Fr. Posavad odcestoval a tak nebyl přítomen). Doufáme, že nás záhy bude více, neboť sedmého tento měsíce přijmuli jsme 10 členů a všichni již starší muži; jen houšt', jen agitovat. Musíme pracovat, neboť "Orlíci" zde se vyskytli a na nás jest, býti na stráž! Sjezd sokolský se blíží kvapem a tu zplna srdce přeji mnoho zdaru všem bratřím zástupcům v jejich práci a očekáváje úplný zdar, těším se na rozmach N. J. S. co největší. Jelikož mám tento týden prázdniny a jest tak krásně, spěchám do přírody, abych se posílil a občerstvil k další práci. Ukončuji tento dopis vřelým pozdravem na všechny bratry a sestry. V. J. Ševčík.

Philadelphia, Pa., 28. května.

Okolnosti nutí mne, abych pár řádků napsal do "Sokola Amerického" o naší jednotě ve Philadelphii. V květnovém čísle listu našeho jsem též našel dopis od nás a ten se tam oetnul as po dvou letech. Neznám příčiny, proč častěji se nechopí péra někdo z našich bratří, aby tu nějakou zvěst podal. Dopisovatele jsme měli a při poslední schůzi se vzdal, aniž by nějaký dopis napsal, nebo se snad něčeho obává! Není příčiny, bratře, jestli máš nějakou správnou kritiku něčeho, jen s tím ven a tak zůstat věrným úkolu sokolskému. Jest neméně divné, proč naši starší pracovníci tak zůstávají stranou a další práci sokolské se vyhýbají, ač dobře ví, jak každá pracovní síla pro Sokola ve Philadelphii jest potřebnou a jak se postrádá. Zde právě, bratři, se musíme pozastavit na tom, a tu příčinu, o které ani sám nevím, kde vězí, vynajít. Či snad naši bývalí starší pracovníci šli na odpočinek? Jak by mohlo být, když ví, jak naše jednota jest slabá, jak jsou nám všechny síly zapotřebí a že leží vše nyní jen na nás několika, již musí zastávat až tři úřady? Tak nemůže být nadále! Bratři se záhy nabazí a nechají konečně vše stát, a co pak bude dělat naše jednota? Ne, bratři, tak státi se nesmí, ruce k dílu, neboť s tou upřímnou láskou jíti třeba do sokolské práce. Abychom aspoň zachránili tu naši mládež zde a tu četou našich Sokolů

seřadit, aspoň my starší, abychom začali a pak již se k nám ti mladší snad přidruží.

Též, abych neopomenul napomenout našeho náčelníka, aby si více všímá svého úkolu, který mu jednota svěřila. Již po několik schůzí nebyl přítomen, aby podal zprávu cvič. sboru; vždy zprávu podává podnáčelník, jako bychom náčelníka ani neměli, a ve cvičení totéž. Náčelníka není vidět, a co čtvrtletní zprávy, co pak necvičí 20 žáků dvakrát týdně?! A co schůze cvič. sboru! Bratře náčelníku, přilož ruce k dílu, abychom se mohli chlubit tou pravou prací sokolskou. Právě nyní jest čas, abychom přes léto vše připravili, aby se mohlo v září začít správně cvičit, kdežto starší pracovníci si pak jistě rozmyslí a zároveň nějaký úřad na se přijmou, aspoň cvičitele pro děvčata. Je známo vám, jaké jsme měli potíže s děvčaty, neb je neměl kdo cvičit a tak jsme museli je zanedbat. Mám za to, že upřímný Sokol by nemohl být tak zatvrzelý, aby nepomohl, když vidí, že pracovníků dalších třeba, má-li jednota lépe prosperovati.

Zároveň, bratři, nesmíme zapomenout, že nám schází Patronát pro Českou Svob. Školu, neboť pro stále útoky na sokolské delegáty, se nám vzdali a věc přišla k vyšetřování, to druhé pominu mlčením. A tak jsme neměli ke konci školního roku žádných a následky toho jsou patrné. Školu uzavřeli a pořádali zábavu na ukončení školního roku, 18. května. Na programu: deklamace a zpěvy. Ale velmi smutně dopadlo, nechci posuzovat, ale tolik řeknu, že bylo smutné podívání na jeviště, jaký nepořádek tam panoval, neboť děti za jedno deklamace neuměly a zpěvy dopadly ještě hůře. Podle mého mínění, když děvče aneb chlapec přednáší deklamánku, nemá je žádný zakřikovat, at' jest to učitel aneb člen patronátu; dítě se zalekne pak nemůže z místa a zároveň, kdyby jim nebylo přidělována několik čísel a několik kousků a zpěvů, jinak by dopadlo, takto ale si pak všechno spletou a neumí nic. Nemyslíte, že by bylo daleko lepší, jenom jednu zábavu pořádati a dobře vypracovanou, aby obecnostvo z toho mělo nějaký požitek, aby bylo spokojeno, a ne každý měsíc a pak děti nemohou se to ani naučit, protože jest vždy na krátko. Doufám, že na příště bude Patronát pozornější, aby mohl obecnostvu ukázat na ukončení roku, jak naše děti české se za celý rok v České Svob. Škole naučily aspoň česky číst a psát, a ne je stále připravovat na samé jen zábavy a druhé zanedbávat. Záleží nyní na Patronátu, aby přes léto vše uvedl do pořádku, aby škola mohla být v čas otevřena a to v Národní České Budově a ne po jiných bytech, neboť v Budově jest místnost velká, světlá a vzdušná a vyhovuje třeba pro sto dětí a ještě dosti volného místa. Jenom svorností třeba a pak rodiče, aby na to dbali, aby děti své do školy posílali, jest jen jejich to prospěch, uvážíme-li znalost dvou jazyků i po stránce praktické. Patronát se musí postarat o vše druhé, aby uvedl do pořádku i získal učitele. Zároveň vyskytl se v českých spolecích návrh, o kterém jsem již mluvil ve schůzi Sokola, to jest, aby se zavedly odpolední školy nedělní v naší Budově pro naše žactvo, hry a přednášky, aby mládež měla kam chodit, aby se vyhnula kostelním školám anebo nemusela se toulat po ulicích, neboť právě to nám naši českou mládež odnárouje. Nezískalo podpory své doby, ale nyní snad již druhé spolky uznávají, že potřeba, tak že jsou samy pro to nadšený. Od každého spolku jest zvolen výbor. Snad přece začíná již i u nás svítat, tož jen ku předu, aby jedenkrát se též Philadelphia probudila, jen trochu vzpružení a vše bude, jen když se chce a jest svornost.

Dle musím oznámit rodičům, že jsme našim žákům tělocvičné školy Sokola dali přes léto odpočinek až do 8. září, a zároveň žádám, aby děti své nechali zapsat do tělocvičné školy Sok. Jed. Philadelphia nejdéle do 1. září. Schůze sokolské se odbývají přes léto 3. sobotu v měsíci v 8 hodin večer, a je žádán každý člen jednoty, aby se schůzi účast-

nil, abychom mohli projednat ohledně stanov Nár. Jed. Sok. a dát pokyn našemu delegátu, jak má jednat ve sjezdu v Baltimore. Na zdar!
August Příbramský.

Chicago, Ill., 28. května.

Jelikož toto číslo jest posledním před otevřením "Campu" Plzeňského Sokola, jsem nucen aspoň zprávu podati do "Sokola" aby ti bratři, kteří z různých příčin nemohou schůze navštěvovat a tudíž na společné schůzi Sokolů a Sokolek nebyli, mohli vzít na vědomí, že "tábor" bude otevřen ku konci června (bude oznámeno ještě poštovním listkem) v tomže místě jako dřívější léta. Ceny za celé zaopatření zůstanou při starém (pro členy pouze) a doufáme, že i při starých cenách br. Babka přilepší, aby návštěvníci po návratu z "tábora" byli o několik liber těžší! Jest žádoucí, by bratři i sestry použili této příležitosti a ztrávili volný čas svůj v přírodě, kde možno se v jezeře koupati, ve stínu lesním sobě pohoviti a hlavní — žádné ostýchání netřeba, buďte každý mezi svými! Protož, komu možno, necht' svoje prázdniny ztráví letos v "táboře" u New Buffalo, Mich.

Vzhledem k tomu, že i v zimních měsících našli se bratři, kteří byli liknavými v placení příspěvků, usneseno v poslední schůzi, aby bratři vzali na vědomí, že domácí pravidla naše dávají členům lhůtu 6 měsíců (viz odst. 14. hlava IV.) ku zaplacení jich příspěvků a žádají se tímto všichni, aby hleděli se dle pravidel našich řídit. Platební povinnosti jsou zasílány všem členům každý čtvrt roku, tudíž výmluvy by žádné býti neměly!

Co tělocvičny se týče, píše br. Paul, tudíž netřeba se zmiňovati. Dle mého názoru jest třeba oznámiti v "Sokole", co nového u sboru pro ty bratry, kterým při nejlepší vůli není možno schůze navštěvovati, aby aspoň částečně byli informováni, co se u sboru děje. Věřím, že v časopisu našem netřeba se rozepisovati o věcech, které se týkají pouze jednoho sboru, raději ponechat místo pro články poučené a zprávy důležitější, proto končím.
V. Cipra.

Long Island City, N. Y., 31. května.

Po celou zimní sezonu jsem se těšil, že náš dramatický odbor nám něco přednese, ale co jest toho příčinou, žeť v nečinnosti, není nám známo, snad se nic nehodilo pro jeviště. Nu, snad vynahradí na příští sezonu. — V tomto měsíci jsme ani neodbyvali žádného pořadového cvičení, asi všichni Sokolové zapoměli, že se odbývá vždy poslední sobotu v každém měsíci aneb jsou tak pohodlní a čekají na ten lístek poštovní od náčelníka, aby se dostavili a nepamatují, že tím je zbytečné vydání na poštovné, které by se mohlo ušetřit. Pouze 7 se nás dostavilo a jeden od T. J. Sokol N. Y., Jos. Strnad. Ti ostatní si myslí patrně, že umí dobře chodit bez cvičení, však málokdy někde jdeme a to nejvíce na pohřeb asi jednou za rok a tu je vidět, jak "vyšlapují", každý jiným krokem. Pročež, bratři, navštěvujte pořadové cvičení a nečekejte tak pohodlně na ten lístek a tím ušetříte vydání jednotě. V naší jednotě jednalo se též o celkové účasti na pohřbech bratří, ale jaksi nesloužilo dle nového návrhu. Bylo od toho upuštěno a bude se chodit zase na pohřeb jako dříve, jinak bychom ani nevěděli, že máme stejnokroj sokolský. Též mně bylo uloženo podati zprávu našeho výboru na přehlednutí stanov N. J. Sokolské. Výbor předložil dva dodatky jednotě, které byly přijaty:

E. Náčelníci. — Odst. 1. přijat. — Odst. 2. přijat s dodatkem, aby zprávy byly zaslány do 30 dnů, za nezaslání zprávy budiž každý náčelník pokutován. — Odst. 3. přijat. — Odst. 4. přijat s dodatkem: za nekonání povinnosti své má být župní náčelník pokutován.

Výbor: Štěpán Kostka, st., Jos. Koutník, Alois Vančura.

Do sjezdu je zvolen od naší jednoty br. Štěpán Kostka, starší. Na zdar!
Jos. Koutník.

St. Louis, Mo., 29. května.

Zase o jednoho méně! — Dne 24. května opustil navždy střed náš po krátké dvoudenní nemoci br. František Brabec. Zesnulý byl 47 roků starý, rodák z Točnicka u Klatov. Členem naší T. J. S. St. Louis, Mo., byl po celých 31 roků, k jejíž rozkvětu vždy obětavě a nezištně pracoval. Poslední 3 roky byl jednatelem jednoty, kterýžto úřad k všeobecné spokojenosti zastával. Pro svou mírnou a milou povahu byl ode všech členů vážen a milován. Byl též členem řádu Sokol, čís. 23. Č. S. P. S. a lože J. Roháč z Dubé, čís. 11. J. T. Ztráty otce a živitele želí dívky Marie, Helena a František, kteří ale opětě najdou náhrady v domově dědouška a babičky A. Vuchových, kde byly odchovány, když v útlém věku ztratily matičku. Četně se sešlo přátel i členů v pondělí do Sokolovny, kde ve velké síni smutečně dekorované na katafalku vystavena byla rakev se zesnulým, aby naposledy se rozloučili. Jak v Sokolovně, tak i v krematoriu zapěl Pěv. odbor Sokola "Hlahol" smuteční chorály, smuteční

František Brabec.

proslovy přednesl br. S. K. Milčie za T. J. Sokol, obě. J. Macher a za lože Roháč z Dubé J. T., br. T. Triska za řád Sokol Č. S. P. S. a ve zříšti (krematorium) tklivou řečí se ještě promluvil S. K. Milčie za pozůstalé dívky, a na to tělesné pozůstatky odevzdány ohni a tak splněno přání zesnulého. — Čest budiž památce jeho!
J. Paskovský.

Los Angeles, Cal., 30. května.

Ačkoliv nejsem dopisovatelem do našeho věstníku Nár. Jed. Sok., přece nemohu se ovládati a zavítati do kruhu vašeho.

Náš br. Ant. Mařík nejenom že je pilným dopisovatelem (i v každém ohledu vzorným Sokolem), ale jeho dopisy jsou vždy věcné a především pravdivé.

Jak náš br. Mařík, tak i mnohý jiný dopisovatel, poukazuje na netečnost v tělocvičně. Činnost v naší jednotě prvé dva měsíce t. r. byla tak mnohoslibnou, však, žel — činnost ta, kde se měla zvýšiti, pojednou ochabla. Marné bylo vybízení jak soukromě, tak i v časopise našem. Návštěva cvičení klesla tak, že se muselo projektované veřejné na den 15. června, odložit — na neurčito. Výmluva, že tři cvičenci odecestovali, jest nepostažitelná, kde jest oněch 12 ostatních boreů? Má snad některé bratry odlučovati od

evičení někdy pronesené "ostré" slovo? Jest obvyčejně dobře míněné a pak jest i pravdivé každým směrem. Odporučoval bych těm tak citlivým bratrům, vzít v úvahu stat' z redakčních úvah listu našeho v čísle květnovém. Mezi jiným praví br. pořadatel: "Vyhýbejte se také všem skrytým narážkám, ale cokoliv říci chcete, řekněte to přímo — otevřeně, atd."

Sokolek našich jest mnohem méně, evičebních večerů měly jenom as 15 a přece nepozbyly odvahy k veřejnému vystoupení.

Ty "naše" redakční úvahy (jsou to úvahy br. J. Čermáka a Dr. Rudiše-Jičínského, ale mají být "naše", všech nás) s velkým oceněním sledují, a tu mne muselo dojmouti, br. pořadatel, poukazování, jak bylo postaráno o naše Sokolky v Praze při VI. sletu všesokolském. Však děje se mezi námi lépe? Nikoliv! Ba i hůř! Pro mnohou jednotu učiní se vše náležité a o některé — se nikdo nestará. Když čítám, jak tu a tam při uvedení nové jednoty do svazu Nár. Jed. Sokolské vyslán byl vždy zástupce Župy aneb Výk. Výboru zástupce, a při tom maně vzpomenu na uvedení jednoty naší, tu chladnu. Ne, že jsem stoupencem někdy jen bezúčelných "výletů", ale požaduji povinnosti Žup k jednotám. Ačkoliv trváme téměř 2 a půl roku, přece nám Župa Pacifická (resp. její předsednictvo) úředně přijmutí do svazu župního neoznámila. Župní závody minulého roku pořádané, totiž dobu jejich, dvakrát změnila, aniž uznala za svou povinnost také nám oznámiti. Že jsme se při prvním oznámení těchto nepřihlásili, tož nás nezabývá našich práv, když my jinak své povinnosti vůči Župě konáme. Anebo to župní předsednictvo odpočívá? (Není o něm ničeho slyšeti.) Není pak divu, že jednoty v Župě zastoupené taktéž usínají. Očekávejme obrat a pak zvěsti potěšitelnější.

Úvaha a náhled, týkající se změnění voleb vyslanců do příštích sjezdů Nár. Jed. Sok., se mně velice zamlouvá. Podobný náhled uveřejnil br. Fr. Rendl z Granger, Tex., který pořádá "Hlídku sokolskou" čas. "Texan". Onen uvědomělý bratr snaží se, aby se tak stalo již pro letošní sjezd, ce se týče Župy Jižní, neb skutečně peníze tím ušetřené dají se upotřebiti v směru jiném, nám jako celku i jednotlivým Župám a jednotám nalahavějším a užitečnějším. Oproti tomu jsem proti náhledu, vydávati časopis náš jiným způsobem. Totiž zasílati jen tomu, kdo sobě si jej přeje, znamenalo by to zvýšení poplatků pro horlivé Sokoly, kteří jsou tak mnohde již přetíženi ve všem. (Nikoliv, poplatek byl by též a platil by stejně každý člen! Pozn. pořadatele.) Snad jest to přijímatelné u vás na Východě aneb na středním Západě. Zde však s velkým sebezapíráním udržujeme se nad povrchem. Zde dlužno s výdělkovými poměry počítati! A zde se ozve hlas "zvýšiti příspěvky"? (Ne tak, jako spíše snížilo by se vydání s tiskem spojené. Pozn. pořadatele.) Nevystupuje již nyní dosti členstva a i je vylučováno pro nemožné placení příspěvků? Pročež, bratři zástupcové na valném sjezdu, jedněte s rozhledem, at' svým usnesením nepřimějete některou jednotu k vystoupení ze svazu.

Odporučení hodné jest snížení poplatků, by jednotám více peněz zůstalo, abychom sami více mohli učiniti pro svůj vlastní vývoj a své potřeby, neboť mnohé jen živoří. Mějmež na paměti postrádající. V tom ohledu s pořadatelem souhlasíme zcela. Na zdar!

Tom. Vacek.

Poznámka pořadatele:—Milerádi uveřejňujeme vždy dopisy, v nichž pronesen posudek o náhledech našich v listě. Podotýkáme jen, že úvaha naše o časopisu, v minulém čísle uveřejněná, má za účel ušetření peněz a vynaložení jich na další zdokonalení listu. Na list by však každý člen bez rozdílu, at' čte jej či nikoliv, at' si na výslovné přání objednal aneb neobjednal při vstupu do jednoty musel stejně platit! Jedině tak lze zařídit a nynější pohozené a nečtené výtisky obmeziti.

St. Louis, Mo., 31. května.

V posledním čísle "S. A." osmělil jsem se napsati, jakým dojmem na mne působí a jak já se dívám na články, jimiž nám br. redaktori zdělovali své dojmy a poznatky ze 6. sletu v Praze. Mám-li něco ku opravě, jest to, že v prvních číslech i naši br. pluli s proudem, byli nadšeni, v dalších však zůstane mým přesvědčením, co napsal jsem v květnovém čísle.

V poslední schůzi naší jednoty byly čteny návrhy pro sjezd N. J. S. Většinu jsem již uvedl v Sokole, ostatek uvedu zde i v dalších číslech, zdali se ještě něco vyskytne.

Náčelník N. J. S. jest vedoucím veškeré činnosti tělocvičné v N. J. S., předsedou technické komise, vůdcem všech tělocvičných podniků N. J. S. i všech výprav, jež N. J. S. pořádá; řídí celkové závody, vede tělocvičné kursy. Náčelníkové jsou k výpomoci náčelníku, v pádu potřeby jej zastupují, dle pořadu 1. a 2. ve všech povinnostech.

O soudech a závodech. — Soudcové budtež tak rozděleni, aby žádnému nepřipadlo souditi členy jednoty, k níž sám patří.

Náhradníci aneb jednotliví závodníci evičí s družstvem své jednoty té samé třídy, ale známkuje se zvláště.

Pouze zlomky družstev, jichž jednoty nevyslaly celá družstva, se slučují dle příslušenství k Župě.

Hlasování o návrzích v N. J. S. budiž vždy přesně s udáním počtu hlasů z každé jednoty oznámeno v "Sokole Americkém".

N. J. S. jsouce pozvána v čas (k vůli přípravám), může se družstvem, buď z nejbližší jednoty aneb z celku vybraném, účastniti závodů aneb veřejných vystoupení podobných celků zde v Americe, jaký sama představuje. O účasti rozhoduje V. V. dle odporučení Technického Odboru.

N. J. S. vyšle ku každému sletu Č. O. S. družstvo, pokud to finanční stav dovolí aneb tento odstavec nebude změněn.

Závodní řád N. J. S. necht' upraví příští Technický Odbor a všechny k řádu se vztahující návrhy budtež jemu předány. Sjezd necht' rozhodne pouze základní body. Závodní řád budiž vytisknut v samostatné knížce a až do vydání téhož platí řád z r. 1907. Technický Odbor sestává z náčelníka N. J. S. a po jednom zástupci z každé místní jednoty, jež tyto samy volí. Trvání Technického Odboru jest do nejbližšího sjezdu.

Technický odbor upraví evičební řád pro jednoty, jenž může se vytisknouti na větším papíru, aby mohl býti v tělocvičnách vyvěšen.

Rovněž bych odporučoval zavedení evičebních rozvrhů, což by bylo zvláště ve slabších jednotách výtečnou pomůckou bratrům vedoucím, ačkoliv ani silná jednoty nemůže bez rozvrhu řádně pokračovati. Představme si, jak by školy vypadaly bez pravidelného rozvrhu učebního, a mezi námi jest jej právě tak nutně třeba.

Návrhy mnou zde i minule uvedené budou sjezdu předloženy v náležitém pořadu i úpravě.

Naši jednotou byl podán V. V. tento návrh ku odhlasování N. J. S.: Budiž V. V. najat pro sjezd N. J. S. těsnopisec, jenž by celé jednání poznamenal a přepsal a dle rozhodnutí sjezdu budiž pak vše tištěno jako příloha "Sokola" a zasláno každému členu.

Doufám, že všude najde návrh tento porozumění a jednou každý člen bude dopodrobna věděti, o čem se na sjezdu jednalo a toho můžeme pouze touto cestou docíliti.

Na zdar!

Michael Wimmer.

Chicago, Ill., 31. května.

Běda mně! Již jsem tu zase! Ale vskutku mi to nedá, když pročítám "Sokola" a pak z obavy, aby snad nebylo v "Sokole" místo prázdné, dovoluji sobě, bratři, touto cestou myšlenky vyměnit, o práci naší se zmínit a tak si po případě čas ukrátit. Co mne hlavně nutí ku psaní: Jsme zvyklí všude na letní období a víme všichni, že jest vlastně doba nejčilejší práce, ale tento rok, co se vše připravuje pro chicagské jednoty, je snad v pořadu nejbohatší. Tak 14. června je v Riverview Parku "Olympiáda", pořádaná I. G. U. Pořad je rozdělen na závody nářadové a to: hrazda, bradla a kůň na šír s madly. Na každém nářadí jsou dva volné výkony, at' již jsou jakékoliv, buďto švihové jako takové aneb výkony, které mají v sobě zahrnuty: švih, tah a výdrž. Odpoledne pak je vyhrazeno pro ukázkové cvičení; 22. června pokračování; 29. června druhá Olympiáda v Grant parku, o které se tolik mluví. Byl jsem přítomen v Chicago Athletic Klubu při sestavování programu s obě. Pěnkou, tajemníkem Tiskové Kanceláře, s br. Veselým a našim cvičitelem br. Stýblem a dle předběžných prací jest na vystoupení tento den nejslibnější. Myslím totiž, co se týče počtu cvičících, což by měli vzít sokolské jednoty a zvláště jejich vedoucí v úvahu. Však ještě snad to není vše; jak se proslýchá, také snad letos bude pořádat ještě jedny závody a veřejné cvičení Slov. Sok. Gymn. Unie. Není radost z té práce? Je možno, abych jako Sokol podržel si pro sebe?

Sluší podotknouti, že tento atletický "festival" odbyde se ve zvláštním stadiu, postaveném na jezerním pobřeží. Celý podnik vedou bohatí obchodníci, průmyslníci a kluby. Česká Ústřední Pěvecká Jednota ve své výroční schůzi, dne 17. května usnesla, že se rovněž účastní, bude-li pozvána se Sokoly. Stalo se a my také z toho ohledu vykonali výše vzpomenuť návštěvu u pořadatelstva v Auditoriu. Pěvec zastupoval obě. Vaněk. Má být pravý Slovanský den a protože připadá na prvou sletovou neděli, abychomtak děli, mělo by účastenství našich boreů a našich šiků býti co největší, ba co, i měli bychom pozvat si bratry a sestry z větších jednot Župy Střední a postarati se též i o účast našich lepších boreů N. J. S. vůbec. Večer bude náležeti Skandinaveům a poslední den, 6. července, Němcům. Očekává se, že slovanského dne účastní se 400 Sokolů, 700 Sokolek a 1500 žactva, vyjma 300 pěvců. Jen, aby číslíce nesklamaly a vyšli jsme v plné síle též v průvodu a závodech o 4. červenci při oslavě bezpečné toho našeho "džulaje", oslavě rozumné, jakž od několika let se koná. Pevně doufám a dle příprav dosavadních jest téměř jisto, že budeme všude zastoupeni a proto výsledek neopomenu zdělit. Na zdar! F. Paul.

LISTÁRNA REDAKCE.

V. S. I.: Pravdu díš, že polemika s námi jest zcela ne- možná. Stojí tak psáno již ve stanovách našich na stránce 65. Jestli neznáš stanov, litujeme, jako škrtli jsme, o čem psali jiní a týká se téže věci. Místa není nazbyt.

Babička: Tak jest po česku a nie jináče. Byli bychom to divní ptáci, Sokolci opelichaní, kdybychom se za svůj zobák styděli, jak nám narostl.

F. N., Omaha: Díky za vzpomínku. Těšilo nás, že's poslal v čas.

F. B. N.: Zaslané črty počneme uveřejňovati postupně, avšak později, až jak bude. List soukromý následuje.

S. K.: Jest nemoc nakažlivá i musí se dbáti přesně nařízením úřadů zdravotních. Mimo to po spále zůstávají někdy ještě i jiné následky.

ZÁPISY A RŮZNÉ ZPRÁVY.

ZÁPIS O SCHŮZI VÝK. VÝBORU N. J. S.

New York, 26. května.

Starosta K. E. Hrbek zahájil schůzi. Ze členů scházeli náměstek br. J. Kadlec.

Zápis o schůzi ze dne 28. dubna po přečtení přijat. — Němečtí Turnéři zasílají různé dopisy, týkající se jejich závodů, jež byly přijaty a zapisovateli uloženo, aby dopisy, týkající se této záležitosti, zaslal br. J. Čermákovi.

T. J. S. Lorain zasílá dopis, jenž byl přijat a vzat na vědomí. — Br. J. R. Jičínský zasílá různé dopisy, jež byly vesměs přijaty a obsah vzat na vědomí. — T. J. S. Omaha zasílá dopis, jenž byl přijat a obsah vzat k vědomosti. — Polský Sokol Hnízdo 1. a 7. zasílá dopis, v němž žádají, aby jim byl zaslán "Sokol Amer." do jejich knihovny. Má být vyhověno. — Plzeňský Sokol zasílá dopis, jenž byl přijat a obsah vzat k vědomosti. — T. J. S. St. Louis zasílá návrh, žádají, aby byl všem jednotám k odhlasování předložen. — T. J. S. Cleveland zasílá návrh, žádají, aby byl všem jednotám k odhlasování předložen. Oběma jednotám má být vyhověno a jednatel má neodkladně oba návrhy současně jednotám k odhlasování rozeslat. — Br. J. Čermák zasílá dopis, jenž byl přijat a obsah vzat k vědomosti. — T. J. S. Čechie zasílá dopis, byl přijat a obsah vzat k vědomosti a jednatel má vyřídit; co se týče jejich žádosti, má být ponechána do sjezdu. — Br. R. Stýblo zasílá dopis, jenž byl přijat a zapisovateli uloženo odepsat.

Župa Fugner-Tyrš nás zve ku sletu a sjezdu, jenž bude dne 4. a 5. července v Racine, Wis., odbyván. Usneseno, aby byl br. J. R. Jičínský požádán, aby se sjezdu účastnil a sice co zástupce N. J. S. Zároveň má být dopsáno T. J. S. Milwaukee, by ze svého středu vyslali člena, aby se účastnil onoho sjezdu na útraty N. J. S.

T. J. S. ve Waco, Tex., se hlásí v počtu 24 členů za člena N. J. S. a žádají o přijetí do svazu N. J. S. Zároveň zasílají seznam členů a patřičný poplatek. Žádost byla přijata a T. J. S. Tyrš, Waco, Tex., byla dnešním dnem členem N. J. S. prohlášena.

T. J. S. Vrehlický, Marshalltown, Iowa, hlásí se v počtu 12 členů k N. J. S. a žádají o přijetí do svazu N. J. S. Zároveň zasílají seznam členů a patřičný poplatek. Žádost tato byla přijata a T. J. S. Vrehlický byla dnešním dnem členem N. J. S. prohlášena.

Br. J. Haškovec z Ennis, Tex., zasílá dopis, jenž byl přijat a má být T. J. S. Ennis dopsáno, by zaslali v záležitosti této patřičné vysvětlení a objasnění.

Župní Výbor Župy Severo-Východní zasílá dopis, jenž byl přijat a obsah vzat k vědomosti. — Belgická Gymnastická Unie nás zve na jejich závody v Belgii. — Prof. Oswald z Příbrami zasílá dopis, jenž byl přijat a jednatel má odepsat. — Jednatel oznamuje, že mu došly různé knihy a táže se, zda-li má potřebné knihy objednat. Usneseno, by objednal, co potřebuje. — T. J. S. Svornost žádá záslužní listinu pro br. J. Bláhu. — T. J. S. New Yorku žádá záslužní listiny pro br. J. Bláhu, V. Kroupu, Fr. Trnku a J. Wojtíška; má být vyhověno. — Jednatel oznamuje, že zaslal různé tiskopisy T. J. S. Oak Park, Cleveland, Lorain, Dallas, Newark, Fugner a Clarkson. — T. J. S. Portland zasílá dopis, jenž byl přijat a obsah vzat k vědomosti.

Následující účty byly předloženy: Frankl Engr. Co. za stočky \$7.84; br. Malý za fotografie \$3.20; Národní Tiskárna

za výpravu a tisk "Sokola Amer." za květen \$310.95. Účty byly přijaty a k vyplacení odkáhány.

Br. Lier podává zprávu, že zaslal další částku \$106 prostřednictvím Č. O. S. pro raněné a sirotky Jihoslovanů na Balkáně, což bylo schváleno. Zároveň má být dopsáno časopisům na Balkáně, kterým byl zaslán své doby projev sympatie a oznámeno, že sbírka naše jest ukončena. Zároveň jim má být oznámeno, mnoho-li bylo celkem zasláno a sebráno. Br. F. Lier má vyřídit.

Usneseno, aby Ústřední Výbor Děln. Am. Sokola a Župa Fugner-Tyrš byly pozvány, aby se účastnily sjezdu N. J. S. Zapisovatel má vyřídit.

Výboru na tělocvik uloženo, aby se neodkladně postaral o cvičitele pro T. J. S. Bohemia, L. I.

Usneseno, aby Výk. Výb. N. J. S. doporučil příštímu sjezdu, aby veškeré návrhy, nežli budou Výk. Výb. N. J. S. k odhlasování zaslány, byly většinou jednot v Župě odporučeny.

Finanční výbor podává zprávu, že prozkoumal a porovnal knihy jednatele a pokladníka a shledal v úplném pořádku. Ze zprávy vysvětluje následující stav jmění Nár. Jed. Sokolské: Příjem za II. čtvrtletí 1913.....\$2777.30
Přebytek z posledního sčítání..... 5299.40

Úhrnem.....\$8076.70
Vydání za II. čtvrtletí..... 3275.80

Zbývá na hotovosti.....\$4800.90

Zpráva byla přijata.

Následující jednoty zaslaly zprávy a různé poplatky: T. J. S. Los Angeles \$11.70 — T. J. S. Slov. Lída \$35.00 — T. J. S. Oklahoma City \$6.00 — T. J. S. Oakland \$13.80 — T. J. S. Chicago \$117.20 — T. J. S. Howells \$11.10 — T. J. S. St. Louis \$64.50 — T. J. S. Bridgeport \$7.95 — T. J. S. Cleveland \$50.00 — T. J. S. Edwardsville \$9.00 — T. J. S. Čechie \$40.40 — T. J. S. Bruno \$17.30 — T. J. S. Lucas \$6.50 — T. J. S. Abie \$35.00 — T. J. S. Schuyler \$20.50 — T. J. S. Iowa City \$7.50 — T. J. S. Podlipný \$31.30 — T. J. S. Tyrš, C. R., \$64.40 — T. J. S. Oenaville \$9.30 — T. J. S. Fugner-Tyrš, So. Omaha, \$42.60 — T. J. S. Omaha \$62.20 — T. J. S. Cleveland \$32.00 — T. J. S. Vlast \$13.10 — T. J. S. Oakland \$2.90 — Sokolky New York \$14.50 — Sokolky Omaha \$1.80 — Sokolky Omaha na sjezd \$7.00 — Sokolky Little Ferry, popl. \$2.70. — T. J. S. Vrehlický vkladné \$5.00. — T. J. S. Tyrš, Waco, \$5.00 — T. J. S. Los Angeles na sjezd \$4.20 — T. J. S. Oklahoma \$2.50 — T. J. S. Clarkson \$8.10 — T. J. S. Chicago \$56.50 — T. J. S. Minneapolis \$3.50 — T. J. S. Budivoj \$8.00.

Na to schůze skončena. M. Grabenstein, zap.

PŘÍJEM A VYDÁNÍ N. J. S. ZA MĚSÍC KVĚTEN 1913.

Příjem.

2. Sbor Sokolek Omaha, Neb., do fondu pro sjezd..\$	7.00
T. J. S. Nová Paka, Čechy, předpl. na S. A.....	3.00
D. A. S. West Hoboken, N. J.....	1.50
F. Toupal, Ennis, Tex.....	.75
J. J. S. Jiří Poděbrad, Clarkson, Neb., do fondu pro sjezd	8.10
5. T. J. S. Chicago, Chicago, Ill.....	117.20
Do fondu pro sjezd.....	56.50
7. Předpl. na S. A., K. Tengler, Cleveland, O....	.75
T. J. S. Howells, Neb.....	11.10
T. J. S. St. Louis, Mo.....	64.50
T. J. S. Lev, Bridgeport, O.....	7.95
Předpl. na S. A., J. Levák, N. Y.....	.75

10. T. J. S. Vrehlický, Marshalltown, Ia., za vstupné	5.00
T. J. S. Cleveland, O.....	50.00
T. S. D. a Paní, Little Ferry, N. J.....	2.70
12. T. J. S. Tyrš, Waco, Tex., za vstupné.....	5.00
T. J. S. Edwardsville, Ill.....	3.10
Do fondu pro sjezd za r. 1909, 1910, 1911, 1912, 1913	5.90
T. J. S. Čechie, Chicago.....	24.00
Do fondu pro sjezd.....	16.40
14. T. J. S. Žižka, Bruno, Neb.....	15.60
Do fondu pro sjezd za r. 1913.....	1.70
T. J. S. Minneapolis, Minn., do fondu pro sjezd za r. 1913.....	3.50
Předpl. na S. A., Fr. Smola, Chicago.....	.75
T. J. S. Milwaukee, Wis., doplatek na Balkán..	.50
16. Za knihu Tělocvik, Rumlerová.....	2.50
Předpl. na S. A., Rumlerová.....	.93
T. J. S. Vyšehrad, Lucas, Kans.....	6.50
19. T. J. S. Abie, Neb.....	35.00
T. J. S. Budivoj, Mich., do fondu pro sjezd....	8.00
T. J. S. Schuyler, Neb.....	14.70
Do fondu pro sjezd.....	5.80
21. T. J. S. Iowa City, Ia., do fondu pro sjezd....	7.10
Na příspěvky	.40
T. J. S. Podlipný, Detroit, Mich.....	31.30
22. T. J. S. Tyrš, Cedar Rapids, Ia.....	64.40
T. J. S. Oenaville, Tex.....	9.30
24. T. J. S. Fugner-Tyrš, So. Omaha, Neb.....	42.60
Za IV. slet všesokolský v Praze, V. Šesták, Chic.	1.50
26. Za těl. knihy, Slov. Sok. v New Yorku, N. Y..	6.90
T. S. D. a Paní v New Yorku, N. Y.....	14.55
T. J. S. Cleveland, O., do fondu pro sjezd....	32.00
T. J. S. Vlast, Chicago.....	13.10
T. J. S. Oakland, Cal., do fondu pro sjezd.....	2.90
T. J. S. Omaha, Neb.....	62.20
29. Předpl. na S. A., J. Wacek pro Fiedlera.....	1.00
Předpl. na S. A., Franz Karel, Praha.....	1.00
30. Sbor Sokolek, Schuyler, Neb.....	.55
31. T. J. S. Komenský, Guy, Tex.....	4.00
Připsáno za expres knih.....	1.70

\$ 783.18

Hotovost z minulého čtvrtletí.....\$4,800.90

Úhrnem\$5,584.08

Vydání.

22. Pro sirotky a vdovy na Balkáně, poslední dar..\$	106.00
Poř. S. A. za měsíc květn, Dr. J. Rudiš-Jičinský	35.00
Poř. S. A. za měsíc květen, Jos. Čermák.....	25.00
30. Za fotografie pro S. A., J. F. Malý, Chicago..	3.20
Za štočky pro S. A., The Franklin Co., Chicago	7.84
Za 6,550 výtisků S. A. s výpravou a poštovním pro květen, Národní Tiskárna, Chicago.....	310.95
31. Za expres těl. knih a úřed. listin do Guy, Tex.	1.70
Úhrnem	\$489.69

Příjem\$5,584.08

Vydání 489.69

Hotovost\$5,094.39

Fond pro příští sjezd v Baltimore, Md....\$2,852.54

Fond pro příští běh cvičitelský..... 54.85

Základní fond N. J. S..... 300.00

Záloha na nářadí u jednot..... 600.00

Půjčka u župních výborů.....	338.25
Fond pro Ú. M. Školskou v Čechách.....	7.20
Na Union Dime Savings Banku.....	\$1,000.00
Na Emigrant Industrial Savings Banku.....	2,000.00
Hotovost v pokladně N. J. S.....	2,094.39
	\$5,094.39

Nevím čím to jest, bratři, neb stálým upomínáním se člověk ovšední a bratři starostové také nedbají, aby tajemníci konali své povinnosti a v čas čtvrtletní zprávy zasílali. Jak potom to bude dopadat, když již druhá čtvrtletní zpráva musí být nejdéle do 15. července t. r. v rukou jednatele V. V., když nyní jsou dva měsíce po prvním čtvrtletí a následující jednoty nezaslaly zprávy za první čtvrtletí t. r.: Svornost, N. Y.; Westfield, Mass.; Oast Islip, L. I.; Sokol Čech, Cleveland; Nová Vlast, Cleveland; Budivoj, Detroit; Klácel, Mt. Pleasant, Pa.; Oak Park, Ill.; Hawthorne, Ill.; Crete, Neb.; Schuyler, Neb.; Dodge, Neb.; Milligan, Neb.; Sokolky Wilber, Neb.; Wilson, Kans.; Timken, Kans.; Galveston, Tex.; Shiner, Tex.; Granger, Tex.; Hallettsville, Tex.; San Francisco, Cal.; Sokolky San Francisco, Cal.; Oakland, Cal.; Los Angeles, Cal.; Malin, Oregon. Opět žádám br. starosty těchto jednot, aby se přičinili o to, aby mě I. a II. zprávy nejdéle do 15. července t. r. zaslány byly. K vůli nedbalosti tajemníků nemohl by jednatel V. V. být hotov se svou zprávou pro sjezd v čas.

Na zdar!

Jan Černý, jednatel.

ZÁPIS ŽUPY SEVERO-VÝCHODNÍ ZE DNE 10. KVĚTNA.

Schůzi zahájil starosta Leo. Všetěčka. Nepřítomní ve schůzi byli: A. Pánka, K. Bernreiter a Jar. Vedral. Zápis z minulé schůze přijat se změnou, že Sokolky budou nejen cvičit prostuá, nýbrž také závodit. Dopis V. V. N. J. S., v němž oznamují, že Župě Sev. Vých. byla přidělena Jednota Saginaw, Mich., přijat a má se dopsat V. V., by nám zaslali diplom oné jednoty. Dále V. V. se táže, zda-li víme něco o nešťastných krajanech v Toledo, O. Br. Navrátil zdlí V. V., až obdrží zprávu z Toledo, přímo. Další dopis V. V., v němž žádají clevelandské jednoty, aby se účastnily závodů Slovenských Sokolů, které odbývány budou v měsíci červenci v Luna parku. Župa se usnesla, že závodit nebudeme, avšak má se dopsati místním jednotám, aby se účastnily průvodu, dne 6. července a technický výbor se usnese, má-li se závodit se Slovenským Sokolem čili nic. Soudci na slovenské závody jsou: Jos. Štíbr, Fr. Sluka, Jan Dolista, Vác. Štíbr, E. Šlapák, M. Krejz, Leop. Všetěčka, Vác. Procházka, Vác. Přech, Ant. Řehula, Ant. Kolářský a Lad. Nekvasil. Dále usneseno, aby se župní výbor účastnil banketu Slovenského Sokola a má se dopsat závodnímu výboru v tom smyslu. Ujednáno, aby se zaslalo blahopřání Slovenskému Sokolstvu. Dále ujednáno, aby se dalo svolání do časopisu o veřejném cvičení, které odbýváno bude v neděli, dne 8. června v Luna parku, což br. Jos. Štíbr sestaví. Dopis jednoty Budivoj, v němž oznamují, že jim není možno závodů župních se účastnit, přijat a má se dopsati jednotě Budivoj, aby se závodů účastnit pokusili. Dopis jednoty Říp, v němž zdělují dík za vyslání jim evičitele, přijat a uložen. Dopis Sokola v Záblatí u Bohumína ponechán do příští schůze. Ujednáno, aby se zvolili tři členové, již by vyhledali některý krejčovský obchod, jenž by stále měl na skladě sokolské kroje naše. Příjem: od Sokola Nová Vlast za rok 1912 \$6.50; od Sokola Lorain za rok 1911 \$2.50; celkem \$9.00. — Příští schůze odbývána bude 24. května. J. Mařák, jedn.

VI. SLET VŠESOKOLSKÝ V POHYBLIVÝCH OBRAZECH ku propůjčení za mírných podmínek.

Bližší podrobnosti podá br. Franta Filip, Cedar Rapids, Ia.

CELOROČNÍ ZPRÁVA ŽUPY SEVERO-VÝCH. ZA R. 1912.

Příjem.

Přebytek za rok 1911.....	\$28.16
Sokol Lorain, příspěvky.....	2.80
Sokol Toledo, příspěvky.....	2.64
Sokol Lev, Bridgeport, O., za r. 1911 příspěvky.....	10.00
Dárek od br. E. Šlapáka na Časopis a Sokolský Věstník.....	5.00
Příspěvky, Sokol Cleveland za r. 1909.....	14.60
Poplatek, Sokol Podlipný za r. 1910 a 1911.....	18.40
Poplatek, Sokol Říp za r. 1910.....	5.60
Poplatek, Sokol Říp za r. 1911.....	4.80
Poplatek, Sokol Nová Vlast za r. 1911.....	7.00
Doplatek, Sokol Tyrš.....	3.50
Poplatek, Sokol Cleveland za r. 1910.....	14.50

Příjem za rok 1912 obnáší.....	\$117.00
Vydání za rok 1912 obnáší.....	31.62

Úhrnem.....\$ 85.38

Vydání za r. 1912.

Br. E. Šlapákově služné a poštovné za r. 1911.....	\$11.42
Vráceno Těl. Jed. Sokol Lev v Bridgeport, O.....	8.70
Cestovné br. Přechovi do Pittsburgu.....	10.00
Za ohlášení do "Američana".....	.50
Za dovoz bradel do Bridgeport, O.....	.50
Služné pokladníkovi Hořicovi za půl roku.....	.50

Vydání za rok 1912.....\$31.62

Jos. O. Šlapák, pokladník, 4150 Marvin ave.
L. F. Nekvasil, Vác. Přech, účetní výbor.

ŽUPA STŘEDNÍ.

Bratři a sestry: Župa naše vždy, kde jednalo se o průkaz práce tělocvičné, vždy když šlo o jméno české a povznesení téhož před národy jinými, hlásila se k účasti a nelekajíc se námahy, nákladu a obětí vůbec vysílala borce své i sestry k zápolům našich sdružení i sdružení mezinárodních. Tentokrát pro krátkost doby nebylo lze sestaviti přímo župní družstvo, aby hájilo barvy naše na Olympiádě v Chicagu, dne 29. června o dni Slovanského Sokolstva, však tolik lze učiniti, aby naši v Chicagu, veškeré naše jednoty a odbory Sokolek i řady našeho dorostu a žactva, vedle oněch organizací druhých českých i slovanských byli na místě. Počítáme na účast z jednot našich i sdružení počínů tomu zdar úplný.

Mimo to usnesli jsme si, že uspořádáme opět župní kurs a uznávajíc potřebu vzdělání dalšího našich evičitelů a výchovu sil nových, žádáme jednoty naše o souhlas v této věci tak, abychom ihned jakmile se vyjednávání naše s učiteli a přednášeči skončí, mohli učiniti další kroky a rozhodli kdy, kde a jak se kurs pořádati má.

Za Župu Střední.

Dr. J. Rudiš-Jičínský, t. č. starosta.

Franta Filip, t. č. jednatel.

Dáno v Cedar Rapids, Ia., v měsíci červnu 1913.

PÍSEMNICTVÍ.

Cenník potřeb tělocvičných, nářadí a zařízení do Sokolen, kroužků atd. různých sdružení českých i slovanských, vydal ve skvostné úpravě Fr. Průcha a spol. v Chicagu, Ill., 1417 W. 19th St. Jest pěkná knížečka a tiskárně "Vesmíru" slouží jen ku cti. Některé stránky, provedené v barvách, jsou zvláště zajímavé a čistě vypravené i tisk přímo bezvadný. Br. Průcha slabším jednotám poskytuje výhody i prodá na splátky. Firmě české mělo by se spíše věnovati pozornosti a zakázky udělovati, nežli cizím, jenže, žel, u nás bývá právě naopak.

ČESKÉ VEŘEJNOSTI! VŠEMU SOKOLSTVU ČESKÉMU!

Nejvýhodnější území české oblasti, Bezručův ponurý kraj Ostravský, chystá se letos k slavnostním dnům. — Jako před jedenácti lety zájezdem České Obce Sokolské na Ostravsko dostalo se českému živlu zdejšímu posily i povzbuzení, na které dodnes vděčně se vzpomíná, tak i letos těžká naše posice má být podepřena a utužena připravovaným velikým podnikem, jehož všenárodní význam je bezesporný.

Sokolská župa moravsko-slezská, která v oblasti své má celý rozsáhlý kraj Ostravský a celou třetí korunní zemi Českou, seskupila k bratrské spolupráci sedm moravských Sokolských žup. A veliké toto sdružení Sokolské, celá severní, střední a východní Morava i obojí Slezsko, pořádá bude ve dnech 5. a 6. července 1913 **Krajský Sokolský Slet** v Mor. Ostravě.

Sletový slavnostní výbor obrací se ke všemu Sokolstvu českému a k celé naší veřejnosti české, a zve všechny české lidi k účasti na slavnosti této. Přijďte se podívat na smutný kraj náš všichni Vy, které nenechaly chladnými teskné písně Bezručovy! Přijďte se podívat do končin kamenouhelných a železářských království, do míst bouřlivým americkým vývojem a ruchem žijících, kdo poznat chcete z vlastního názoru, jak těžkým životem žije v území nejbohatším na přírodní poklady domorodý, český člověk. Přijďte a sbratřete se s porobeným a zakřiveným slezským lidem, na nejvzdálenějším území od Prahy žijícím, a přineste mu účastí svojí nový důkaz, že nejsou Vám lhostejny osudy národní větve, žijící smutný život pod Bezručem. Celý český kraj Ostravský uvítá Vás s radostí a nadšením. Účastí svojí na krajském sletu našem vykonáte záslužný čin po stránce národnostní, sebe pak obohatíte o řadu dojmů nezapomenutelných.

Prosíme všech bratrů a sester, i všech českých lidí vůbec o účinnou spolupráci, účast a podporu.

Na shledanou na krajském sletu v Mor. Ostravě.

Na zdar!

Slavnostní výbor Krajského sletu Sokolského v Mor. Ostravě

VÝHRA LOTU.

Na lot daný do výhry v Malině, Oreg, taženo bylo číslo 1379.

Na zdar!

Čeněk Krémář,

jednatel T. J. S. Portland, Ore.

LISTÁRNA VÝPRAVČÍHO.

Dopisy, neb žádosti, jež uveřejněny býti mají v Sok. Amer., zasílejte přímo hlavnímu pořadateli: Dr. J. Rudiš-Jičínský, Cedar Rapids, Iowa.

Veškeré listiny, jako: Navrhující, Odstupní, Přestupní, tvrtletní zprávy atd., zasílá jednatel Výkonného Výboru N. J. S. Jest zbytečno psáti o ně výpravčímu.

Starší čísla zasíláme vždy při pravidelné expedici. — Přeje-li si některý bratr, by mu bylo číslo zasláno ihned, necht' přiloží poštovné.

Bratři tajemníci! Oznamujte výpravčímu pravidelně každý měsíc nové, odstouplé a vyloučené členy. Nemůžeme nikomu Sokol Amer. zasílati, jehož jméno a adresa nám nebyly oznámeny. Při psaní adres pište tyto zřetelně a správně. My nemůžeme znáti jména všech ulic v různých městech Spoj. Států, a není-li adresa správná, pošta list vrací.

NOVÍ, Odstouplí a Vyloučení členové.

— Do T. J. S. Cleveland uvedeni byli: Josef Froněk a Fr. Černý.

— Do T. J. S. Crete, Neb., uvedeni byli: Anton Ploužek a Vác. Kučera.

— Do T. J. S. Omaha, Neb., uvedeni byli: Ad. Dvořák a Al. Huňáček. Odstoupil Ed. Michal.

— Z T. J. S. Fugner-Tyrš, So. Omaha vystoupili: Jos. Rybín a Ant. Cisler. Pro neplacení vyloučen Jan Hlaváček.

— Z T. J. S. Praha, Prague, Okla., vystoupili F. Barta a K. Bluemel.

— Z T. J. S. Berwyn vystoupil Vinc. Hurt.

— Do T. J. S. Newark přijati byli: Mich. Košar, Em. Hostos, John Winez, Fr. Jindráček, Roman Zipek, Josef Sahulka, Alex. Matějka, Jan Ivičič, Josef Roháček, Jan Roháček. Pro neplacení vyloučen byl Boh. Vavřina.

— Do T. J. S. v Little Ferry, N. J., přijat byl George Vlk.

— Do T. J. S. Vlast v Chicagu přijati byli: Jan Vlk a Frank Dejtz.

— Do T. J. S. Chicago přijati byli: Josef Filip, Fr. Navrátil, Jan Šíma, Ed. Pták, Václav Klass. Vyloučení pro neplacení: Karel Beneš, Fr. Had ml., Fr. Juřenka, Rud. Kroupa, Fr. B. Mašek, Ed. Šefčík, Lud. Stopka, Vác. Vohralík.

— Do T. J. S. Karel Jonáš v Cicero, Ill., přijati byli: Ed. Kozák a Vác. Čimera. Pro neplacení vyloučení byli: Ant. Mrkvička, Karel Michal, Vác. Spal.

— Z T. J. S. Praha v Chicagu vystoupil Karel Houser. Pro neplacení vyloučen byl Frant. Trška.

— Z Plzeňského Sokola v Chicagu vystoupili: Alois Veselý, Rudolf Bžoch a Vít Bžoch. Pro neplacení příspěvků vyloučení byli: Josef Pařízek, Jan J. Pollack, John K. Panoš, Emil Tomášek, Frank Trnka, Benedikt Urbánek, Jiří Arzt, Frank Flaška, Frank Jabůrek, Josef Kamarit, Karel Kerner, Raymond Kratochvil, Václav Mrkvička a Anton Novotný.

— Z T. J. S. Nová Vlast, Cleveland, O., vystoupili: Jack Otčenášek a Josef Máška.

— Do T. J. S. New York přijati byli: Jos. Bak, Karel Bedřich, Fr. Hula, Jos. Hone, Vác. Karel, Ed. Klar, Jos. Kolář, Ant. Kříž, Kar. Kudrna, Fr. Mejstřík, Jos. Srp, Vác. Tichý, Vác. Němec. Odstoupili: Ant. Kohout, Jan Veselý, Vác. Matoušek. Pro neplacení vyloučení: Fr. Turek II., Vác. Vácha, Jan Candr. Zeměli: Jan Bartůněk, Karel Štástka, Vác. Tůma.

— Do Sokola Čech v Clevelandu přijati byli: Fred. Trojan, Jan Hrdlička, Petr Janda, Emil Císař, Frank Prošek, Vác. Mayer. Odstoupili: Karel Kačmit, Frank Hrubý, Vác. Gross, Rud. Sýkora. Vyloučení pro neplacení: Arn. Kovářík, Fr. Wiesenberger, Vác. Jiráček, K. Vopalecký.

OBJEDNEJTE, ČTĚTE A DEJTE JINÝM ČÍSTI!

Pochybujeme, že lépe prospěti lze věci české a pokrokové, jako když objednáte si Mangasarinovu anglickou přednášku o 'muži, jenž prvou vedl ránu', o mistru Janu Husovi. Knížátkou tou v kruzích mládeže naší, jakož i v kruzích Američanů vůbec lze se jen právem pochlubit. Proto jednoty měly by zakoupiti u větším počtu, rozšířiti v nejbližším svém okolí, poslati do veřejných knihoven a čítáren a postarati se, aby i tisk veřejný v těch kterých místech dostal. Jednotlivé výtisky po pěti centech objednat lze u J. F. Štěpiny, právníka a notáře, 1825 Blue Isl. av., Chicago,

Zpráva náčelníka Župy Střední za I. čtvrtletí 1913.

Jméno jednoty:	Počet všech příslušníků jednoty								Sokolové				Žáci od 14 roků				Žáci do 14 r.			Žačky od 14 roků				Žačky do 14 r.			Sokolky			
	Všech členů	Členů evičních	Žáků od 14 roků	Žáků do 14 roků	Žaček od 14 roků	Žaček do 14 roků	Všech Sokolek	Sokolek evičních	Kolikrát evičili	Kolik družstev	Úhrnná návštěva	Prům. návštěva	Kolikrát evičili	Kolik družstev	Úhrnná návštěva	Prům. návštěva	Kolikrát evičili	Úhrnná návštěva	Prům. návštěva	Kolikrát evičily	Kolik družstev	Úhrnná návštěva	Prům. návštěva	Kolikrát evičily	Úhrnná návštěva	Prům. návštěva	Kolikrát evičily	Kolik družstev	Úhrnná návštěva	Prům. návštěva
Plzeňský Sokol, Chicago.	369	32	55	116	16	112	232	69	23	6	691	31	23	3	756	33	37	2851	77	25	1	265	12	35	2800	80	25	2	778	31
T.J.S. St. Louis, Mo.	191	30	25	68	—	78	119	48	25	3	545	22	24	2	405	16	26	1372	53	Cvičí se Sokolkami				24	1401	58	12	3	435	36
T.J.S. East St. Louis, Ill.	54	10	—	12	—	16	18	7	20	1	128	6	—	—	—	—	11	162	15	—	—	—	—	11	144	13	8	1	48	6
T.J.S. Edwardsville, Ill. ...	24	5	5	—	—	—	3	—	20	1	97	5	20	1	78	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
T.J.S. Minneapolis, Minn.	35	10	—	—	—	—	24	8	13	1	87	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12	1	72	6
T.J.S. St. Paul, Minn.	41	10	—	27	—	18	24	16	12	2	108	8	—	—	—	—	12	257	22	—	—	—	—	12	197	16	12	1	166	14
T.J.S. Milwaukee, Wis.	140	32	18	29	—	35	150	20	25	2	473	19	26	1	359	14	25	468	19	—	—	—	—	12	314	27	13	2	226	17
T.J.S. Owatonna, Minn. ...	38	12	—	—	—	—	—	—	26	1	135	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
T.J.S. Rozvoj, Chicago.	75	22	10	54	30	25	72	21	26	2	185	7	21	1	86	4	26	533	20	26	1	290	11	26	307	10	24	1	373	15
T.J.S. Karel Jonáš, Cicero	80	18	—	45	—	—	—	—	16	2	259	16	—	—	—	—	16	563	35	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
T.J.S. Praha, Chicago.	202	4	24	52	30	42	223	12	25	1	100	4	24	3	512	28	23	1028	42	26	2	762	29	26	956	36	23	2	186	8
T.J.S. Iowa City, Ia.	28	8	9	10	—	—	8	8	22	1	143	7	12	1	101	9	12	103	9	Cvičí se Sokolkami				—	—	—	9	1	68	8
T.J.S. Vlast, Chicago.	29	8	—	10	—	—	—	—	20	1	103	5	—	—	—	—	20	186	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Slovanská Lípa, Chicago.	190	9	16	24	—	21	26	23	24	1	114	5	23	2	274	12	25	476	19	—	—	—	—	23	441	19	23	2	422	18
T.J.S. Tábor, Chicago.	200	5	24	32	26	48	?	26	24	2	120	5	24	2	447	20	24	726	30	24	1	567	23	24	1064	44	24	1	540	23
T.J. Tyrš, Cedar Rapids. ...	203	37	17	20	7	23	67	35	23	3	483	21	24	2	363	15	24	380	16	Cvičí se Sokolkami				23	460	20	12	2	373	31
Ces. Amer. Sokol, Chicago	83	26	12	15	—	—	19	—	24	1	195	8	24	1	289	12	24	362	15	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Úhrnný počet	1982	278	215	514	109	418	985	294	367	31	4311	181	245	19	3662	167	305	9467	370	101	5	1884	75	216	8062	323	197	19	3687	213

Počet členů evičtelských sborů v Župě. 54
 Kolik odbýváno evičení veřejných. 5
 Kolik odbýváno evičení pořadových. 16
 Průměrná návštěva pořadového evičení. 67
 Kolik sborů pořádalo závody sborové. 2
 Kolik přednášek poučných v Župě pořádáno bylo. 7

Sokol Chicago sice zprávu zaslal, ale nejasnou; nedostačuje k uveřejnění.

Zprávy nezaslaly: Klatovský Sokol, T. J. S. Hawthorne, Ill., T. J. S. Berwyn, Ill., T. J. S. Oak Park, Ill., Č. A. S. Manitowoc, Wis.

Které jednoty vlastní tělocvičny: Plzeňský Sokol, Sokol Chicago, Sokol Tábor, Slovanská Lípa v Chicagu, Ill. T. J. S. Oak Park, Ill., T. J. S. Berwyn, Ill., T. J. S. St. Louis, Mo., T. J. Tyrš, Cedar Rapids, Ia., T. J. S. East St. Louis, Ill., T. J. S. Milwaukee, Wis.

Jednotlivé odbory v Župě: 13 odborů Sokolek, 2 pěvecké, 6 dramatických, 5 trubač. bub. a 2 kluby dorostenců T. J. S. Čechie v Chicagu necvičí.

RUDOLF STÝBLO, náčelník Župy.

Adresář -Nár. Jed. Sokolské ve Spoj. Státech.

Výkonný Výbor Národní Jednoty Sokolské v New Yorku. Schůze poslední pondělí v měsíci v Sokolovně, 420—424 E. 71. St. — K. E. Hrbek, starosta, 420 E. 71st St.; Jos. Kadlec, náměstek, 590 E. 169. St., Bronx; John Černý, jednatel, 431 E. 71st St. (Checky, poštovní a expressní poukázky dlužno vystavovati na jméno pokladníka, tedy Frank Lier, ale zaslati je jednatelem. Není-li check vystaven na New York, nutno k zasílané částce připsati 10 centů za kolekcí.); Max Grabenstein, tajemník, 991 Boston Rd., Bronx; Fr. Lier, pokl., 1185 Lexington Avenue, New York. — J. Pavlík, Fr. Vančura, F. Bartůněk; výbor finanční: Št. Kostka, Al. Wokál, Anna Veselá; náčelník Ferd. Martyny, 1329 First ave., podnáč. Aug. Tesar, 2218 Jules St., St. Louis, Mo.; 2. podnáčelník Fr. Slavětinský, Ravenna, Neb.

župa Východní. Sídlo v Baltimore, Md.

Ústřední Výbor: Starosta Sylvester Stiegler, 1006 N. Castle St.; náměstek Karel Neuman, 901 N. Montford Ave.; jednatel Jar. Franc, 2000 E. Eager St.; pokladník Vinc. Jelínek, 216 N. Madeira St.; náčelník Fr. Štětka, 2010 Ashland Ave.; 1. podnáčelník Karel Neuman; 2. podnáč. Vinc. Jelínek; účetní výbor: Fr. Čermák, K. Matoušek, Fr. Kadaň. Schůze odbývají se každou 4. neděli v měsíci. Dopisy zasílány buďtež jednatelem.

Sok. Jed. Blesk v Baltimore; schůze 2. pátek v Sokolovně, S. E. cor. Gay & Preston Sts.; tajemník Jaroslav Franc, 2000 E. Eager St.

T. J. Česko-Slovenský Sokol v Bayonne, N. J. Schůze 1. čtvrtek v měsíci v Hooper Cooper Hall, 94—96 E. 22nd St., cor. Ave. F. Taj. Fr. T. Schipp, 207-9 Prospect St.

T. J. S. Fugner, L. I. City, N. Y.; 2. sobotu v měsíci v místnosti spolkové, 270 Prospect St.; taj. Vác. Vančura, 59—2nd Ave., Long Island City, N. Y.

T. J. S. Newark, N. J., 2. pondělí v Bohemian Auditorium, 17th St. & 19th ave.; taj. A. Zamburek, 357 Walnut St.

T. J. S. Svornost, Morrisania, N. Y., schůze 1. sobotu v měsíci v čísle 428—430 E. 166th St.; tajemník J. Kolman, 590 E. 169th St.

T. J. S. New York; 2. a 4. pondělí, 420—424 E. 71st St.; taj. Vác. Elian, 315 E. 80. St.

Sok. Jed. Philadelphia, Pa.; 1. neděli v měsíci v České Budově a Sokolovně, 2202 N. Marshall St. ve 3 hod. odpol.; taj. Tonda Jaroš, 2124 N. Franklin St.

T. J. S. Sokol Westfield, Mass. I. a 3. středu v Sokolovně, 118—120 Meadow St., taj. Alois Jelínek, 84 Meadow St.

Sbor Sokolek Sok. Jed. Blesk v Baltimore, Md.; 3. neděli v Sokolovně; taj. Josefina Vančura, 906 Madeira St.

Těl. Sbor Paní a Dívek v New Yorku Schůze poslední čtvrtek v Sokolovně. Marie Celer, 305 Prospect St., L. I. City, N. Y.

Těl. Sbor Dívek a Paní v Long Island City, N. Y.; taj. Helena Vozáb, 56 6th ave., L. I. City, N. Y.

Těl. Sbor Dívek a Paní v Newark, N. J. Schůze vždy druhou středu. Taj. Elizabeth Reminger, 792 Hunterdon st.

T. J. S. Little Ferry, N. J. Schůze 3. čtvrtek; tajemník F. Kallminzer, box 88.

Česko Těl. Záb. Sp. Sokol v Bohemia, L. I., N. Y.; schůze každý 2. čtvrtek v měsíci; taj. Jos. F. Thuma.

Těl. Sbor Dívek a Paní v Little Ferry, N. J. Schůze třetí neděli o 5. odpol.; taj. Ant. Smietansky, box 102, Little Ferry, N. J.

T. J. S. East Islip, L. I., N. Y. Taj. Fr. Tůma, box 177.

župa Sev.-Vých. Sídlo v Cleveland, O.

Ústřední výbor: Starosta Leop. Všeček, 7709 Cedar Ave.; náměstek L. F. Nekvasil, 4141 Cyril Ave. S. W.; jednatel Josef Wařák, 6703 E. Classen Ave. S. E.; pokladník Josef O. Šlapák, 4150 Marvin Ave.; náčelník Emil Šlapák, 8711 Capitol Ave. S. E. Další členové: Jos. Štíbr, K. Bernreiter, J. Kolářík, Vác. Přech, Ant. Pánka, Jar. Vodraška, Vojt. Charvát. Schůze každou 2. neděli v měsíci u Sokola Nová Vlast na Clark ulici. Dopisy zasílány buďtež jednatelem: Jos. Wařák, 6703 E. Classen Ave., S. W., Cleveland, O.

Sokol Cleveland. Schůze každou 3. neděli v měsíci v Sokolovně, 8932 Quincy Ave., S. E.; taj. Fr. Lemr, 9103 Folsom Ave.

Sokol Čech, Cleveland, O.; 2. neděli v Sokolovně na Wendell Ave.; tajemník Vác. J. Štíbr, 3251 E. 55th St. S. E.

T. J. S. Nová Vlast, Cleveland, O.; 1. středu večer v síni Sokol na Clark ave.; jednatel Vác. Mrázek, 3160 W. 48th St., S. W.

Těl. a Podp. Jed. Budivoj, Detroit, Mich.; 1. pondělí v Sokolovně, roh Erskine a St. Antoine Sts.; tajemník Karel Matyaš, 748 Mt. Elliott Ave.

T. J. S. Podlipný, Detroit, Mich.; 2. pátek v Sokolovně, roh Tillman a Ash ul., taj. Fr. Hlavatý, 283 Maybury Grand Ave.

Sokol Lorain, Lorain O. Schůze 4. neděli v měsíci v Sokolovně, 2404 Kelly Pl. Taj. Ad. Navrátil, 3106 Broadway.

T. J. S. Říp, Allegheny, Pa.; schůze 1. neděli v Čes. Nár. Síni, 1000 Vinial St.; taj. Karel Štastka, 88 Voskamp St.

T. J. S. L. Klácel, Mt. Pleasant, Pa.; taj. Jan Šimandl, 246 Oak St.

T. J. S. Lev, Bridgeport, O. Schůze 3. neděli v měsíci v síni Č. S. P. S.; taj. Jos. Princílek, box 77.

T. J. S. Saginaw, Mich. Taj. Leo. Krupka, 410 N. 13. St.

župa Střední. Sídlo v Cedar Rapids, Ia.

Ústřední výbor: Starosta Dr. J. Rudiš-Jičínský, náměstek Jos. Halq, jednatel Fr. Filip, Security Bank, pokladník Václav Janda, náčelník Rudolf Stýblo, 1619 W. 18th St., Chicago, Ill., I. podnáčelník Boleslav Hašek, Cedar Rapids, Ia. II. podnáčelník Karel Kolářík, St. Paul, Minn. Výbor účetní: Fr. Jirásek, B. O. Hašek a J. Jirásek. Schůze 3. čtvrtek v Sokolovně, na 3. ul. a 5. Ave.

Plzeňský Sokol, Chicago; 2. a 4. čtvrtek, taj. Fr. Hartman, 2525 S. Ridgeway Avenue.

Sokol Chicago, Chicago, Ill.; 1. a 3. čtvrtek v Sokolovně, 2335—2341 So.

Kedzie ave.; taj. Jos. Zeman, 1933 So. Spaulding ave.

Těl. Jed. Čechie, Chicago, Ill.; 3. čtvrtek v síni Atlas Hall, 1436—40 Emma st; taj. K. Doubek, 3329 Hirsch St.

T. J. S. Tábor, Chicago, Ill.; 1. a 3. čtvrtek v Sokolovně, 1300—1302 S. 41st av.; taj. Jos. Čapek, 1339 S. 42. Ct.

T. J. S. Praha, Chicago, Ill.; schůze 1. a 3. středu v síni patronátu Č.S.P.S. Taj. Jak. Janeš, 4746 Honore St.

Sokol Slovanská Lípa, Chicago, Ill.; schůze každý 2. a 4. čtvrtek v Sokolovně, 515—517 DeKoven St.; taj. Alois Kára, 1321 So. 42. Ave.

T.J.S. Rozvoj, Chicago (Irving Park) Schůze 4. čtvrtek v měsíci. Taj. Jos. Březina, 4624 N. 40. Ave.

T. J. S. Vlast, Chicago, Ill. Schůze 3. středu v měsíci v síni Čes. Am. Svob. školy 4. wardy, roh 30. ul. a Union ave. Jar. Růžička, 540 W. 37. St.

Česko Americký Sokol v Chicagu, Ill. Schůze 1. a 3. čtvrtek v Čes. Angl. Svob. škole, 1126 W. 18. St.; taj. Václav Boháč, 3006 So. St. Louis ave.

T. J. Klatovský Sokol, Chicago, Ill.; schůze každou 3. středu v síni Ladimír Klácel, roh Leavitt a 19. ul.; taj. John Hora, 2131 W. 18. St.

T. J. S. Oak Park, Ill. Schůze 1. a 3. čtvrtek v měsíci ve vlastní Sokolovně, 6452—54 z. 12. ul. Taj. Jiří J. Šuma, 6617 W. 12. St.

T. J. S. Hawthorne, Ill. Schůze 1. pátek v měsíci. Taj. Emil Princ, 5037 W. 30. St.

T. J. S. Berwyn, Ill. Schůze 2. čtvrtek v měsíci v Sokolně. Taj. Karel Smíšek, box 66, La Vergne, Ill.

T. J. S. Karel Jonáš, Cicero, Ill. — Schůze 1. a 3. středu v měsíci. Taj. Al. Hildebrandt, 5321 W. 25. St.

Čes. Amer. Sokol, Manitowoc, Wis.; 2. středu v síni Slov. Lípy; tajemník Alois Jaroš, 708 Chicago St.

T. J. S. Milwaukee, Wis. Schůze 2. a 4. středu v Čes. Amer. Síni; jednatel Fr. Hrdlička, 1055 — 29. St.

T. J. Sokol, St. Louis, Mo.; 2. a 4. pondělí v Sokolně, roh 9. ul. a Allen ave.; taj. Vác. Wimer, 1036 Emmet St.

T. J. S. East St. Louis, Ill. Schůze každou 1. neděli ve 2 hod. odpoledne v Sokolovně, na 11. a Exchange ave., taj. Jos. Hudeček, 1020 N. 13. St.

Těl. Jed. Tyrš, Cedar Rapids, Ia.; 1. neděli v Sokolně, na 3. ul. a 4. ave.; taj. Jos. Trejtnar, 608—4th ave. W.

T. J. S. Edwardsville, Ill. Schůze 1. neděli o 2. hod. odp. v síni Č. S. P. S., Vandalia St., taj. Karel Slavík, 136 E. Union St.

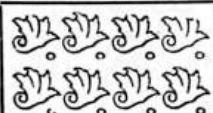
T. J. S. Iowa City, Ia. Schůze 2. úterý v síni Č. S. P. S. Taj. V. J. Albrecht, 1116 E. Davenport St.

Č. A. J. Sokol v St. Paul, Minn. Schůze 1. středu v měsíci v síni Č. S. P. S., roh 7. a Western Ave.; taj. F. J. Svoboda, 76 Park Place.

T. J. S. Owatonna, Minn. Schůze 2. čtvrtek v síni Č. S. P. S. Taj. L. E. Lypka, Oak Grove Farm, box 242, Owatonna, Minn.

T. J. S. Minneapolis, Minn. Tajem. V. Fencel, 310 — 22. Avenue No. — Schůze 2. neděli v měsíci ve 2 hod. odp. v České Národní Síni, 2226 Washington ave. a 23. Ave. No.

T. J. S. Vrehlický, Marshalltown, Ia. Taj. Pepík Cirkli, 808 E. State St.

Práce v tělocvičně.

Cvičení tyčemi,

sestavená pro Sjezd německých Turnerů, odbývaný v Denveru, Col., od 25. do 29. června.

Cvičí se železnými tyčemi.

Základní postavení: Tyč dole rovně nadhmatem.

(Obrázky zapůjčila nám laskavě Freidenker Publishing Co., Milwaukee, Wis.)

Obr. 1.

SKUPINA I.

Sestava 1.

1. Stoj, přednož. levou, tyč kolmě před tělem, v levo vzhůru (obr. 1.) 1—4

Obr. 3.

3. Tyč pod l. rameno rovně v levo v před, předklon (levý konec tyče země se dotýká) (obr. 3.) 9—12
4. Zákl. postavení 13—16
Opakovat opáčně.
Opakovat v l. i v pravo, dohromady 64 doby.

Obr. 5.

2. Únik v l. dovnitř, tyč nad hlavu šikmě v l. stranou, pr. páže v lokti ohnuta (obr. 5). 5—8
3. Stoj spatný a dřep, tyč kolmě před tělem, v l. vzhůru (obr. 6.) 9—12

Obr. 2.

2. Výpad v l. stranou, tyč k pr. rameni v pr. vzhůru (obr. 2). 5—8

Obr. 4.

Sestava 2.

1. Stoj úněžný v l., tyč rovně k pr. boku, v levo v před (obr. 4) 1—4

Obr. 6.

4. Zákl. postavení 13—16
Totéž opáčně.
Opakovat dvakrát, dohromady 64 doby.

Obr. 7.

Obr. 9.

Obr. 11.

Sestava 3.

1. Stoj zánož. v l., tyč k pr. rameni strmě v pr. napřed (l. ruka pod pr. ramenem) (obr. 7.) 1—4

3. Odhyb v pravo (při čemž pr. ruka zvedne tyč a levá ruka opět uchopí rychle levý konec tyče.) Záklon, tyč rovně nad hlavou, hled k tyči obrácen (obr. 9.) 9—12

2. Únik v levo, tyč k pr. rameni šikmě v pravo na zad (obr. 11) 5—8

4. Zákl. postavení 13—16
Opakovat opáčně.
Opakovat v l. i pravo.

Obr. 8.

Obr. 10.

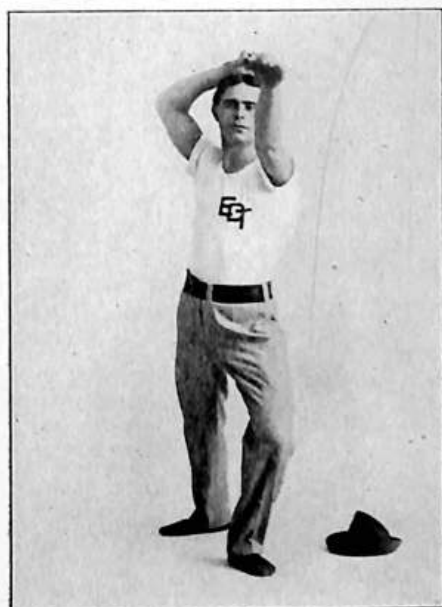
Obr. 12.

2. Výpad v l. v před (l. ruka pustí tyč), předpažit l. vzhůru, ruka v pěst sevřena, v pol. palcové, levý konec tyče opřen o zem v stejné linii s l. nohou. (obr. 8.) 5—8

Sestava 4.

1. O pr. patě čtvrt obrát v levo, stoj přednožný v levo, tyč rovně před prsa, pravá přes levou (obr. 10) 1—4

3. Výpad v l. v před, náprah na rub vrchní, obě ruce drží pr. konec tyče (obr. 12.) 9—12
4. Zákl. post. 13—16
Opakovat v levo.
Opakovat dvakrát.

Obr. 13.

Obr. 15.

Obr. 17.

SKUPINA II.

Sestava 1.

1. Výpad v levo v před, tyč na hlavu rovně, v levo v před (obr. 13.) 1—4

tyč země se dotýká. Z polohy 2. prochází paže do polohy 3. vzpažením) 9—12

4. Zákl. post. 13—14
Opakovat opáčně.
Opakovat dvakráte.

2. Odhyb na pravo, předklon na pr. a l. ruka uchopí o zem opřený levý konec tyče (obr. 17.) 5—8

Obr. 14.

Obr. 16.

Obr. 18.

2. Půlobrat v pravo o patou, odhyb na pravo, tyč kolmě před tělem v levo vzhůru (obr. 14) 5—8
3. Půl obrat v levo, poklek v pravo, tyč k l. rameni v levo dolů (obr. 15.) (Levý konec

Sestava 2.

1. Výpad v l. stranou, levá ruka pustí tyč, upažit vzhůru v levo, ruka v pěst' v pol. palcové, levý konec tyče na zemi, hled k pravé noze obrácen (obr. 16.) 1—4

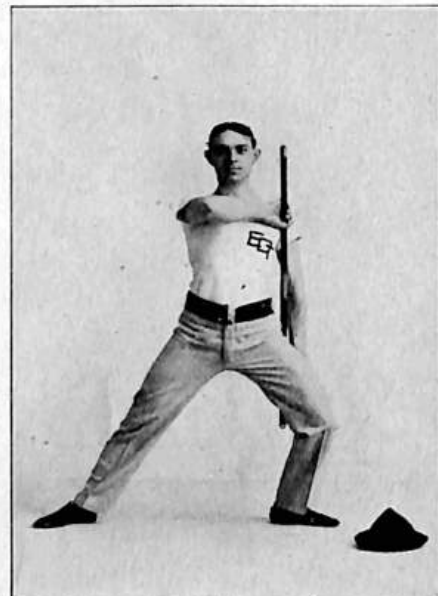
3. Vzprím, odhyb na levo, tyč k levému rameni strmě v l. stranou (obr. 18.) 9—12
4. Zákl. post.
Opakovat opáčně. Opakovat dvakráte.

Obr. 19.

Obr. 21.

Obr. 23.

Sestava 3.

1. Pělobrat v levo o pr. patě, dřep, tyč kolmě před tělem v pravo vzhůru (obr. 19.).... 1—4
2. Odhyb na levo, tyč kolmě k l. rameni v levo dolů (obr. 23.) 5—8
3. Dřep a vztyk, levá ruka uchopí tyč, pravou šinem na konec, tyč na prsa rovně, paže ohnuty (obr. 21.)..... 9—12
3. Odhyb a úklon na pravo, tyč hrovně nad hlavou, trup a hlava v jedné přímce s levou nohou (obr. 24.)..... 9—12
4. Zákl. post. půl obratem v pravo o levé patě.
Opakovat opáčně.
Opakovat dvakráte.

Obr. 22.

Obr. 24.

Sestava 4.

2. Podpor ležmo (za rukama) levá ruka na zemi a pr. ruku změnou chmatu sešinem níže do polovice tyče (obr. 20.).. 5—8
1. Poskokem stoj rozkročený, tyč rovně nad hlavu (obr. 22.).. 1—4
4. Zákl. post. 13—16
Opakovat opáčně.
Opakovat dvakráte.

Přel. Č.